

Proiect nr. 27.1/11.2014
PLANUL URBANISTIC GENERAL
COMUNA HLIPICENI, JUDEȚUL BOTOȘANI

-Volum I: MEMORIU GENERAL -

BENEFICIAR: COMUNA HLIPICENI

PROIECTANT: SC. DORICAL DESIGN S.R.L.

Proiect nr. 27.1/11.2014
P.U.G. comuna HLIPICENI
Județul BOTOȘANI

COLECTIV DE ELABORARE:

PROIECTANT GENERAL:

MANAGER DE PROIECT

PROIECTANT DE SPECIALITATE:

ŞEF PROIECT:

ECHIPARE TEHNICO-EDILITARA:

REAMBULARE:

GEOTEHNIE:

ANALIZA ZONELOR DE RISC:

PROIECTAT:

TEHNOREDACTARE:

S.C. DORICAL DESIGN S.R.L.

ARH. ALEXANDRU MUSTIAȚĂ

S.C. PROIECT BOTOȘANI S.R.L.

ARH. MIHAI TULBURE

S.C. EMPIRE PROJECT S.R.L.

ING. VASILE FILIP

P.F.A. BUTNARIU IOAN

ING. IOAN BUTNARIU

S.C. TROCON S.R.L.

ING. CĂTĂLIN TROFINOV

S.C. DRINCON S.R.L.

ING. CONSTANTIN ZAHARIA

ARH. ALEXANDRU MUSTIAȚĂ

ARH. IOANA CONSTANTINIU

ARH. IOANA CONSTANTINIU

Proiect nr. 27.1/11.2014

P.U.G. comuna HLIPICENI

Județul BOTOȘANI

BORDEROU GENERAL

A. PIESE SCRISE

- Volum 1	- Memoriu de sinteză
- Volum 2	- Memoriu general
- Volum 3	- Regulament aferent Planului urbanistic general

B. PIESE DESENATE

Planșa nr.1 - Încadrarea în teritoriu	sc. 1:20000
Planșa nr.2 - Situația existentă	sc. 1:5000
Planșa nr.3 - Reglementări. Zonificarea teritoriului	sc. 1:5000
Planșa nr.4 - Reglementări edilitare	sc. 1:5000
Planșa nr.5 - Obiective de utilitate publică	sc. 1:5000

Proiect nr. 27.1/11.2014
P.U.G. comuna HLIPICENI
Județul BOTOȘANI

CUPRINS

vol.2. MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE
 - 1.1. Date de recunoaștere a documentației
 - 1.2. Obiectul lucrării
 - 1.3. Baza juridică
 - 1.4. Surse documentare
2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE
 - 2.1. Evoluție
 - 2.2. Cadrul natural
 - 2.2.1. Așezare geografică
 - 2.2.2. Relieful
 - 2.2.3. Clima
 - 2.2.4. Hidrografia
 - 2.2.5. Solurile
 - 2.2.6. Vegetația
 - 2.2.7. Fauna
 - 2.2.8. Caracteristici geotehnice
 - 2.2.9. Încadrarea seismică
 - 2.2.10. Adâncimea maximă de îngheț
 - 2.3. Relații în teritoriu
 - 2.3.1. Încadrarea în teritoriu
 - 2.3.2. Relații în teritoriu
 - 2.4. Potențial economic
 - 2.4.1. Sectorul primar
 - 2.4.1.1. Agricultură
 - 2.4.2. Sectorul secundar
 - 2.4.2.1. Industria
 - 2.4.2.2. Construcțiile
 - 2.4.3. Sectorul terțiar (serviciile)
 - 2.4.3.1. Comerțul și serviciile private
 - 2.4.3.2. Servicii de transporturi rutiere de mărfuri
 - 2.4.3.3. Poștă și telecomunicații
 - 2.4.3.4. Servicii în sănătate și asistență socială
 - 2.4.3.5. Învățământul
 - 2.4.3.6. Serviciile socio-culturale
 - 2.4.4. Turismul
 - 2.5. Populația. Elemente demografice și sociale
 - 2.5.1. Numărul și evoluția populației

- 2.5.2. Structura populației
 - 2.5.3. Dinamica populației
 - 2.5.3.1. Mișcarea naturală a populației
 - 2.5.3.2. Bilanțul migrator al populației
 - 2.5.3.3. Bilanțul real al populației
 - 2.5.4. Resursele umane
 - 2.6. Circulația
 - 2.6.1. Căi de circulație rutieră
 - 2.6.2. Căi de comunicație feroviare
 - 2.7. Intravilan existent. Zonificarea funcțională și bilanțul teritorial
 - 2.7.1. Caracteristici ale zonelor funcționale
 - 2.7.2. Zona pentru locuințe și funcțiuni complementare
 - 2.7.3. Zona pentru instituții publice și servicii
 - 2.7.4. Zona unităților agro-industriale și depozitare
 - 2.7.5. Zona de gospodărie comunală
 - 2.7.6. Zona căilor de transport
 - 2.7.7. Zona de agrement
 - 2.8. Zone cu riscuri naturale
 - 2.8.1. Fenomene meteorologice periculoase
 - 2.8.2. Fenomene distructive de origine geologică
 - 2.8.3. Alunecările de teren, eroziunea de suprafață, eroziunea de adâncime
 - 2.9. Echiparea tehnico-edilitară
 - 2.9.1. Gospodărirea apelor
 - 2.9.2. Alimentarea cu apă
 - 2.9.3. Canalizarea
 - 2.9.4. Alimentarea cu energie electrică
 - 2.9.5. Rețeaua de telecomunicații, serviciul poștal
 - 2.9.6. Alimentarea cu gaze naturale și căldură
 - 2.9.7. Gospodărirea comunală
 - 2.10. Probleme de mediu
 - 2.10.1. Situația existentă
 - 2.10.1.1. Cadrul natural
 - 2.10.1.2. Riscuri naturale
 - 2.10.1.3. Monumente istorice și ale naturii
 - 2.10.2. Disfuncționalități – Priorități (mediu)
 - 2.10.2.1. Disfuncționalități privind zonarea utilizării teritoriului pe folosințe
 - 2.10.2.2. Identificarea surselor de poluare
 - 2.10.2.3. Calitatea factorilor de mediu
 - 2.11. Disfuncționalități (la nivelul teritoriului și localității)
 - 2.12. Necesități și opțiuni ale populației
3. Propuneri de dezvoltare urbanistică
- 3.1. Studii de fundamentare

- 3.2. Evoluție posibilă, priorități
- 3.3. Optimizarea relațiilor în teritoriu
- 3.4. Dezvoltarea activităților economice
- 3.5. Evoluția populației – elemente demografice și sociale
- 3.6. Organizarea circulației
- 3.7. Intravilan propus. Zonificare teritorială. Bilanț teritorial
- 3.8. Măsuri în zonele cu riscuri naturale
- 3.9. Dezvoltarea echipării edilitare
- 3.10. Protecția mediului
- 3.11. Reglementări urbanistice
- 3.12. Obiective de utilitate publică

4. CONCLUZII

5. ANEXE

Anexa I - Extras din "Norme de igienă sanitară"

Anexa 2- Extras din "Legea protecției mediului"

Proiect nr. 27.1/11.2014

P.U.G. comuna HLIPICENI

Județul BOTOȘANI

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1. DATE DE RECUNOASTERE A DOCUMENTAȚIEI

- denumirea lucrării	PLAN URBANISTIC GENERAL Comuna HLIPICENI
- beneficiar	Comuna HLIPICENI
- baza proiectării	Legeanr. 50/1991, Ordinul MLPAT 91/1991, Ordinul 625/ 1996
- proiectant	S.C. DORICAL DESIGN S.R.L Botoșani
- data elaborării	noiembrie 2014

1.2. OBIECTUL LUCRĂRII

Obiectul lucrării constă în stabilirea strategiei priorităților, reglementărilor și servituților de urbanism ce vor fi aplicate în utilizarea terenurilor și construcțiilor în cadrul comunei HLIPICENI din județul Botoșani.

În componența comunei Hlipiceni intră localitățile Hlipiceni, Victoria și Dragalina.

Planurile urbanistice generale (P.U.G.) au caracter de reglementare (caracter operațional) și răspund programului de amenajare spațială a teritoriului și de dezvoltare a localităților ce compun unitatea teritorial – administrativă de bază.

Durata de valabilitate a lucrării este de 10 ani, dacă pe parcurs nu apar elemente importante de dezvoltare care necesită actualizare, conform GP 038/1999 privind Metodologia de elaborare și conținutul cadru al PUG.

Scopul PUG:

În funcție de noua politică de dezvoltare urbană a administrației locale este necesară rezolvarea în cadrul Planului Urbanistic General a următoarelor **categorii de probleme**:

-determinarea priorităților de intervenție în teritoriu și în cadrul localităților componente ale comunei, rezultate din analiza situației existente;

-zonificarea funcțională a terenurilor din intravilan, precum și indicarea posibilităților de intervenție printr-un sistem de reglementări adecvate;

-condiții și posibilități de realizare a obiectivelor de utilitate publică.

- Precizării zonelor cu riscuri naturale (alunecări de teren, inundații, neomogenități geologice, reducerea vulnerabilității fondului construit existent);

- Creșterii calității vieții, cu precădere în domeniile locuirii, dotărilor aferente locuirii și serviciilor;

- Fundamentării realizării unor investiții de utilitate publică;

Dintre principalele **obiective** urmărite în cadrul Reactualizării Planului Urbanistic General se menționează:

- Organizarea și dezvoltarea căilor de comunicații existente;

- Stabilirea și delimitarea unui nou intravilan care să corespundă necesităților viitoare de dezvoltare;

- Stabilirea și delimitarea noilor zone funcționale;

- Stabilirea și delimitarea zonelor cu interdicție temporară sau definitivă de construire;

- Stabilirea și delimitarea zonelor protejate și de protecție a acestora;

- Modernizarea și dezvoltarea echipării edilitare;

- Stabilirea noilor obiective de utilitate publică;

În "Caietul de sarcini" și în Tema-Program a **Elaborării Planului Urbanistic General al comunei Hlipiceni**, Consiliul Local a formulat solicitări pentru:

- Reambularea planurilor topografice;

- Realizarea balanței teritoriale a terenului pe tarlale și parcele;

- Modernizarea și dezvoltarea căilor de comunicație;

- Preluarea în PUG și rezervarea unor amplasamente pentru viitoarele proiecte a tuturor programelor aflate în derulare (PHARE, ISPA, SAPARD, etc.) cât și a celor ce urmează a fi finanțate din fonduri NAȚIONALE și ale UNIUNII EUROPENE (fonduri structurale).

- Reamplasarea unor dotări din sistemul echipării tehnico – edilitare și dezvoltarea acestora;

- Realizarea unor indicatori de locuire la nivelul mediei pe județ;

- Dezvoltarea economică în cadrul industriei mici și agriculturii;

- Mărirea suprafeței intravilanului, cât și îmbunătățirea zonificării funcționale a acestuia;

- Corelarea propunerilor privind protecția mediului cu prevederile Planului Local de Acțiune Pentru Mediu al județului Botoșani 2013, respectiv cu Sistemul integrat de management al deșeurilor în Județul Botoșani.

Completările intravilanelor și reconsiderarea utilităților în localitățile comunei Hlipiceni, se vor face, pe cât posibil, în suprafețe compacte care să faciliteze dotarea cu echipări edilitare de-a lungul drumurilor principale care le traversează, cât și a celor de legătură și exploatare a satelor.

Lucrarea are ca scop evidențierea situației actuale, a problemelor și a propunerilor de dezvoltare urbanistică a comunei Hlipiceni cu localitățile aparținătoare, din punct de vedere al amenajării teritoriului, în corelație cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Județului Botoșani (PATJ), cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Zonal Regional - Regiunea de Nord - Est și cu prevederile Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN) - secțiunile I - V, precum și cu **"Strategia de dezvoltare socio-economică a comunei Hlipiceni"**, strategii elaborate de Consiliul Județean Botoșani.

În urma studiului și a propunerilor de soluționare a acestor categorii de probleme, materialul oferă instrumentele de lucru necesare atât elaborării, aprobării cât și urmăririi aplicării P.U.G.-ului de către administrația locală.

1.3. BAZA JURIDICĂ

Planul urbanistic general este elaborat în conformitate cu prevederile actelor normative în vigoare, specifice domeniului sau în complementarea acestuia. Dintre principalele acte normative, cu implicații asupra dezvoltării urbanistice, se menționează:

- Legea nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Legea nr. 289 din 7 iulie 2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului și urbanismul;
- Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare, aprobate prin Ordinul ministrului lucrărilor publice, transporturilor și locuinței nr. 1430/2005 cu modificări și completări;
- Legea nr. 10/1995 - privind calitatea în construcții;
- Legea nr. 18/1991 republicată în 1998 a fondului funciar, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 213/1998 - privind proprietatea publică și regimul juridic al acesteia;
- Legea nr. 54/1998 - privind circulația juridică a terenurilor;
- Legea nr. 33/1994 - privind exproprierea pentru o cauză de utilitate publică;
- OUG 34/2006 - privind regimul concesiunilor;

- Legea nr. 7/1996 privind cadastrul și publicitatea imobiliară, republicată în M.Of. 201 din 03.03.2006 cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 215/2001 - privind administrația publică locală;
- O.U.G. nr. 195/2005 - privind protecția mediului aprobată prin Legea 265 din 2006;
- Legea nr. 326/2001 a serviciilor publice de gospodărire comunală, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 426/2001 pentru aprobarea OUG nr. 78/2000 privind regimul deșeurilor;
- SR 13387/1997 Salubritatea localităților. Deșeuri urbane. Prescripții de proiectare a punctelor pentru pre colectare.
- Legea nr. 82/1998 - pentru aprobarea O.G. nr. 43/1997 privind regimul juridic al drumurilor;
- Legea nr. 203/2003 republicată în 2005 privind realizarea, dezvoltarea și modernizarea rețelei de transport de interes național și european;
- Legea apelor nr. 107/1996, modificată și completată prin Legea nr. 310/2004;
- Legea nr. 41/1995 - privind protecția patrimoniului național;
- Legea 422/2001 privind protejarea monumentelor istorice, cu modificările și completările ulterioare;
- H.G.R. nr. 525/1996 - pentru aprobarea Regulamentului General de Urbanism;
- Regulamentul RUR din 26.09.2006 referitor la organizarea și funcționarea Registrului Urbaniștilor din România, publicat în M.O.nr. 853/18.10.2006.
- Codul civil;
- Ordinul ministrului Sănătății nr. 119/2014 pentru aprobarea Normelor de igienă și a recomandărilor privind mediul de viață al populației;
- Legea nr.363/2006 privind aprobarea PATN - Secțiunea I - Căi de comunicație;
- Legea 171/1997 privind aprobarea PATN - Secțiunea II – Apa;
- Legea 5/2000 privind aprobarea PATN - Secțiunea III - Zone protejate;
- Legea 351/2001 privind aprobarea PATN - Secțiunea IV - Rețeaua de localități;
- Legea 575/2001 privind aprobarea PATN- Secțiunea V- Zone de riscuri naturale.
- Legea nr. 481/2004 privind protecția civilă;
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 171/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- H.G.R. nr. 584/2001 privind amplasarea unor obiective de mobilier urban

- Ordinul Ministerului Transporturilor nr.50/1998, privind "Normele tehnice privind proiectarea și realizarea străzilor în localitățile rurale" publicat în M.Of. nr. 138bis/1998.
- Ordinul comun al Ministrului Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, Șefului Departamentului pentru Administrație Publică Locală și al Ministrului Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului nr. 62/N/19.O/288/1.955 privind delimitarea zonelor expuse riscurilor naturale
- H.G.R. nr. 382 din 2 aprilie 2003 pentru aprobarea Normelor metodologice privind exigențele minime de conținut ale documentațiilor de amenajare a teritoriului și de urbanism pentru zonele de riscuri naturale;
- H.G.R. nr. 447 din 10 aprilie 2003 pentru aprobarea normelor metodologice privind modul de elaborare și conținutul hărților de risc natural la alunecări de teren și inundații.
- H.G.R. 930/2005 privind protecția sanitară a surselor și instalațiilor de aprovizionare cu apă;
- H.G.R. 974/2004 privind normele de supraveghere, inspecție sanitară și monitorizare a calității apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile și a procedurii de autorizare sanitară a producției și distribuției apei potabile;
- H.G.R. 348/2004 privind exercitarea comerțului cu produse și servicii de piață în unele zone publice;
- Ordinul Ministerului de Interne nr. 171/1998 pentru aprobarea Normelor metodologice de avizare și autorizare privind prevenirea și stingerea incendiilor;
- H.G.R. nr. 1076/2004 privind stabilirea procedurii de realizare a evaluării de mediu pentru planuri și programe;
- H.G.R. nr. 918/2002 privind stabilirea procedurii-cadru de evaluare a impactului asupra mediului și pentru aprobarea listei proiectelor publice sau private supuse acestei proceduri.

1.4. SURSE DOCUMENTARE

În scopul întocmirii prezentei documentații au fost cercetate o serie de surse documentare referitoare la dezvoltarea comunei HLIPICENI.

a) Documentații de urbanism și de amenajarea teritoriului întocmite anterior sau concomitent cu elaborarea Planului Urbanistic General al comunei HLIPICENI:

- Strategia de dezvoltare socio-economică a comunei Hlipiceni

planurile de amenajare a teritoriului național:

- P.A.T.N. - secțiunile I - V;

- planurile de amenajare a teritoriului județean:

- P.A.T. Județul Botoșani

- planurile urbanistice generale ale unității teritoriale - administrative:

- P.U.G. - ul anterior al comunei Hlipiceni,

b) Studii și cercetări care au stat la baza elaborării Planului Urbanistic General al comunei HLIPICENI:

- Studiul rețelei de localități rurale - SPJ 1984

c) Surse statistice:

- Date statistice de la Centrul Național de Statistică și Oficiul Județean de Statistică;

- Date din anuarele statistice: 1992; 1999; 2014.

- Date din cartea funciară ai comunei HLIPICENI

- Date din studiu privind dezvoltarea economică și zonală a comunei HLIPICENI până în anul 2015.

d) Suportul topografic al lucrării a fost reactualizat de către S.C. "NORD PROIECT" S.A. Botoșani.

e) Documentare de teren - consultări:

Pe parcursul elaborării PUG HLIPICENI, s-au efectuat patru consultări cu reprezentanții administrației locale.

- Documentare la teren pentru stabilirea amplasamentelor pentru obiectivele de utilitate publică propuse ;

- Consultări cu instituțiile specializate și factorii interesați în dezvoltarea localităților.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTĂRII URBANISTICE

2.1.EVOLUȚIE

Comuna Hlipiceni este situată în nord-estul României, în sudul județului Botoșani, în apropiere de limita-județ Iași. Satele componente ale comunei sunt: Hlipiceni, Victoria și Dragalina. Comuna Hlipiceni este situată în partea de sud-est a județului Botoșani și se învecinează cu :

- nord-est – Santa Mare
- nord – Albești
- nord - vest – Todireni
- vest – Todireni
- sud - vest – Todireni
- sud – jud. Iași
- sud-est – Răuseni
- est – Călărași

(sursa: PATJ)

Vest – Todireni, Lunca

Sud-Vest – Flămânzi

Distanța dintre satul Hlipiceni și municipiul Botoșani este de 42km.

Cel mai apropiat oraș este Flămânzi iar distanța dintre acesta și Hlipiceni este de 39 km.

(sursa: PATJ, fișe UATB)

Localitatea Hlipiceni este traversată de DJ 282 și are o legătură lesnicioasă cu localitatea Botoșani prin intermediul drumurilor Județene DJ 282, DJ 297 și drumul național DN 29 D. Accesibilitatea este favorizată și de existența căii de comunicație feroviară cu stația Todireni aflată pe suprafața comunei. Legătura între localitățile comunei se realizează prin drumurile comunale DC 38 și DC 47.

Prima atestare documentară a satului Hlipiceni datează din sec.XVI, mai exact 1546.

Unitatea administrativ-teritorială de bază sub care apare Hlipiceni în Legea 21/1968 și Legea 55/1968 este cea de comună cu satele componente: Hlipiceni, Victoria, Dragalina.

În ceea ce privește structura urbanistică a localităților trebuie menționat că localitatea Dragalina s-a dezvoltat după un plan proiectat în întregime, și localitatea Victoria deține zone de plan proiectat și zone dezvoltate spontan.

(sursa: PATJ, fișe STUF Monumente)

Suprafața administrativă a comunei este de 6935ha(69,25 km²), iar a satului Hlipiceni este de **279**ha(27,90 km²), ceea ce reprezintă cca. **1,4%** din suprafața județului și plasează comuna Hlipiceni între comunele cu o suprafață mijlocie.

2.2. CADRUL NATURAL

2.2.1. Așezarea geografică

Comuna Hlipiceni este situată în partea de sud-est a județului Botoșani, având ca vecini la Nord – comuna Todireni, la Sud – județul Iași, la Est comunele Răusenii și Călărași. (din PUG 2003... de ce nu apar cele de la Vest?)

Teritoriul comunei este intersectat de paralela 47°31' latitudine Nordica, care trece pe la nord de satul Victoria și meridianul 27°31' longitudine estică care trece la vest de satul Dragalina. Comuna este situată în Câmpia Jijiei inferioare, subunitate a Câmpiei Moldovei, de o parte și de alta a râului Jijia și afluentului său Sitna, mai exact, la confluența celor două râuri.

Comuna Hlipiceni are o suprafață de 6935,00 ha și are următoarea componență:

1. satul Hlipiceni – centru de comună;
2. satul Victoria;
3. Satul Dragalina.

2.2.2. Relieful

Comuna Hlipiceni este situată în unitatea de podiș, respectiv Podișul Moldovei. Se situează din punct de vedere geomorfologic în sub-unitatea de câmpie reprezentată de Câmpia Colinară a Jijiei (cunoscută în literatura clasică și sub denumirea de Câmpia Moldovei). Relieful dominant din perimetrul comunei este de origine sculpturală, aparținând capiei Moldovei, respectiv Văii Jijiei, la care se adaugă subordonat o serie de forme de relief de origine acumulativă. Limitele colinelor sculpturale ale câmpiei în care este așezată comuna urmăresc aliniamentul înălțimilor maxime care dau conturul acestui teritoriu administrativ, respectiv dealurile „La podiș” și „Dealul Popii” cu înălțimi de 176 m, respectiv 179,2 m și „Vulturul” – 180 m.

Relieful comunei este mai jos în centru și mai înalt în nordul și sudul comunei, fiind format din interfluvii sculpturale. Denumirea de câmpie este legată și de înălțimea redusă și de specificul predominant agricol. De o parte și de alta a râului Jijia sunt versanții și terasele de 50, 100 și 120m.

Comuna se suprapune pe un relief cu dealuri mici și mijlocii și face parte din partea de NE a marii unități geomorfologice și structurale cunoscută sub numele de Podișul Moldovenesc, caracterizată printr-un relief colinar, brăzdat de o rețea de văi înguste cu profil în formă de V, excepție făcând doar râurile Sitna și Jijia care au un șes bine dezvoltat, cu lățimi ce trec frecvent de 250 – 300m iar în cazul râului Jijia și chiar de 500 m. Sunt prezente fenomene ca: eroziunea de suprafață, alunecări de teren, ogașe, etc. în mare parte stabilizate prin plantații de puiet de salcâm și terase. Energia medie a reliefului specific Câmpiei Jijiei este de 50 – 70m, însă, în pe alocri, depășește 100m, așa cum este și cazul comunei Hlipiceni. Atât Jijia cât și Sitna au albi largi, plane, luncile fiind utilizate ca terenuri arabile și pășuni. Podurile largi sunt folosite ca terenuri arabile, acestea având pante line în medie de 2-

3 %. Către est, dincolo de lunca Jijiei altitudinile cresc, puținele cursuri de apă fiind de dimensiuni reduse, neavând aceeași capacitate de modelare a reliefului. Platourile se prezintă ca întinderi relativ plane de teren, delimitarea lor fiind făcută de versanți cu diferite pante. Ca forme de microrelief în platouri se întâlnesc uneori mici denivelări. Versanții ocupă o mare parte din suprafața teritoriului, iar solurile ce se suprapun prezintă de obicei eroziune de suprafață în diferite grade de la slabă la excesivă. Versanții cu pante mai mari sunt afectați uneori de eroziune în adâncime reprezentată prin rigole, ogașe și ravene. Pe versanți cu pante mari unde sunt prezente izvoarele de coastă, iar roca este reprezentată prin marne și/sau argile sunt prezente alunecări de teren active, stabilizate și semistabilizate. Relieful reprezintă unul din factorii principali ce intervin în procesul de scurgere și eroziune, astfel că analiza lungimii și înclinării versanților prezintă un deosebit interes. În general, pe versanții uniformi, ca înclinare și formă, scurgerea și eroziunea cresc cu lungimea versantului. Așadar, pe versanții cu pante mari, volumul de sol erodat și distanța de transport cresc. Înclinarea terenului condiționează diferite posibilități de utilizare economică, influențând dispunerea și dimensiunea locuințelor, dar mai ales, în cazul zonelor de acest fel, cu caracter profund rural, determină accesibilitatea pentru mecanizarea lucrărilor agricole: înclinarea de 7° este valoarea-limită pentru introducerea combinelor și provoacă greutăți incipiente, soldate uneori cu reducerea randamentului, în utilizarea tractoarelor; peste 15° nu se mai poate practica agricultura mecanizată (I. Ungureanu, Geografia mediului, 2005)

2.2.3. Clima

Clima comunei are un caracter continental cu veri călduroase și ierni geroase cu viscoale. Ea poate fi caracterizată după datele meteorologice ale stațiilor Botoșani, Trușești, Răuseni.

Temperatura medie anuală este cuprinsă între $8 - 9^{\circ}$ (la Botoșani $8,6^{\circ}\text{C}$) luna cea mai călduroasă fiind august ($20,1^{\circ}\text{C}$) în medie, iar cea mai rece ianuarie ($-4,1^{\circ}\text{C}$) în medie.

Amplitudinea termică anuală este de $24,2^{\circ}$, iar maximă (diferența dintre temperatura maximă absolută de $39,4^{\circ}$ și minimă absolută de $30,2^{\circ}$) este de $69,6^{\circ}$, valori care arată uncontinentalism ridicat. Caracterul continental este dat și de valorile precipitațiilor care cad în zonă.

Astfel cantitatea medie anuală de precipitații are valori sub 500 mm (la Trușești 488 mm) regimul lor fiind însă uniform. Valorile cele mari cad în sezonul cald (iunie $73,6$ mm și au caracter de averse iar cele mici în sezonul rece (ianuarie $21,7$ mm).

Vânturile cele mai frecvente bat din sectorul N-V ($23,6$ % frecvența medie anuală), S-E ($18,7$ %) și nordic $10,7$ % conform datelor înregistrate la Botoșani.

2.2.4. Hidrografia

Rețeaua hidrografică de pe teritoriul comunei este formată din cursul mijlociu și o serie din afluenți din care cel mai important este Sitna.

Râul Jijia are un regim hidrologic continental caracteristic prin creșteri de nivel și debit primăvara și mai puțin toamna. Scurgerea minimă se produce în sezonul rece al anului.

Afluenții Jijiei sunt cursuri torențiale a căror debite cresc primăvara la topirea zăpezilor și vara de la ploi mari. Apele de adâncime sunt cantonate în depozitele permeabile ale sarmațianului inferior în aluviunile din baza șesului Jijiei și în depozitele din baza teraselor la adâncirni cuprinse între 10-12-15m în zona de interfluvii 6 - 8 m înșes 5 - 12 m în zona traseelor. Uneori, stratele acvifere sunt intersectate de văi, apa iesela zi sub formă de izvoare și acestea sunt captate și folosite pentru alimentarea cu apă a sectoarelor zootehnice.

2.2.5. Solurile

Tipurile de soluri întâlnite în comună sunt cemoziomurile medii levigate și solurile cenușii de pădure. Dintre solurile ozonale se întâlnesc local și sub formă de mici aoreole, soluri formate din marne salinizate iar în lunca Jijiei solurile aluvionare lacoviște.

2.2.6. Vegetația

Vegetația naturală ierboasă rămasă pe alocuri nedestelenită și nelucrată agricol pepârloage și la marginea drumurilor, este formată din asociații de pajiști reprezentate mai ales prin graminee.

Vegetația lemnoasă este formată din elementele caracteristice pădurilor de șes, stejar, paltin, arțar, tei, ulm, frasin etc.

2.2.7. Fauna?

2.2.8. Caracteristici geotehnice

Substratul geologic este reprezentat de depozite argilo - nisipoase ce aparțin cavârșă sarmațianului inferior.

Pe suprafața interfluviilor se întâlnesc luturi loessoide cuaternare, iar în văi depozite aluvionare.

Straturile geologice au o structură monoclimată cu o declinare spre sud-est.

Relieful apare larg fragmentat sub formă de coline și platouri joase ce se mențin la altitudinea de cca. 200 m și se înclină ușor spre sud-est. Platourile bine reprezentate în dealurile zonei respective au pante mici, constituind terenurile cele mai bune pentru agricultură dar și pentru dezvoltarea de așezări.

Terasanții văilor ce fragmentează teritoriul, au pante cuprinse între 8,15%, cei mai puternici înclinați fiind uneori afectați de degradări de teren, mai ales sub forma eroziunii torențiale.

Aceste fenomene generale de ploi torențiale se întâlnesc pe versantul drept al Jijiei în bazinele de recepție a unor pâraie și mai ales pe versanții estici ale acestora cu direcția nord-sud.

Uneori alături de eroziunile torențiale se întâlnesc și alunecări de teren mai ales pe versantul drept al Jijiei.

Valea Jijiei care străbate teritoriul comunei de la N-V la S-E are în general un profil transversal simetric cu versanții afectați de degradări.

În cadrul acestei văi se diferențiază forme de relief de natură acumulativă, reprezentate prin șesuri, terase și conuri de dejecție.

Șesul Jijiei pe porțiunea în care străbate teritoriul comune are lățimea de 15-25km, o altitudine absolută de 50-55 m și opantă generală în jur de 0,5 %.

Albia minoră puternic meandrată este adâncită cu 4 - 5 m în aluviunile argilo-nisipoase ale șesului nesecționând însă substratul argilo-mamos sarmațian.

Fântânile și forajele executate au scos în evidență construcția petrografică a șesului Jijiei, depozite nisipoase la bază și argiloase la partea superioară, grosimea totală a acestora fiind de 6 - 8 m. Șesul Jijiei are aspectul unei terase parțial inundabilă cu altitudini relative de 4 - 6 m. Terasele Jijiei în zona comunei apar discontinuu atât pe dreapta cât și pe stânga râului.

2.2.9. Încadrarea seismică

2.2.10. Adâncimea maximă de îngheț

BILANȚ TERITORIAL nou

Zone funcționale	Total suprafață		Din care: proprietate particulară	
	ha	%	ha	%
1. TEREN AGRICOL din care:	6184	89.17	5336	91.29
-arabil	4795	69.15	3947	67.53
-pășuni	1160	16.72	1160	19.84
-fânețe	163	2.35	163	2.79
-livezi, vii	66	0.95	66	1.13
2. PĂDURI	159	2.30	62	1.06
3. APE	131	1.88	96	1.65
4. CĂI DE COMUNICAȚIE	98	1.42	13	0.22
5. ZONA CONSTRUCȚII	176	2.54	151	2.58
6. ALTE TERENURI	187	2.69	187	3.20
TOTAL TERITORIUL COMUNEI HLIPICENI	6935	100,00	5845	100,00

2.3. RELAȚII ÎN TERITORIU

2.3.1. Încadrarea în teritoriu

Comuna **Hlipiceni** este situată în sud-estul județului Botoșani, la confluența râurilor Jijia și Sitnași se învecinează cu:

nord-est – Santa Mare

- nord – Albești
- nord - vest – Todireni
- vest – Todireni
- sud - vest – Todireni
- sud – jud. Iași
- sud-est – Răuseni
- est – Călărași

(sursa: PATJ)

Vest – Todireni, Lunca

Sud-Vest - Flămânzi

În perimetrul administrativ al comunei sunt incluse satele Hlipiceni, Victoria și Dragalina.

2.3.2. Relații în teritoriu

Căile de acces rutier către municipiul Botoșani sunt DJ 282 dinspre Răuseni. Prin acestea se realizează legătura cu municipiului Botoșani iar prin interconexiunile acestora cu magistralele rutiere DN 24 C spre Iasi si E576 Suceava - Vatra Dornei, asigură legătura cu vestul României.

În ceea ce privesc relațiile cu municipiul Botoșani, acestea sunt constituite în principal din deplasările pentru muncă, pentru aprovizionarea cu produse comerciale și de larg consum, cât și pentru comercializarea pe piață a produselor agroalimentare obținute în gospodăriile individuale, microferme, precum și pentru utilizarea dotărilor acestuia - spitale, licee.

2.4. POTENȚIAL ECONOMIC

2.4.1. Sectorul primar

2.4.1.1. Agricultură

Din punct de vedere al **productiei agricole**, în cadrul comunei este dezvoltată producției de cereale, culturi de paioase, legume, etc. Din punct de vedere al suprafețelor deținute ca întindere, comuna Hlipiceni se situează în grupa comunelor de dimensiune medie din județ.

Fondul funciar agricol constituie principala sursă naturală a teritoriului comunei HLIPIICENI, a cărei valorificare a generat dezvoltarea agriculturii ca funcțiune dominantă în profilul său socio-economic.

Teritoriul comunal are o suprafață agricolă de 6184, ceea ce reprezintă 89.17% din suprafața totală a teritoriului comunei.

Proprietății particulare îi revine o suprafață agricolă de 5336 ha, respectiv 86.28 % din fondul funciar agricol total. Pe categorii de folosință structura suprafeței agricole se prezintă după cum urmează:

COMUNA HLIPICENI – Bilanț teritorial

	ha	%
Suprafața totală din care:	6935	100,00
Agricol	6184	89.17
Arabil	4795	69.15
Pășuni	1160	16.72
Fânețe	163	2.35
Viiși pepiniere viticole	49	0.70
Livezi și pepiniere pomicole	17	0.24
Terenuri neagricole	751	10.82
Păduri și alte terenuri cu vegetație	159	2.29
Ape și balți	131	1.88
Construcții	176	2.54
Căi de comunicație și căi ferate	98	1.42
Terenuri degradate și neproductive	187	2.69

Suprafața fondului funciar după modul de folosință - Hlipiceni

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Forme de proprietate	Ani		
		Anul 2002	Anul 2011	Anul 2013
		Um: Ha		
Total	Total	6935	6935	6935
	Proprietate privată	-	5845	5845
Agricolă	Total	6202	6184	6184
	Proprietate privată	-	5336	5336
Arabilă	Total	4798	4795	4795
	Proprietate privată	-	3947	3947
Pășuni	Total	1165	1160	1160
	Proprietate privată	-	1160	1160
Fânețe	Total	163	163	163
	Proprietate privată	-	163	163
Vii și pepiniere viticole	Total	59	49	49
	Proprietate privată	-	49	49
Livezi și pepiniere pomicole	Total	17	17	17
	Proprietate privată	-	17	17
Terenuri neagricole total	Total	-	751	751
	Proprietate privată	-	509	509
Paduri și altă	Total	-	159	159

vegetație forestieră	Proprietate privată	-	62	62
Ocupată cu ape, bălți	Total	-	131	131
	Proprietate privată	-	96	96
Ocupată cu construcții	Total	-	176	176
	Proprietate privată	-	151	151
Căi de comunicații și căi ferate	Total	-	98	98
	Proprietate privată	-	13	13
Terenuri degradate și neproductive	Total	-	187	187
	Proprietate privată	-	187	187

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

- Caracteristicile naturale ale suprafeței agricole au asigurat dezvoltarea următoarelor ramuri ale producției agricole:

Structura producției vegetale nu este corespunzătoare unei rotații normale a culturilor agricole, producția vegetală având un caracter preponderent - cereale, cartofi, legume. Pe teritoriul comunei nu sunt unități de stocare sau prelucrare a producției agricole. Exista trei mori de porumb in Hlipiceni si una in satul Victoria, constatându-se insuficiența punctelor de prelucrare și comercializare a produselor agricole.

- Producția vegetală, în cadrul căreia se detașează culturile cerealiere se prezintă astfel:

Suprafața cultivată cu principalele culturi(lipsește datele pe 2014?)

Principalele culturi	Ani	
	Anul 1992	Anul 2002
	UM: Ha	
	Hectare	Hectare
Grâu și secară	969	525
Porumb boabe	1609	1709
Floarea soarelui	197	771
Sfecla de zahăr	193	72
Cartofi	65	55
Legume	136	76

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Tipuri și nr. de utilaje existente în comună	Număr în 2014
Tractoare	35
Combine	4
Semănători	27
Remorci	18
Căruțe	415
Mașini de împrăștiere a pesticidelor	12

Sursa: Primăria Hlipiceni

Funcțiunea economică agricolă se materializează, în comuna Hlipiceni, în producția agricolă vegetală și în producția animalieră, în mici puncte (centre) private de prelucrare primară (semiindustrializare) a unor produse vegetale și animale precum murături, magiunuri, brânză, iaurt etc., majoritatea pentru satisfacerea necesarului de autoconsum al producției locale, evident surplusurile de produse fiind valorificate pe piața liberă.

BILANTUL UTILIZARII TERITORIULUI- 2013(lipsește datele pe 2014?)

Specificare	UM	Com. HLIPICENI		Jud. Botoșani		% față de județ
		Suprafață	%	Suprafață	%	
TEREN AGRICOL TOTAL din care:	Ha	6184	<u>89,17</u>	392762	78,78	1,24
Arabil	Ha	4795	69,15	298742	<u>59,91</u>	0,96
Pășuni	Ha	1160	16,72	75146	<u>15,10</u>	0,24
Fânețe	Ha	163	2,35	14635	<u>2,93</u>	0,03
Vii și pepiniere viticole	Ha	49	0,70	1680	<u>0,33</u>	0,01
Livezi și pepiniere pomicole	Ha	17	0,24	2559	<u>0,51</u>	1,24
TEREN NEAGRICOL TOTAL din care:	Ha	751	<u>10,83</u>	105807	<u>21,22</u>	0,15
Păduri și veg. Forestieră	Ha	159	2,30	58370	<u>11,70</u>	0,03
Ape, bălți	Ha	131	1,88	13797	<u>2,76</u>	0,02
Curți-construcții	Ha	176	2,54			0,04
Căi de comunicații	Ha	98	1,41			0,02
Alte terenuri	Ha	187	2,69	33640	<u>6,76</u>	0,04
Total teritoriu	Ha	6935	100,00	498569	100,00	1,39

(Pentru tipuri de agricol, sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani; Pentru tipuri de neagricol, sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Se observă că teritoriul comunei reprezintă 1,40 % față de cel al județului, cu o valoare de 92,12 % pentru teritoriul agricol și o valoare de 7,87 % pentru teritoriul neagricol. În cadrul terenului agricol se remarcă o creștere a arabilului la 2,44 % față de aceeași categorie pe județ, ceea ce arată o disponibilitate mai mare a teritoriului comunal pentru activitatea agricolă vegetală. De altfel, terenul arabil reprezintă 77,94 % din totalul agricol al comunei, urmând în ordine pășunile naturale cu 10,41% și fânețele naturale cu cca. 9,54 %.

În cadrul neagricolului se desprinde ponderea mare a drumurilor de 8,54% ceea ce arată că față de județ, teritoriul comunei este destul de dotat cu acest element de infrastructură. Se mai remarcă ponderea mai mare față de media județului, a categoriilor de curți și construcții.

Terenul neproductiv care la toate nivelele este supus unor presiuni puternice de micșorare a suprafeței de reintroducere eşalonată în circuitul folositor, pe comună, el reprezintă tot 20,72 % comparat cu media județului.

Terenul arabil este destul de judicios structurat pe culturi agricole, alegerea speciilor de plante de cultură făcându-se atât după criterii agropedoclimatice cât și după criterii economico - sociale de rentabilitate agricolă și de acoperire a necesarului de hrană pentru locuitori.

Astfel, structura cuprinde cca. 28,90 % cereale păioase (grâu și orz + orzoaică), cca. 3,00 % cereale prășitoare (porumb), cca. 2,99 % sfecla de zahăr, restul fiind reprezentat de cartofi, legume, plante furajere, fructe etc.

Producțiile medii la ha comparativ cu cele medii obținute pe întreg județul sunt prezentate în tabelul 2.

Suprafața cultivată cu principalele culturi (lipsește datele pe 2014?)

Principalele culturi	Ani	
	Anul 1992	Anul 2002
	UM: Ha	
	Hectare	Hectare
Grâu și secară	969	525
Porumb boabe	1609	1709
Floarea soarelui	197	771
Sfecla de zahăr	193	72
Cartofi	65	55
Legume	136	76

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Se observă că producțiile medii la principalele culturi sunt superioare față de cele ale județului. Astfel se observă condițiile foarte bune pentru cultura de sfeclă de zahăr, pentru cartofi, pentru porumb și pentru struguri.

De asemenea, pajiștile naturale (pășuni și fânețe) sunt mai productive decât media pe județ.

Ca element critic, surprinde producția mică la fructe și legume, comparabilă cu media pe județ. Explicația ar fi lipsa unor suprafețe de livezi organizate, pomi în declin biologic și lipsa pesticidelor pentru tratamente fitosanitare, mai ales în sectorul privat, sosirea unor înghețuri târzii de primăvară, care au determinat în mare proporție avortarea florilor, deci lipsa elementelor de fructificare precum și alte cauze obiective de natură climatică.

Producția animală reprezintă a doua ramură ca importanță în agricultura comunei, fiind într-un proces de redresare atât la efective cât și la producția realizată.

Principalele categorii de animale	Forme de proprietate	Ani	
		Anul 1992	Anul 2002
		UM: Numar	
- Bovine (capete)	Total	1222	1266
	Gospodariile populatiei	1222	1266
- Porcine	Total	901	1890
	Gospodariile populatiei	901	1890
- Ovine	Total	10166	5554
	Gospodariile populatiei	5825	5554
- Pasari	Total	20285	37250
	Gospodariile populatiei	20285	37250

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Toate efectivele de animale sunt înregistrate în gospodăriile particulare ale populației.

(nu am gasit actualizare)

Producția realizată	1996
- producția de carne (t)	219
- producția de lapte (111)	14370
- producția de lână (kg)	13608
- producția de ouă (mii buc)	2586

Încărcătura de animale și păsări la 100 ha este următoarea:

Specificare	UM	Comuna HLIPICENI
Bovine	cap./100 ha	35
Porcine	cap./100 ha	46
Ovine + caprine	cap./100 ha	156
Păsări ouătoare	cap./100 ha	1128

Sursă:

Primăria comunală , Raport tehnic - 1996, MAA - Direcția Sinteze și Strategii. OBS: Bovinele și ovinele s-au raportat la arabil + pășune + fânețe, porcinele la, arabil și păsările la agricol.

Producția animalieră se va aprecia prin doi indicatori uzuali, anume încărcătura de animale și păsări la 100 ha, pentru aprecierea efectivelor și producțiile medii pe cap, pentru aflarea produțiilor totale de produse animaliere (lapte, lână, ouă).

In tabelul care urmează se prezintă primul indicator față de județ:

INCARCATURA DE ANIMALE SI PASARI LA 100 ha -1996

Tabelul 3

(nu am gasit actualizare)

Specificare	UM	Comuna HLIPICENI	jud.Botoșani	% față de județ
Bovine	Cap	35,00	27,36	136,67
Porcine	Cap	46,00	35,36	130,09
ovine + caprine	Cap	156,00	116,40	134,02
păsări ouătoare	cap	1128,00	479,40	235,29

sursă : Primăria comunală - Raport Tehnic 1996-MAA-Direcția Sinteză și Strategii

Observații : bovinele și ovinele s-au raportat la arabil + pășune + fânețe;

porcinele la arabil și

pășările la agricol

Se observă valorile superioare ale indicatorilor comunei față de cei ai județului la speciile bovine și ovine față de județul Botoșani.

Sunt analizate aceste două specii împreună, deoarece ambele se pot hrăni prin pășunat, putând folosi în mod rațional producția de masă verde a pășunilor naturale, contribuind în același timp și la îngrășarea terenului, prin așa numita "fertilizare naturală", dejecțiile acestor specii fiind foarte valoroase ca îngrășământ organic.

La specia păsări încărcătura este de asemeni superioară față de județ (235,29%) în comună existând 40500 păsări ouătoare la 1340 gospodării, revenind în medie câte 30 capete de păsări la fiecare gospodărie, număr insuficient față de necesarul unui consum decent de ouă și carne de pasăre.

În ceea ce privește specia porcină, deși procentul este inferior celui la nivel de județ, apreciem că efortul în vederea îmbunătățirii numărului de capete, se poate face la densitatea maximă de 1-1,2 cap./ha.

Această densitate nu poate fi depășită deoarece dejecțiile lichide și solide ale porcinelor sunt poluante pentru solul arabil cât și pentru pânza de apă freatică care reprezintă sursa principală de apă pentru râuri, puțuri, structura solului (deci și pentru vegetația de pe soluri). Nocivitatea acestor dejecții se manifestă prin prezența elementelor acide care coboară nivelul pH de la valoarea 7 (neutră) spre 5,8-4,5 (slab puternic acidă). Se știe că majoritatea plantelor, oamenii și animalele au nevoie, în schimbul metabolic, de la o valoare neutră a pH-ului respectiv de 6,8-7,2.

Toate măsurile ce se vor lua la nivel de Consiliu local privind creșterea numărului de porcine din comună vor ține seama de cele arătate mai sus.

Indicatorul producției medii pe cap de animal și pasăre este prezentat în tabelul 4, de asemeni comparativ cu județul.

Tabel 4

(nu am gasit actualizare)

PRODUCTII MEDII PE CAP DE ANIMAL SI PASARE- 1996

Specificare	UM	com. HLIPICENI	jud.Botoșani	% față de jud
lapte de vacă	l.	2950,00	2895,00	101,08
lapte de oaie	l.	44,00	43,00	102,30
lână	kg	2,00	2,06	94,60
ouă	buc	158,00	161,00	98,10

Sursă : Primăria comunală - Raport tehnic 1996

MAA - Direcția sinteze și strategii

Breviar Statistic - județul Botoșani

Producțiile medii pe cap de animal și pasăre sunt apropiate de cele ale județului, cuprinse între 94,6 % la lână și 102,3 % la lapte de oaie. Față de potențialul de asigurare cu furaje a șeptelului, furaje ce au ca sursă pajiștile naturale cu producție de masă verde superioare județului, cât și culturi furajere anuale, considerăm că producțiile animaliere vor trebui să crească cel puțin cu 15 %, surplusul acestora putând fi valorificat pe piețe în afara comunei.

Din punct de vedere al felului de proprietate, specificăm că din datele furnizate de Primăria locală rezultă că întreaga producție vegetală și întreaga producție animalieră a fost realizată în sistem de proprietate privată.

2.4.2. Sectorul secundar

2.4.2.1. Industria

2.4.2.2. Construcțiile

Domeniul construcțiilor se caracterizează printr-un remarcabil dinamism, care este vizibil pe teritoriul întregii comune.

Locuințe existente – total – număr	1612
Locuințe în proprietate majoritară de stat – număr	10
Locuințe în proprietate majoritar privată - număr	1602
Suprafață locuibilă – total – mp	59197
Suprafață locuibilă – proprietate majoritară de stat – mp	380
Suprafață locuibilă – proprietate majoritar privată – mp	58817
Lungimea totală a rețelei de distrib. a apei potabile – km	2,5
Capacitatea instalațiilor de producere a apei potabile – mc/zi	50
Cantit. de apă potabilă distribuită consum. total – mii mc	10
Cantit. de apă potabilă distribuită consum. Uz casnic – mii mc	10

Sursa: SDSE Hlipiceni

2.4.3. Sectorul terțiar (serviciile)

2.4.3.1. Comerțul și serviciile private

Caracterul predominant agricol al comunei Hlipiceni determină ca principalele activități de natură productivă din comună să fie bazate pe prelucrarea produselor obținute pe plan local din agricultură. Astfel, agenții economici de pe raza comunei sunt următorii:

STARPOP INTERNATIONAL SRL	Hlipiceni, Com. HLIPIZENI, judet Botoșani	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale
ADI-VALI SRL	Hlipiceni, Com. HLIPIZENI, judet	5211-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de

	Botoșani	produse alimentare, băuturi și tutun
MARY SRL	Hlipiceni, Com. HLIPICENI, judet Botoșani	0141-Servicii pentru mecanizarea, chimizarea agriculturii și protecție fitosanitară
LOPATNIC ANGELICA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, HLIPICENI, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
BALAN DANIEL ATELIER CROITORIE ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	1413-Fabricarea altor articole de îmbrăcăminte (exclusiv lenjeria de corp)
CAUNIC VASILE ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor
COMPLEX LORIMAR SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	4673-Comerț cu ridicata al materialului lemnos și al materialelor de construcții și echipamentelor sanitare
MURGU LIVIA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
IFTIMICIUC NECULAI ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor
HRAPCIUC LILIANA FLORENTINA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
HEMEN GHE. IONUȚ PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
MOLIE COSTEL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	9521-Repararea aparatelor electronice de uz casnic
MIHALACHE ION ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4120-Lucrări de construcții a clădirilor rezidențiale și nerezidențiale

BEJAN CONSTANTIN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4520-Întreținerea și repararea autovehiculelor
GONTY FERMER SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	0121-Creșterea animalelor, activitatea fermelor pentru obținerea laptelui
MORARAȘU PETRU ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4332-Lucrări de tâmplărie și dulgherie
MMS SERV ELECTRIC SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	4531-Lucrări de instalații electrice
CIOBANU MARINETA ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor
IANYROUTE SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	4520-Întreținerea și repararea autovehiculelor
ELVARALI SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor
VLĂDEANU VIORICA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
CĂUNEAC CRISTI ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0161-Activități auxiliare pentru producția vegetală
CERBERUS SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
CĂUNEAC SERGIU PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
SPAIUC OLIMPIU CEZAR ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	1071-Fabricarea pâinii; fabricarea prăjiturilor și a produselor proaspete de patiserie
RUSU STEFAN BUFET MAGAZIN MIXT ÎNTEPRINDERE	Hlipiceni, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor

INDIVIDUALĂ		
FLORESCU D. MIRCEA CONSTANTIN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
CĂUNEAC D. DANIELA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
MULTI BONIMED SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	4773-Comerț cu amănuntul al produselor farmaceutice, în magazine specializate
FLOREA ALEXANDRU- MARIAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0142-Creșterea altor bovine
LUCAVESCHI GH. VIOREL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
BABII IOAN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
COZAR M. IOAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
IVASCIUC IONUȚ PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
JURAVLEA VIORICA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
UNGUREANU MH. MIHAI PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0162-Activități auxiliare pentru creșterea animalelor
DORU SERGIU ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
KMYN SRL	Hlipiceni, judet	1041-Fabricarea uleiurilor și grăsimilor

	Botoșani	
SAVA PREST SRL	Hlipiceni, judet Botoșani	1561-Fabricarea produselor de morărit
JURAVLE COSTACHE PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0141-Creșterea bovinelor de lapte
FLOREA D. MARIA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
ȘPAIUC EMIL PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Hlipiceni, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
DAMIAN GHEORGHE- DANIEL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, DRAGALINA, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
VATAMANU RAREȘ- SORIN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, DRAGALINA, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
PADURARIU ADRIAN ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Dragalina, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
CREOLA SRL	Dragalina, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase
TUCALIUC GHIȚĂ PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Dragalina, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
ARICIUC MARIA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Dragalina, judet Botoșani	1061-Fabricarea produselor de morărit
ICHIM T. VIOREL PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
GURZU VALERIAN	Dragalina, judet	0150-Activități în ferme mixte (cultura

PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Botoșani	vegetală combinată cu creșterea animalelor)
AXELA PROD COM IMPEX '94 SRL	Dragalina, judet Botoșani	5211-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
AUTO-RO SRL	Dragalina, judet Botoșani	4520-Întreținerea și repararea autovehiculelor
DANAILA NECULAI VALENTIN BUFET; MAGAZIN MIXT ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
CARP ANDREI- BOGDAN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
ILIE COSTEL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0149-Creșterea altor animale
POHOAȚĂ IRINA ÎNTEPRINDRE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
POPOI IULIAN-DAN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
ATOMI FELICIA- LĂCRĂMIOARA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
NANI CRISTIAN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
TORMENTA - DANCE SRL	Dragalina, judet Botoșani	5630-Baruri și alte activități de servire a băuturilor
PORAICU M. ANCA MARINA PERSOANĂ	Dragalina, judet Botoșani	9609-Alte activități de servicii n.c.a.

FIZICĂ AUTORIZATĂ		
TIMUȘ ADRIAN- FLORIN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Dragalina, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
PORAICU ALEXANDRU-IONUȚ PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Dragalina, Str. PRINCIPALĂ, apt. 3, judet Botoșani	4789-Comerț cu amănuntul prin standuri, chioscuri și piețe al altor produse
DORU ILIE PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	4399-Alte lucrări speciale de construcții n.c.a.
PRODAN DUMITRITA CODRUTA PERSOANĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	4782-Comerț cu amănuntul al textilelor, îmbrăcăminte și încălțăminte efectuat prin standuri, chioscuri și piețe
BEJAN G. GHEORGHE ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	0141-Creșterea bovinelor de lapte
OMEGA - SERVICE SRL	Victoria, judet Botoșani	4531-Lucrări de instalații electrice
DEZMEMBRĂRI VICTORIA SRL	Victoria, judet Botoșani	3831-Demontarea (dezasamblarea) mașinilor și echipamentelor scoase din uz pentru recuperarea materialelor
TUCALIUC TOADER ÎNTEPRINDERE FAMILIALĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
VICTORIA STONE SRL	Victoria, judet Botoșani	2670-Tăierea, fasonarea și finisarea pietrei
TIPU DĂNUȚ ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	4511-Comerț cu autoturisme și autovehicule ușoare (sub 3,5 tone)
TUCALIUC MARINETA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	4781-Comerț cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor și produselor din tutun efectuat prin standuri, chioscuri și piețe
SUNRISE SRL	Victoria, judet Botoșani	0111-Cultivarea cerealelor (exclusiv orez), plantelor leguminoase și a plantelor producătoare de semințe oleaginoase

IANNIS MARIOS SRL	Victoria, judet Botoşani	4711-Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
T.S. BETON SRL	Victoria, judet Botoşani	4120-Lucrări de construcţii a clădirilor rezidenţiale şi nerezidenţiale
TACU D. IONEL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoşani	5590-Alte servicii de cazare
TALPA PROD SRL	Victoria, judet Botoşani	4221-Lucrări de construcţii a proiectelor utilitare pentru fluide
TIPU CAMELIA- MIHAELA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoşani	5630-Baruri şi alte activităţi de servire a băuturilor
DANILIU CONSTANTIN- MUGUREL ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoşani	4711-Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
DUMITRESCU C. DANIELA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoşani	4781-Comerţ cu amănuntul al produselor alimentare, băuturilor şi produselor din tutun efectuat prin standuri, chioşcuri şi pieţe
SUNRISE GARDEN SRL	Victoria, judet Botoşani	0161-Activităţi auxiliare pentru producţia vegetală
MOLDO T.N.B. STRUCTURI SRL	Victoria, judet Botoşani	4312-Lucrări de pregătire a terenului
RISE UP COMPANY SRL	Victoria, judet Botoşani	0161-Activităţi auxiliare pentru producţia vegetală
BOGHINCIUC A. NICOLAE-ADRIAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoşani	4782-Comerţ cu amănuntul al textilelor, îmbrăcămintei şi încălţămintei efectuat prin standuri, chioşcuri şi pieţe
RADU P. EUGENIA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoşani	4711-Comerţ cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi şi tutun
ŞPAIUC ESTERA PERSONĂ FIZICĂ	Victoria, judet Botoşani	0149-Creşterea altor animale

AUTORIZATĂ		
TIPU ROXANA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	7320-Activități de studiere a pieței și de sondare a opiniei publice
SCRIPCARIU FLORIAN ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	9329-Alte activități recreative și distractive n.c.a.
DUMITRESCU V. A. VASILE ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	9329-Alte activități recreative și distractive n.c.a.
BORCOI LUCICA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	9329-Alte activități recreative și distractive n.c.a.
FORTOESI FELICIA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	4711-Comerț cu amănuntul în magazine nespecializate, cu vânzare predominantă de produse alimentare, băuturi și tutun
FEDEROVICI ALINA- DANIELA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
NIȚĂ ANA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
BURLACU V. DANIEL PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
FURNICĂ DAN-PETRU ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
UNGUREANU MARINELA-DANIELA PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
EPURAȘ LUMINIȚA ÎNTEPRINDERE INDIVIDUALĂ	Victoria, judet Botoșani	0150-Activități în ferme mixte (cultura vegetală combinată cu creșterea animalelor)
ROMANIUC DUMITRU	Victoria, judet	6202-Activități de consultanță în tehnologia

CRISTIAN PERSONĂ FIZICĂ AUTORIZATĂ	Botoșani	informației
TERANIT INVEST SRL	Victoria, județ Botoșani	6831-Agenții imobiliare

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Botoșani

Din fișa localității 2011 – Domeniul dezvoltarea economică(lipsește datele pe 2014?)

Nr. crt.	Nomenclator CAEN Rev.2	Indicator REGIS - Numărul întreprinderilor active (UM: număr)	Indicator REGIS - Cifra de afaceri a întreprinderilor active (UM: lei)
1.	Agricultura, vânătoare și servicii anexe	2.00	612738.00
2.	Industria alimentară	1.00	601.00
3.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul, întreținerea și repararea autovehiculelor și motocicletelor	1.00	14577.00
4.	Comerț cu amănuntul, cu excepția autovehiculelor și motocicletelor	2.00	56963.00
5.	Restaurante și alte activități de servicii de alimentație	1.00	172218.00

Sursa: date furnizate de Registrul Comerțului de pe lângă Tribunalul Botoșani

2.4.3.2. Servicii de transporturi rutiere de mărfuri

Relațiile cu municipiul Botoșani sunt facilitate de un sistem rutier de calitate medie pentru satele din cadrul comunei Hlipiceni cu satele învecinate, realizându-se în mare parte printr-un transport public județean și local de persoane și transport public local de mărfuri, prin curse regulate efectuate de transportatori autorizați sau cu mijloace proprii de transport.

Sursa: SDSE Hlipiceni

2.4.3.3. Poștă și telecomunicații

Serviciile Poștale și de curierat prezintă avantajul de a avea acoperire pe toată suprafața comunei. Punctele slabe ale acestui serviciu ar fi personalul insuficient și gradul scăzut de pregătire pentru operatorul de stat în serviciile poștale.

Serviciile de telecomunicații, în special cel de telefonie mobilă și internet au o cerere crescută din partea populației și se bucură de un grad ridicat de penetrare în teritoriu a telefoniei mobile și de posibilitatea conectării la internet a majorității localităților.

Sursa: SDSE Hlipiceni

2.4.3.4. Servicii în sănătate și asistență socială

Comuna Hlipiceni fiind situată într-o zonă rurală prezintă o dotare sanitară medie, rezumându-se numai la servicii sanitare de bază - dispensar uman, un cabinet medical individual, o farmacie umană, o farmacie veterinară. Calitatea serviciilor medicale este, în general, bună. Accesul la serviciile medicale din municipiul Botoșani este relativ facil ca urmare a distanței față de acesta. Principala problemă în domeniul sănătății o reprezintă lipsa fondurilor pentru dotare cu echipamente și aprovizionarea cu medicamente, neexistând posibilitatea acoperirii cheltuielilor curente. Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Botoșani, pe teritoriul comunei Hlipiceni, serviciile de asistență medicală sunt asigurate de următoarele dotări și cadre medicale:

Medici – proprietate privată – persoane 1

din total: Medici de familie – propr. privată – persoane 1

Stomatologi – proprietate privată – persoane 1

Farmacisti – proprietate privată – persoane 1

Personal sanitar mediu – propr. privată – persoane 3

Cabinete stomatologice – propr. privată – număr 1

Farmacii - proprietate privată – număr 1

Cabinete medicale de familie – proprietate privată – număr 1

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Fișa localității

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

Primăria Hlipiceni are în acest moment un serviciu public de asistență socială, fapt care conduce practic la existența serviciilor sociale pe raza comunei. Există un asistent social, rolul acestuia fiind de a face anchete sociale pentru acordarea ajutorului social și a altor ajutoare sociale de stat.

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.4.3.5. Învățământul

Licee – 0

Școli primare și generale – 4

Grădinițe – 4

Unitate de învățământ	Nr. unități	Nr. săli de clasă existente	Starea Generală a imobilului	Acces internet		Calitatea materialelor didactice (foarte bună, bune, proastă, foarte proastă)
				da	nu	
Grădinița	1	1	Proastă		x	Proastă
Școli cu cl. I-IV	2	5	f. bună	x	x	f. bună
Școli cu cl. I-VIII	2	18	bună	x		Bună
Centru after school	-					-

Sursa: Primăria Hlipiceni(anul?)

Învățământul în anul școlar 2013/2014

Localitate	Număr unități	Copii înscriși în grădinițe	Elevi înscriși în învățământul preuniversitar	Personal didactic
Total	127	12583	62059	4903
Hlipiceni	1	97	468	32

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Învățământul preșcolar:

- Grădinița cu program normal, Dragalina, Hlipiceni;
- Grădinița cu program normal nr.1, Hlipiceni, Hlipiceni;
- Grădinița cu program normal nr.2, Hlipiceni, Hlipiceni;
- Grădinița cu program normal, Victoria, Hlipiceni.

Învățământul primar și gimnazial:

- Școala cu clasele I-VIII, "Dan Iordăchescu", Hlipiceni;
 - Școala cu clasele I-IV, Dragalina, Hlipiceni;
 - Școala cu clasele I-IV, nr. 2, Hlipiceni, Hlipiceni;
 - Școala cu clasele I-VIII, Victoria, Hlipiceni.
- Copii înscriși în grădinițe (anul?) 119
- Elevi înscriși – total 432
- Elevi înscriși în învățământul primar și gimnazial 432
- Elevi înscriși în învățământul primar 228
- Elevi înscriși în învățământul gimnazial 204
- Personal didactic – total 33

➤ Personal didactic în învățământ preșcolar	6
➤ Personal didactic în învățământ primar și gimnazial	27
➤ Personal didactic în învățământ primar	13
➤ Personal didactic în învățământ gimnazial	14
➤ Săli de clasă și cabinete școlare	20
➤ Laboratoare școlare	5
➤ Terenuri de sport – total	2
➤ PC – total	48

(Sursa: SDSE Hlipiceni 2014)

2.4.3.6. Serviciile socio-culturale

Dotările destinate culturii în comuna Hlipiceni sunt reprezentate de o bibliotecă comunală, bibliotecă deservită de un singur angajat, slab dotate cu carte și de 1 cămin cultural recent renovat.

		2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Nr. unități		1	1	1	1	1	1	1
Nr. volume		12181	12181	12301	12361	12361	10611	10801
Nr. cititori		630	620	530	632	400	475	510
Categorii de vârstă	Sub 14 ani	230	210	230	232	180	225	211
	Peste 14 ani	400	410	300	400	220	250	300

(Sursa: Primăria Hlipiceni)

2.4.4. Turismul

În prezent, în comuna Hlipiceni activitățile turistice nu sunt dezvoltate, turismul nefiind un domeniu cu o contribuție majoră în economia locală. Potențialul natural al unei unități teritorial administrative este determinat de poziția geografică, situarea pe anumite trepte de relief, prezența vegetației forestiere, prezența anumitor factori naturali, existența ariilor naturale protejate. Chiar dacă comuna Hlipiceni dispune de câteva obiective cu valențe turistice, prezența acestora nu este suficientă pentru a atrage și mai ales pentru a menține turiștii în aria de studiu.

Este necesară o infrastructură specific turistică, reprezentată de unități de cazare, alimentație publică, recreere și agrement, care să prelungească un eventual popas în localitate. Legătura între centrul de comună și celelalte localități componente ale comunei se realizează dificil datorită îmbrăcăminții din balast a drumurilor sătești, comunale. Unele sectoare din drumurile județene și comunale sunt în stare precară de întreținere și nu corespund nici din punct de vedere al îmbrăcăminții și nici al caracteristicilor în profil transversal și a asigurării vizibilității. Intersecțiile străzilor principale atât cu D.J. sau D.C., cât și a drumurilor secundare cu străzile principale (în extravilan clasificate drumuri comunale)

sunt de asemeni necorespunzătoare. Situația prezentă necesită refacerea îmbrăcămînții drumurilor rutiere pe porțiunile afectate, precum și a podețelor ce asigură legăturile peste cursurile de apă de pe teritoriul comunei.

Căile de acces rutier către municipiul Botoșani sunt DJ 282 dinspre Răuseni. Prin acestea se realizează legătura cu municipiului Botoșani iar prin interconexiunile acestora cu magistralele rutiere DN 24 C spre Iași și E576 Suceava-Vatra Dornei, asigură legătura cu vestul României.

Transportul în comun se realizează cu maxi-taxi și autobuze pe căile rutiere enumerate mai sus. Datorită infrastructurii precare a drumurilor, transportul se realizează și cu atelaje trase de cai.

(Sursa: SDSE Hlipiceni 2014)

2.5. POPULATIA. ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

La începutul anului 1996 populația comunei HLIPICENI era de 3520locuitori. In cei 4 ani care au trecut de la recensământul din 1992 , populația a crescut cu 109 persoane.

La începutul anului 2002 populația comunei HLIPICENI era de 3520locuitori. Față de recensământul din 1992 , populația a crescut cu 109 persoane.

În teritoriul județului, comuna HLIPICENI se află într-o zonă de creștere demografică, dar creșterea celorlalte comune a fost sensibil mai mare, decât cea a comunei HLIPICENI.

În ultimele decenii populația acestei comune a cunoscut două tendințe diferite de evoluție: în anii 1960 și 1970, populația a crescut, apoi după 1995 se constată o tendință de creștere , fiind în categoria puținelor comune din țară (20 % din total) în care populația a început să crească.

2.5.1. NUMARUL SI EVOLUTIA POPULATIEI

	5 ianuarie 1977		7 ianuarie 1992		18 martie 2002		20 octombrie 2011		1 iulie 2014	
	Total	Din care femei	Total	Din care femei	Total	Din care femei	Total	Din care femei	Total	Din care femei
Total judet	451217	234092	461305	235505	452834	230763	412626	209440	460065	231946
Hlipiceni	4685	2416	3460	1775	3763	1899	3420	1749	3780	1833

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe după numărul gospodăriilor, clădirilor, camere de locuit - 2011

Localitate	Nr. gospodării	Nr. clădiri	Nr. locuințe	Nr. camere de locuit	Suprafața camerelor de locuit	Nr. camere de locuit utilizate în scopuri profesionale	Suprafața camerelor de locuit utilizate în scopuri profesionale
Județul Botoșani	151995	129970	174702	444819	7278409	928	18305
Hlipiceni	1317	1538	1556	4202	57276	19	427

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Tabel "Structura pe sexe" (cu procent comparativ față de județ) ?

2.5.2. STRUCTURA POPULAȚIEI

Populația după domiciliu pe grupe de vârstă, sexe - Hlipiceni

Vârste și grupe de vârstă	Sexe	Ani		
		Anul 1992	Anul 2002	Anul 2011
		UM: Număr persoane		
		Nr. persoane	Nr. persoane	Nr. persoane
Total	Total	4174	3966	3817
-	Masculin	2133	2000	1903
-	Feminin	2041	1966	1914
0-4 ani	Total	231	333	219
-	Masculin	127	171	121
-	Feminin	104	162	98
5-9 ani	Total	196	258	296
-	Masculin	100	139	149
-	Feminin	96	119	147
10-14 ani	Total	275	206	303
-	Masculin	149	105	152

-	Feminin	126	101	151
15-19 ani	Total	465	203	229
-	Masculin	235	101	128
-	Feminin	230	102	101
20-24 ani	Total	489	270	203
-	Masculin	282	151	111
-	Feminin	207	119	92
25-29 ani	Total	176	402	179
-	Masculin	118	222	85
-	Feminin	58	180	94
30-34 ani	Total	138	327	281
-	Masculin	92	205	157
-	Feminin	46	122	124
35-39 ani	Total	144	124	339
-	Masculin	75	79	177
-	Feminin	69	45	162
40-44 ani	Total	274	123	262
-	Masculin	122	81	172
-	Feminin	152	42	90
45-49 ani	Total	223	150	116
-	Masculin	95	72	67
-	Feminin	128	78	49
50-54 ani	Total	350	260	136
-	Masculin	166	109	84
-	Feminin	184	151	52
55-59 ani	Total	309	218	159
-	Masculin	156	92	66
-	Feminin	153	126	93
60-64 ani	Total	322	312	238
-	Masculin	164	143	99
-	Feminin	158	169	139
65-69 ani	Total	254	259	204
-	Masculin	114	121	78
-	Feminin	140	138	126
70-74 ani	Total	123	243	251
-	Masculin	49	107	102
-	Feminin	74	136	149
75-79 ani	Total	78	182	187
-	Masculin	29	70	82
-	Feminin	49	112	105
80-84 ani	Total	80	62	132
-	Masculin	38	21	48
-	Feminin	42	41	84
85 ani și peste	Total	47	34	83
-	Masculin	22	11	25

-	Feminin	25	23	58
---	---------	----	----	----

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Populația la 1 iulie 2014

	Total	0-4 ani	5-9 ani	10-14 ani	15-19 ani	20-24 ani	25-59 ani	60-64 ani	65 ani și peste
Total judet	460065	22121	26909	29856	28601	30739	226241	24460	71138
Masculin	228119	11358	13788	15255	14641	15886	117725	11130	28336
Feminin	231946	10763	13121	14601	13960	14853	108516	13330	42802
Hlipiceni	3734	147	257	329	266	207	1486	202	840
Masculin	1872	83	140	164	146	107	833	73	326
Feminin	1862	64	117	165	120	100	653	129	514

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Populația după etnii – RPL 2011

Localitate	Sexul	Total	Român	Rom	Altă etnie din celelalte țări ale Europei	Altă etnie din țări din afara Europei	Etnie nedecarată
HLIPICENI	Total	3420	3283	40	1	1	95
	Masculin	1671	1604	22	1	1	43
	Feminin	1749	1679	18	0	0	52
Hlipiceni	Total	1668	1604	25	0	1	38
	Masculin	820	790	13	0	1	16
	Feminin	848	814	12	0	0	22
Dragalina	Total	396	376	0	0	0	20
	Masculin	208	196	0	0	0	12
	Feminin	188	180	0	0	0	8
Victoria	Total	1356	1303	15	1	0	37
	Masculin	643	616	9	1	0	16
	Feminin	713	685	6	0	0	22

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Structura populației după religie - Hlipiceni

	Nr. persoane
Populația stabilă	3420
Religia: - ortodoxă	3112
- romano-catolică	3
- Penticostală	172
- Baptistă	26
- Adventistă de ziua a șaptea	8

Altă religie	*
Fără religie	*
Atei	*
Religie nedeclarată	95

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

*Număr redus de cazuri de observare (mai mic de 3)

Curba descendentă înregistrată la nivel de comună se regăsește și la nivelul satelor componente. Reședința de comună înregistrează o creștere ușoară (109 locuitori) după 1992.

Structura pe sexe indică pe ansamblu o diferență față de media înregistrată la nivel județean.

Atât în localitatea reședință de comună cât și în satele componente se remarcă un procent crescut al populației feminine față de media pe județ și față de media pe țară.

Structura pe vârste relevă o populație cu un grad de îmbătrânire mai mic decât nivelul mediu al populației rurale din județ și din țară.

În comuna Hlipiceni, grupa de vârstă peste 60 de ani reprezintă 48,4 %, procent superior celui național pentru mediul rural (25 %).

Ca urmare, vârsta medie a populației comunei este de 39 ani superioară vârstei medii a județului este de 35,5 % și mai mare decât vârsta medie a populației rurale a țării 37,7 ani.

Din structura pe vârste se constată un deficit de persoane în vârstă de muncă în raport cu totalul populației.

Concluzia este că raportul de dependență în comuna Hlipiceni este superior raportului la nivel național.

Astfel de la 1000 persoane de 15-59 ani, revin 1656 persoane din grupele de vârstă de peste 0-14 ani și peste 60 de ani față de cifra de 754, care reprezintă raportul de dependență în mediul rural din România.

Datorită unui comportament demografic specific, numărul și proporția copiilor este relativ mare, ceea ce înseamnă existența în comună a unei rezerve demografice importante care poate reface potențialul natural de creștere a populației, dar care se va concretiza și în creșterea presiunii pe piața muncii.

În aceste condiții grupa actuală de 30-45 de ani cu un efectiv de cca.350 persoane va fi înlocuită, în următorii 15 - 20 ani de o grupă de aproximativ 1700 persoane.

Aceasta înseamnă un plus de aproximativ 1350 persoane care vor avea nevoie de locuri de muncă pe plan local, sau, în lipsa acestora vor opta din nou pentru emigrare.

În privința grupei copiilor creșterea ușoară a natalității din ultimii ani va conduce la mărirea efectivelor acestei grupe, ceea ce va reflecta prin creșterea în următorii 5-10 ani a

numărului elevilor cu cea, 60 persoane, respectiv cu 30 % mai mult decât în situația actuală.

Structura pe naționalități relevă un mare grad de omogenitate, toți cei 3520 locuitori fiind de naționalitate română.

2.5.3. DINAMICA POPULAȚIEI

2.5.3.1. Mișcarea naturală a populației

Mișcarea naturală a populației reprezintă modificările survenite în numărul și structura populației ca urmare a nașterilor, deceselor, căsătoriilor și divorțurilor. Această componentă a mișcării populației se reflectă și în structura pe vârste și pe sexe a populației, cât și asupra distribuției în teritoriu, având o influență directă asupra caracteristicilor dimensionale ale localităților.

Un indicator al mișcării naturale este sporul (bilanțul) natural al populației, care reprezintă diferența dintre rata natalității și rata mortalității și relevă creșterea sau scăderea numărului de locuitori.

Din studiul mișcării naturale rezultă că în perioada 1985-1989 nivelul mediu al natalității a fost inferior (respectiv 6,91 %) în comuna HLIPICENI, față de 12,20 în România și 20,0 cât reprezintă media pe județ.

După 1992 se constată o apropiere față de tendința generală la nivel național, neatingând însă valoarea medie pe județ.

MISCAREA NATURALA A POPULATIEI

Media anuală a natalității din anul 1992 a crescut ușor față de perioada 1985-1991 atingând valoarea maximă în anul 1988 când s-a înregistrat o medie anuală de 11,74 nașcuți vii la 1000 locuitori, fenomen conform tendinței la nivel județean, unde acest procent a fost de 13,2 ‰.

Natalitatea relativ constantă, s-a menținut la valori inferioare atât mediei pe țară, cât și mediei pe județ (explicabilă prin procentul ridicat al grupei de vârstă de peste 60 de ani), rezultând în final o scădere a potențialului natural de creștere a populației (spor natural = - 8,75 față de + 1,2• la nivel național și + 0,4 la nivelul județului Botoșani).

Nivelul mortalității în rândul nou născuților este scăzut în comparație cu media țării, ceea ce conduce la ideea că acțiunile în domeniul asistenței medicale și al educației igienico-sanitare a femeilor, menite să reducă numărul deceselor infantile, au fost satisfăcătoare.

Conform datelor furnizate de Direcția Sanitară - județul Botoșani în anul 1997 nivelul natalității a continuat să crească, fără ca sporul natural.

În viitorii 15-20 de ani, există premise favorabile ca dinamismul natural al populației să crească ca urmare a înlocuirii contingentului feminin actual cu cea mai mare fertilitate (între 20 și 34 ani) cu unul cu cca. 2/3 mai numeros. În cazul în care acest contingent va rămâne în localitate, natalitatea are șanse să crească foarte mult implicit sporul natural al populației.

Hotărâtor în dinamismul populației comunei a fost, mulți ani la rând, soldul migratoriu care s-a menținut negativ.

În 1990 pentru prima dată după 10 ani, în comună s-au stabilit mai multe persoane decât au plecat și pentru prima dată, soldul total al mișcării populației (naturale și migratorii) s-a apropiat de zero, devenind chiar pozitiv după 1993.

Dacă se continuă tendințele manifestate după 1993 de creștere a numărului de persoane stabilite în comună și de reducere a numărului celor ce pleacă, atunci se poate conta și pe un aport migratoriu la creșterea totală a populației.

Mișcarea naturală și migratorie internă a populației (2013)

Localitate	Născuți vii	Morți	Spor natural	Stabiliri reședința în localitate	Plecări cu reședința din localitate	Soldul schimb de reședință
TOTAL JUDEȚ	4279	5550	-1271	2970	6667	-3697
Hlipiceni	26	53	-27	5	67	-62

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Tabel natalitate/ mortalitate/ spor natural?

Componenta activă a mișcării naturale a populației, *natalitatea*, este cuantificată prin rata natalității, care reprezintă numărul de nașteri înregistrate într-un interval de un an raportat la o mie de locuitori.

În intervalul 2006-2011, pentru care s-au analizat datele furnizate de Direcția Județeană de Statistică Iași și Institutul Național de Statistică, evoluția natalității a fost una oscilantă, marcată de etape alternante de creștere și scădere. Minimul s-a înregistrat în anul 2011, când rata natalității a fost de 7,61‰, în timp ce maximul a fost de 11,81‰, în anul 2009. Se remarcă o tendință descrescătoare pe total interval, tendință manifestată la nivel județean, regional și național. Rata natalității la nivelul comunei rămâne mult mai coborâtă în ultimii doi ani, comparativ cu media județeană, regională sau națională.

Mortalitatea, cealaltă componentă a bilanțului natural, înregistrează, în același interval 2006-2011, tendințe distincte de evoluție, fiind în creștere. Astfel, diferența dintre minimul (14,61‰) din 2009 și maximul (18,07‰) înregistrat în 2011 este una semnificativă și ilustrează ritmul oscilant în care a evoluat acest indicator demografic.

Rata sporului natural a fost negativă pe toată durata intervalului analizat, ducând la o evoluție demografică negativă.

2.5.3.2. Bilanțul migrator al populației

Migrația populației se definește ca fiind acea mișcare în teritoriu prin care se modifică numărul și structura pe vârste și sexe a populației, ca urmare a intrării sau ieșirii din aria administrativă respectivă a unui număr de persoane din/spre alte arii administrativ teritoriale.

Migrația are două componente, *emigrația* (ieșirile) și *imigrația* (intrările de populație), a căror intensitate se măsoară cu ajutorul a doi indicatori – rata emigrației, respectiv rata imigrației. Prin compunerea acestora se obține *soldul migrator*, care este un indicator al atractivității teritoriului respectiv pentru migranți.

După durata pe care se manifestă, migrația poate fi definitivă, temporară și de tip pendulator (navetismul), toate aceste categorii de mobilitate afectând în timp populația comunei Hlipiceni.

Tabel stabiliri de reședință/ plecări cu reședință/ emigrări/ imigrări/ sold migratoriu

Tabel rata imigrației / emigrației/ sporului migratoriu (la mie)

2.5.3.3. Bilanțul real al populației

Bilanțul (soldul) real al populației se obține prin însumarea soldului mișcării naturale cu cel al mișcării mecanice a populației, și determină dinamica globală a populației teritoriului supus studiului.

Tabel spor natural/ spor migratoriu/ bilanț real (la mie)

2.5.4. RESURSELE UMANE

2.3.3. RESURSE DE MUNCA SI POSIBILITATILE DE OCUPARE A ACESTORA

Populația în vârstă legală de muncă (16-54 ani la femei și 16-59 ani la bărbați) în cazul lucrătorilor neagricoli și 16 - 59 ani femei și 16 - 64 ani bărbați pentru lucrătorii agricoli) cuprinde aproximativ 2464 persoane respectiv 70 % din ttalul populației.

Populația activă la recensământul din 1996 era de 2185 persoane ceea ce înseamnă că cca. 4/5 din persoanele în vârstă de muncă erau antrenate în activități economico-sociale .

Rata de activitate a populației este de 88 % ceea ce înseamnă o antrenare mai ridicată în activitatea economică decât în comunele județului, unde rata era de 37,8 %.

Din totalul populației masculine în vârstă legală de muncă, erau activi peste 5/6 , iar dintre femei numai 3/4.

Toate aceste date indică faptul că în comuna HLIPICENI există încă resurse de muncă neutilizate.

Situația economică a populației stabile – Hlipiceni

	Ani		
	Anul 1992	Anul 2002	Anul 2011
	UM: nr. persoane		
	Nr. persoane	Nr. persoane	Nr. persoane
Ocupată	1746	1729	1601
Șomer în căutarea unui alt loc de muncă	49	61	21
Șomer în căutarea primului loc de muncă	83	70	20
Elev/Student	456	385	615
Pensionar	784	763	549
Casnică	79	275	219
Întreținută de altă persoană	259	470	318
Întreținută de stat sau de org. private	0	2	13
Întreținuți din alte surse	-	-	20
Altă situație economică	4	8	44

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani+Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani pentru anul 2011)

Populația după activitatea principală a unității în care lucrează – Hlipiceni

	Ani	
	Anul 1992	Anul 2002
	UM: nr. persoane	
	Nr. persoane	Nr. persoane
Șomeri în căutarea primului loc de muncă	83	70
Agricultura	1416	1511
Silvicultura, exploatarea forestieră și economia vânatului	8 (inclusiv piscicultura)	4
Pescuitul și piscicultura	-	3
Industria extractivă	7	5
Industria prelucrătoare	68	41
Energie electrică și termică, gaze și apă	3	4
Construcții	79	60
Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea și întreținerea autovehiculelor, motocicletelor și a bunurilor personale casnice	43	50
Hoteluri și restaurante	7	2
Transport și depozitare	69 (inclusiv	21

	telecomunicații)	
Poștă și telecomunicații	-	6
Activități financiare, bancare și de asigurări	2	3
Tranzacții imobiliare, închirieri și activități de servicii prestate în principal întreprinderilor	0	0
Administrație publică	36	26
Învățământ	35	37
Sănătate și asistență socială	12	8
Alte activități de servicii colective, sociale și personale	8	6
Activități ale personalului angajat în gospodării personale	-	2
Activități ale organizațiilor și organismelor extrateritoriale	-	0
Activitate nedeclarată	0	0

(Sursa: Institutul național de statistică, Direcția județeană Botoșani)

Lucrătorii în agricultură sunt majoritari în comună cca. 81,55 % dintre activi.

În industrie și construcții sunt activi, iar numărul redus al activilor din celelalte ramuri conferă comunei HLIPICENI un statut clar de comună cu profil ocupațional preponderent agricol.

Pe principalele sectoare de activitate ale economiei, populația activă în comuna HLIPICENI se grupează astfel:

Sector activitate	Persoane active	
	nr.	%
Comuna HLIPICENI	2185	100,00
-sector primar (agricultură, silvicultură, piscicultură)	1782	81,53
-sector secundar (ind. prelucr. Prod. și distribuire energie electrică a apei, gazului, construcții)	218	22,94
-sector terți al (comerț, administrativ învățământ, sănătate, etc).	381	17,43

Deoarece datele privind populația activă se referă la cei domiciliați în comună, indiferent de locul de muncă, aceste date nu reflectă decât parțial activitățile economice ce se desfășoară pe teritoriul comunei; o parte din populația activă a comunei își desfășoară activitatea în alte localități învecinate în special în municipiul Botoșani.

În sectorul public își desfășoară activitatea mai puțin de 1/10 din populația activă. Rezultă că baza dezvoltării economice a comunei o constituie sectorul particular în care agricultura reprezintă elementul esențial (din totalul persoanelor ce activează în sectorul particular, în agricultură lucrează 81,55 %).

Pentru dezvoltarea comunei ar fi necesară o diversificare a activităților economice prin dezvoltarea activităților nonagricole.

Profilul ocupațional al populației

Forța de muncă în anul 2013

Localitatea	Numărul mediu al salariaților în anul 2013	Total șomeri înregistrați la sfârșitul anului 2013	Femei șomere înregistrate la sfârșitul anului 2013
Total Județ	48615	8273	3187
Comune	9305	4842	1744
Hlipiceni	96	30	9

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Populația după statutul profesional – Hlipiceni, 2011

Localitate	Total populație stabilă	Populația inactivă + șomeri în căutarea primului loc de muncă/nu face obiectul întrebării	Salariat / angajat	Patron/angajat or	Lucrător pe cont propriu	Membru al unei societăți agricole/cooperative	Lucrător familial (neremunerat)	Altă situație
Județul Botoșani	412626	214397	86193	1754	57485	88	52550	159
Hlipiceni	3420	1798	276	4	775	2	552	13

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Populația stabilă de 10 ani și peste, după nivelul de educație

Localitatea	Populația stabilă de 10 ani și peste total	Nivelul instituției de învățământ absolvite									
		Superior		Postliceale și de maiștri	Secundar			Primar	Fără școală absolvită		
		Total	Din care:		Total	Superior			Inferior (gimnazial)	Total	Din care:
			Universitar de licență			Liceal	Profesional și de ucenici				Persoane analfabete

Județul Botoșani	362901	25497	23047	8838	240530	69474	51767	119289	73367	14669	6281
Hlipiceni	2957	61	56	40	1745	284	305	1156	952	159	73

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Populația după structura pe diviziuni CAEN – Hlipiceni RPL 2011(?)

Localitate	Sexul	Total	Populația inactivă + șomeri în căutarea primului loc de munca	Agricultură, vânătoare și servicii anexe	Silvicultura și exploatare forestieră	Pescuit și acvacultură	Industria alimentară	Fabricarea produselor textile
HLIPICENI	Total							
	Masculin							
	Feminin							
Hlipiceni	Total							
	Masculin							
	Feminin							
Dragalina	Total							
	Masculin							
	Feminin							
Victoria	Total							
	Masculin							
	Feminin							

2.6. CIRCULATIA

În ceea ce privesc relațiile cu municipiul Botoșani, acestea sunt constituite în principal din deplasările pentru muncă, pentru aprovizionarea cu produse comerciale și de larg consum, cât și pentru comercializarea pe piață a produselor agroalimentare obținute în gospodăriile individuale, microferme, precum și pentru utilizarea dotărilor acestuia - spitale, licee.

Relațiile sunt facilitate de un sistem rutier de calitate medie pentru satele din cadrul comunei Hlipiceni cu satele învecinate, realizându-se în mare parte printr-un transport public județean și local de persoane și transport public local de mărfuri, prin curse regulate efectuate de transportatori autorizați sau cu mijloace proprii de transport.

Comuna HLIPIZENI este străbătută de drumul județean DJ 282 (4,5 km - Hlipiceni) drumuri comunale care însumează 14 km în intravilan.

2.6.1. STAREA TEHNICĂ – VIABILITATEA ȘI CAPACITATEA PORTANTĂ A DRUMURILOR

2.6.1.1. Căi de circulație rutieră

Valorile de trafic prognozate de Ministerul Transporturilor pentru anii 2000 - 2010 nu depășesc valorile admisibile de 750 vt/zi.

Lățimea actuală a carosabilului drumurilor județene este de 7,00 m , iar a celorlalte drumuri și străzi locale de 5,00 și 3,50 m în general nesistemate.

Sistemele rutiere sunt cu îmbrăcămînți asfaltice ușoare, pe drumurile naționale și împietruiri sau pământ pe drumurile comunale și străzile locale, având o stare mediocră sau rea.

Drumurile publice din comuna Hlipiceni însumează o lungime totală de 31 km, din care:

- modernizate - 5 km
- cu împetruiri - 16 km
- pământ - 10 km

Căile de acces rutier către municipiul Botosani sunt DJ 282 dinspre Răuseni. Prin acestea se realizează legătura cu municipiului Botoșani iar prin interconexiunile acestora cu magistralele rutiere DN 24 C spre Iasi si E576 Suceava-Vatra Dornei, asigură legătura cu vestul României.

2.6.1.2. Căi de comunicație feroviare

Comuna nu are gară proprie. Comuna Hlipiceni este deservită de o stație de cale ferată lângă baza Comcereal Todireni.

2.7. INTRAVILAN EXISTENT. ZONIFICAREA FUNCTIONALA SI BILANTUL TERITORIAL

Intravilanul existent este cel stabilit prin PUG comuna Hlipiceni – în anul 2003 și are o suprafață de **699,50 ha**

Zonificarea funcțională existentă a teritoriului comunei HLIPICENI este prezentată în planșa nr. 2.

In bilanțul teritorial prezentat în planșa 1, încadrarea în teritoriu, sunt prezentate și suprafețele de intravilan aferente localităților componente cât și celelalte trupuri răspândite în teritoriu și anume:

Satul HLIPICENI - cu o suprafață de intravilan de **369 ha**;

Satul Victoria - cu o suprafață de intravilan de **249,50 ha**;

Satul Dragalina - cu o suprafață de intravilan de **81 ha**.

(Sursa: PUG Hlipiceni, 2003, Memoriu, pdf. pag. 46)

2.7.1. CARACTERISTICI ALE ZONELOR FUNCȚIONALE

2.7.1.1. ZONA PENTRU LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE

reprezintă doar 20,99 % din totalul intravilan existent al comunei cu o repartizare pe sate după cum urmează:

- satul HLIPICENI (cu intravilan propus 369 ha) - **165ha**(44,71 %)
- satul Victoria (cu intravilan propus 249,50 ha) - **119 ha**(47,69 %)
- satul Dragalina (cu intravilan propus 81 ha) - **25 ha**(30,86 %)

Locuințele sunt predominat de tip rural cu regim de înălțime parter, parter și 1 etaj.

Cea mai mare parte a locuințelor sunt construite din materiale locale: cărămidă, chirpici, lemn și vălătuci.

Densitatea locuitorilor în zona aferentă locuințelor este de cea. 30,4 loc / ha.

LOCUIREA

Conform datelor furnizate de recensământul populației și de administrația locală a comunei HLIPICENI, situația locuitorilor se prezintă astfel:

- populația totală 3520 față de 3405 în anul 1992
(stabilă)
- total locuințe 1460 față de 1380' în anul 1992
- total camere 3441 față de 3201 în anul 1992
- total gospodării 1340 față de 1010 în anul 1992
- suprafața locuibilă 39500 mp față de 37596 în anul 1992

ceea ce reprezintă o densitate de locuire de :

- 11,22 mp /pers față de 11,04 mp/pers în 1992

(media pe țară este de 11,5 mp /pers)

- 2,62 pers/gosp. față de 2,64 pers/gosp în 1992

(media pe țară este de 3,1 pers/gosp)

- 1,02 pers/cameră față de 1,06 pers /cameră în 1992

(media pe țară este de 3,1 pers/cameră)

- 2,56 nr.camere în gosp. față de 2,49 camere în gosp. în 1992.

Balanța fondului de locuințe la 31 decembrie 2013

Localitatea	Total			Proprietate privată		
	locuințe	camere	Suprafața locuibilă	locuințe	camere	Suprafața locuibilă
	-nr-	-nr-	-mp-	-nr-	-nr-	-mp-
Total județ	175965	450629	7387196	173914	446804	7314313
Hlipiceni	1572	4247	58078	1572	4247	58078

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe în care se află instalație electrică pe localități

Localitate	Total	Deține instalație electrică	Nu deține instalație electrică
Județul Botoșani	174702	172343	2359
Hlipiceni	1556	1556	0

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe în care se află sistem de alimentare cu apă pe localități

Localitate	Total locuințe	Locuințe care dețin apă curentă						Nu are apă curentă
		În locuință		În afara locuinței				
		Rețea publică	Sistem propriu	În interiorul clădirii		În afara clădirii		
				Din rețea publică	Din sistem propriu	Din rețea publică	Din sistem propriu	
Județul Botoșani	174702	57044	11732	1248	1073	5772	11614	86219
Hlipiceni	1556	37	99	3	12	25	312	1068

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe în care se află bucătărie sau chichinetă

Localitate	Total	Bucătărie/ chichinetă					
		Are bucătărie/ chichinetă			Nu are bucătărie/ chichinetă	Instalații de gătit într-un alt tip de încăpere	Suprafața/ mp
		În locuință	În afara locuinței				
			În interiorul clădirii	În afara clădirii			
Județul Botoșani	174702	121163	10193	21239	20119	1988	1310545
Hlipiceni	1556	519	94	636	306	1	10738

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe în care se află baie pe localități

Localitate	Total	Baie (cu cadă și/sau duș)			
		Are baie situată			Nu are baie
		În locuință	În afara locuinței		
			În interiorul clădirii	În afara clădirii	
Județul Botoșani	174702	63713	1363	2197	107429
Hlipiceni	1556	123	5	40	1388

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

Locuințe după modul de încălzire – Hlipiceni

Nr. total locuințe – 1556

Locuințe cu încălzire centrală cu gaze lichefiate (butelie) – 1

Locuințe cu încălzire centrală cu combustibil solid – 26

Locuințe cu încălzire centrală cu alt tip de energie folosit – 1

Locuințe cu încălzire prin aragaz cu gaze lichefiate (butelie) – 3

Locuințe cu încălzire prin sobă (șemineu) cu combustibil solid – 1484

Locuințe cu încălzire prin sobă (șemineu) cu combustibil lichid – 15

Locuințe cu alt mod de încălzire – 6

Locuințe care nu au încălzire de loc – 20.

(Sursa: Anuarul Statistic al județului Botoșani 2014, Direcția județeană de statistică Botoșani)

2.7.1.2. ZONA PENTRU INSTITUȚII PUBLICE ȘI SERVICII

Principalele instituții publice și servicii ale comunei HLIPICENI sunt concentrate cu precădere în localitatea HLIPICENI - sat reședință de comună și reprezintă cea 55,42. % din teritoriul intravilan existent al comunei cu o repartizare pe sate după cum urmează.

- satul HLIPICENI 55,42 %
- satul Victoria 33,70 %
- satul Dragalina 10.85 %

Cele mai multe din dotările social culturale sunt situate în localitatea HLIPICENI (sat reședință de comună).

a). INVATAMANT

Conform datelor statistice furnizate de recensământul populației cât și de administrația locală, situația existentă privind numărul de unități de învățământ din comuna HLIPICENI, se prezintă astfel:

COMUNA HLIPICENI

Localitatea	Grădinițe	Școli primare	Școli gimnaziale
Sat Hlipiceni	1	2	1
Sat Victoria	1	1	1
Sat Dragalina	1	1	-
Total comună	3	4	2

	1992/1993	1993/1994	1994/1995	1995/1996	1996/1997
Total unități de învățământ	9	9	9	9	9
grădinite	3	3	3	3	3
școli. primare	4	4	4	4	4
școli gimnaziale	2	2	2	2	2

Numărul de elevi din aceste unități de învățământ are la nivelul comunei Hlipiceni o evoluție după cum urmează:

sat Hlipiceni:	1992/1993	1993/1994	1994/1995	1995/1996	1996/1997
Nr. elevi	209	208	203	191	171
din care:					

-preșcolari	73	71	68	61	50
-școlari	136	137	135	130	121
sat Victoria:					
nr. elevi	191	185	183	172	172
din care:					
-preșcolari	33	30	29	22	25
-școlari	158	155	154	150	147
sat Dragalina					
Nr elevi	38	37	35	33	30
din care:					
-preșcolari	22	21	21	21	18
-școlari	16	16	14	12	12
Personal didactic	27	27	27	25	25
din care:					
-înv.preșcolar	7	7	7	7	7
-înv.școlar și gimnazial	20	20	20	18	18

Din anul școlar 1995-1996 numărul cadrelor didactice din învățământul școlar a scăzut cu 2 cadre.

b). SĂNĂTATE

Comuna Hlipiceni fiind situată într-o zonă rurală prezintă o dotare sanitară medie, rezumându-se numai la servicii sanitare de bază - dispensar uman, un cabinet medical individual, o farmacie umană, o farmacie veterinară.

Calitatea serviciilor medicale este, în general, bună. Accesul la serviciile medicale din municipiul Botoșani este relativ facil ca urmare a distanței față de acesta. Principala problemă în domeniul sănătății o reprezintă lipsa fondurilor pentru dotare cu echipamente și aprovizionarea cu medicamente, neexistând posibilitatea acoperirii cheltuielilor curente.

Conform datelor furnizate de Direcția Județeană de Statistică Botoșani, pe teritoriul comunei Hlipiceni, serviciile de asistență medicală sunt asigurate de următoarele dotări și cadre medicale:

Medici – proprietate privată – persoane 1

din total: Medici de familie – propr. privată – persoane 1

Stomatologi – proprietate privată – persoane 1

Farmacisti – proprietate privată – persoane 1

Personal sanitar mediu – propr. privată – persoane 3

Cabinete stomatologice – propr. privată – număr 1

Farmacii - proprietate privată – număr 1

Cabinete medicale de familie – proprietate privată – număr 1

Sursa: date furnizate de Direcția Județeană de Statistică Botoșani, Fișa localității

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

c). ADMINISTRATIA LOCALA

Administrația locală în comuna HLIPICENI este asigurată de primărie și de poliție, cu sediile în satul HLIPICENI, având un nr. de 16 salariați, din care 13 la primărie și 3 la poliția comunei.

d). CULTURA

Dotările destinate culturii în comuna HLIPICENI sunt reprezentate doar de un cămin cultural și o bibliotecă comunală foarte slab dotată cu carte, bibliotecă deservită de un singur angajat.

Căminul cultural are deasemenea un singur salariat.

Principala disfuncționalitate o constituie lipsa instalațiilor de încălzire centrală, în unele din spațiile socio-culturale și de învățământ, ceea ce înseamnă reducerea substanțială a confortului. (SDSE)

e). CULTE

În comuna HLIPICENI cultele sunt reprezentate prin 4 biserici de rit ortodox, o biserică penticostală și una baptistă în satul Victoria, o biserică adventistă și una Creștini după evanghelie în satul Hlipiceni.

f). SPATII COMERCIALE + ALIMENTATIE PUBLICA

Ca urmare a procesului de privatizare situația privind activitățile comerciale în comuna HLIPICENI din punct de vedere al unităților comerciale, a înregistrat o creștere numerică a acestora; majoritatea activităților desfășurându-se în ciușcuri cu suprafețe între 1,20 și 2,00 mp .

Totalul suprafețelor comerciale însumează 7750 mp cu pondere în localitățile:

- Hlipiceni – 3550 mp
- Victoria - 2400 mp
- Dragalina - 1800 mp

Aceste unități sunt deservite de 15 angajați

g). SERVICII

Comuna HLIPICENI beneficiază de următoarele servicii:

Satul HLIPICENI - 1 moară, 1 oficiu PTTR, un oficiu CEC și o brutărie. Aceste unități sunt deservite de 11 angajați.

2.7.1.3. ZONA UNITĂȚILOR AGRO-INDUSTRIALE ȘI DEPOZITARE

Toate unitățile cu profil industrial de pe teritoriul comunei Hlipiceni activează în domeniul micii industriei alimentare: morărit, ceea ce înseamnă că, în urma procesului de producție rezultă cantități de deșeuri de natură organică care, depozitate necorespunzător, pot cauza mirosuri neplăcute. (SDSE)

2.7.1.4. ZONA DE GOSPODĂRIE COMUNALĂ

Este reprezentată în exclusivitate de teritoriul afectat cimitirelor și anume 1,69 % din teritoriul intravilan repartizat pe localități după cum urmează:

- sat HLIPICENI - 0,79 % (cu cimitir de 3,5 ha)
- sat Victoria - 0,67 % (cu cimitir de 3,0 ha)
- sat Dragalina - 0,22 % (cu cimitir de 1,0 ha)

Principala disfuncționalitate semnalată în comuna HLIPICENI o constituie lipsa platformelor organizate de depozitare a gunoaielor fapt care conduce la deversarea gunoaielor menajere de-a lungul pâraielor care străbat localitatea în special în dreptul podurilor și podețelor.

2.7.1.5. ZONA CĂILOR DE TRANSPORT

Zona căilor de transport este formată din :

- **căile de transport rutiere:** Rețeaua căilor de transport rutiere reprezintă 29,14 ha din teritoriul intravilan al comunei. Este formată din drumurile județene, comunale și satești care traversează comuna Hlipiceni. Teritoriul comunei Hlipiceni este străbătut de următoarele drumuri clasate: **DJ 282, DC 38, DC 47.**

Drumurile publice din comuna Hlipiceni însumează o lungime totală de 31 km, din care:

- modernizate - 5 km;
- cu împetruiri - 16 km;
- pământ - 10 km. (sursa: SDSE)

Distanța între oraș /sat reședință și municipiul reședința de județ:
Hlipiceni – Botoșani = 42 km

Distanța între oraș /sat reședință și cel mai apropiat oraș:
Hlipiceni –Flămânzi = 39 km (sursa: fise UATB)

Prezentată din punct de vedere tehnic în capitol separat reprezintă 10,56 % ha din teritoriul intravilan existent cu o repartizare pe localități după cum urmează:

- sat HLIPICENI - 4,90 % din teritoriul intravilan (21,70 ha)
- sat Victoria - 5,85 % din teritoriul intravilan (18,00 ha)
- sat Dragalina - 4,43 % din teritoriul intravilan (7,00 ha)

- **căile de transport feroviare**– Comuna Hlipiceni este străbătută de calea ferată Iași-Botoșani.Comuna nu are gară proprie. Comuna Hlipiceni este deservită de o stație de cale ferată lângă baza Comcereal Todireni.

Lungime linie CF = 6 km

2.7.1.6. ZONA DE AGREMENT

Reprezintă 0,1 % din teritoriul intravilan existent al comunei și este compus din:

- terenuri de sport în satele Hlipiceni și Victoria;
- spații verzi neamenajate de regulă în apropierea cursurilor de apă

Această zonă însumează 5,5 ha reprezentând 1,24 % din teritoriul intravilan.

Bilanț teritorial

ZONE FUNCȚIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Supraf. (ha)	Procent % din total intravilan	Supraf. (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINȚE ȘI FUNCȚIUNI COMPLEMENTARE	307,00	44,00		
UNITĂȚI INDUSTRIALE ȘI DEPOZITE	16,00	2,30		
UNITĂȚI AGRO- ZOOTEHNICE	2,00	0,20		
INSTITUȚII ȘI SERICII DE INTERES PUBLIC	21,00	3,02		
CĂI DE COMUNICAȚIE ȘI TRANSPORT: -rutier	59,00	8,50		

SPAȚII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECȚIE	9,50	1,36		
CONSTRUCȚII TEHNICO-EDILITARE	17,00	2,45		
GOSPODĂRIE COMUNALĂ, CIMITIRE	10,00	1,44		
DESTINAȚIE SPECIALĂ	-	-		
TERENURI LIBERE:	251	36,30		
-APE				
-PĂDURI				
-TERENURI NEPRODUCTIVE				
TOTAL INTRAVILAN	693,50 (tabel partea desenata+partea scrisa) 699,50 (intravilane pe sate adunate)	100%		

(Sursa: PUG Hlipiceni, 2003, Memoriu, pdf. pag. 49)

2.4.8. ZONE CU ALTE DESTINAȚII

Reprezintă cea mai mare parte din teritoriul intravilan existent (56,78 %). Ponderea cea mai mare o dețin suprafețele de teren arabil (mai mult de 80 %).

BILANT TERITORIAL - SITUAȚIA EXISTENTĂ

ZONE FUNCȚIONALE	Satul Hlipiceni		Satul Victoria		Satul Dragalina	
	ha	%	ha	%	ha	%
1. Zonă de locuințe	53,80	21,96	26,00	17,45	1300	27,08
2. Zonă instituții publice și servicii	9,00	3,67	5,00	3,36	2,00	4,16
3. Zonă unități agricole și industriale din care:	14,50	5,92	-	-	-	-
- unități agricole						
- unități ind. și depoz.	14,50	5,92	-	-	-	-
4. Zonă spații verzi, sport, agrement	2,00	0,82	3,50	2,35	-	-
5. Căi de comunicație rutieră	21,70	8,86	18,00	12,08	7,00	14,58
6. Zonă gospodărie	3,50	1,43	3,00	2,02	1,00	2,08

comunală și cimitire						
7. Zonă constr.afere lucării edilitare	2,50	1,02	1,50	1,00	1,00	2,08
8. Alte zone din care: -teren arabil -ape	138,00	56,32	92,00	61,74	21,00	43,75
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN EXISTENT	245,00	100,00	149,00	100,00	48,00	100,00

(sursa: PUG 2003 – Memoriu)

2.8. ZONE CU RISCURI NATURALE

Terenurile sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urmări grave asupra lor și importante pagube materiale, iar uneori și cu pierderi de vieți omenești. În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente care schimbă într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență o stare de echilibru existentă.

Riscurile naturale sunt reprezentate de următoarele fenomene:

- inundațiile provocate de rețeaua apelor de suprafață, datorită ploilor, topirii zăpezilor, ruperii sau distrugerii accidentale a unor lucrări hidrotehnice (caracter antropic), blocarea scurgerii apelor datorită ghețurilor, împotmolire;
- cutremurele de origine tectonică;
- alunecările de teren și eroziuni, prăbușirile, avalanșele de pământ sau roci.

Pentru teritoriul comunei Hlipiceni, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate, de zonele cu risc de inundabilitate. La precipitații în cantități mari și primăvara, la topirea zăpezilor, se produc inundații pe râul Jijia prin revărsări. Riscul de producere a inundațiilor prin revărsare, este prezent de-a lungul cursului râului Jijia, – în albia majoră, în zona de luncă, pe toată lungimea sa. Un alt curs de apă pe care se produc inundații prin revărsări este râul Sitna, care străbate comuna.

Versanții văilor care fragmentează atât interfluviile cât și terasele cu valori accentuate sunt afectați de procese de degradare, sub formă de eroziuni torențiale sau alunecări de teren. Eroziunea liniară se datorește scurgerii organizate sub formă de șuvoaie a apelor de ploaie, având ca rezultat formarea de ogașe, rigole și ravene. Ogașele și ravenele sunt răspândite pe aproape toți versanții din partea nordică a comunei și se prezintă sub forma unor șanțuri cu adâncimi de 10-40 cm, ce pot afecta drumurile existente nepietruite. Ravenele sau râpele torențiale sunt asociate cu eroziunea areală și cu alunecările de teren în sectoarele cu pante mai mari, apărând izolat și pe pantele inerbate folosite pentru pășunat.

Declanșarea și evoluția unor astfel de procese reprezintă rezultatul combinării unor factori cauzali precum: regimul hidrologic și aportul natural din precipitații, hidrogeologia zonei, parametrii fizico-mecanici și petrografici ai rocilor constituate, lipsa unei vegetații cu

sistem radicular adecvat și factorul antropic. Pe teritoriul analizat principala cauză a dinamicii versanților este gravitația care acționează în condițiile existenței unor pante accentuate, a unor formațiuni argiloase, argilo-mărnoase acoperite de depozite de terasă și luturi aluviale, a unor strate acvifere foarte bogate.

Deplasările de teren de pe teritoriul comunei constau în tasări, surpări, alunecări de teren și scurgeri noroioase, acestea depinzând de tipul șigrosimea depozitelor aluvionare, de adâncimea pânzei freatice, gradul de umezire, sarcina pe care o suportă.

Pe teritoriul comunei se deosebesc trei tipuri de alunecări: monticulare, vâlvurate și mixte. În perioadele cu precipitații abundente apare riscul de inundabilitate de-a lungul cursurilor de apă cu scurgere permanentă. Practicarea unei agriculturi neraționale în timp a declansat și intensificat diverse fenomene de distrugere a solului, cum este eroziunea. Influența antropică negativă în accelerarea eroziunii solurilor decurge din nerespectarea regulilor agro-tehnice, antierozionale, îndepărtarea abuzivă a vegetației ierboase și lemnoase cu rol de protecție și conservare a solului, pășunat nerațional. Deficiențele în depozitarea și aplicarea îngrășămintelor chimice au creat dezechilibre de nutriție, iar levigarea lor în subsol și trecerea în apele subterane a condus la poluarea cu nitrați a acestora. Folosirea exagerată, nerațională a pesticidelor, substanțe chimice străine naturii solului, a produs o serie de efecte grave pentru activitatea microflorei și microfaunei din sol. Din analiza amplasamentelor localităților componente ale comunei au reieșit următoarele zone cu disfuncționalități :

- zone cu fenomene de instabilitate în activitate, zone cu pericol de inundabilitate sau cu umiditate excesivă.

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.8.1. FENOMENE METEOROLOGICE PERICULOASE

Riscuri hidrologice (zone cu risc de inundabilitate)

Relieful și factorii climatici determină conturarea anumitor porțiuni pe cursurile apelor din comună în care există riscul producerii de inundații. Fenomenele hidrologice sunt influențate de regimul precipitațiilor, de structura litologică a substratului, de gradul mic de acoperire cu vegetație forestieră și de panta reliefului.

Astfel, datorită terenului de fundare slab permeabil, a naturii terenului de pe versanți și din zonele joase (argile, argile prăfoase, argile mârnoase) pe de o parte, iar pe de altă parte datorită gradului scăzut de acoperire cu vegetație de interceptie (arboricolă, pomicolă, viticolă) din bazinele de recepție a rețelei hidrografice, se constată mărirea debitului specific al scurgerii de suprafață.

Toate acestea au determinat apariția pericolului de acumulare a unor debite importante în bazinele de recepție ale rețelei hidrografice secundare care determină eroziuni de talveg și versant acolo unde gradientii de scurgere sunt mari iar pe de altă parte, deversarea apelor în zonele limitrofe albiilor acolo unde ele au gradientii mici.

Cursurile de apă permanente sau intermitente care străbat comuna Hlipiceni formează văi cu lărgime medie, lunca acestora prezentând în general terenuri cu exces de umiditate.

Aceste ape se scurg către zonele joase care au o pantă mică, existând pericolul de acumulare a acestor ape de versant (zonele joase de văi). Aceste ape sunt adunate de pe versanții limitrofi din intravilan și extravilan, și sunt conduse spre puncte de confluență. Apele acumulate de pe versanți și din afluenți pot provoca inundații în perioadele ploioase. Adâncirea fundului văilor prin eroziune duce la dezechilibrarea versanților și declanșarea alunecărilor în zonele active și potențiale.

Creșteri ale debitelor se produc la începutul primăverii, după topirea zăpezii, și vara după ploi torențiale, zonele inundabile constituindu-le albiile majore. Acestea sunt inundate la precipitații ce depășesc pragurile critice și conduc la concentrarea unor debite peste capacitatea de transport a albiilor. Inundațiile sunt provocate de scurgerile de pe versanți, prin concentrarea rapidă a unor debite generate de precipitații deosebite sau rezultate din topirea zăpezii.

Pentru teritoriul comunei Hlipiceni, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate, de zonele cu risc de inundabilitate. La precipitații în cantități mari și primăvara, la topirea zăpezilor, se produc inundații pe râul Jijia prin revărsări. Riscul de producere a inundațiilor prin revărsare, este prezent de-a lungul cursului râului Jijia, – în albia majoră, în zona de luncă, pe toată lungimea sa. Un alt curs de apă pe care se produc inundații prin revărsări este râul Sitna, care străbate comuna.

Versanții văilor care fragmentează atât interfluviile cât și terasele cu valori accentuate sunt afectați de procese de degradare, sub formă de eroziuni torențiale sau alunecări de teren. Eroziunea liniară se datorește scurgerii organizate sub formă de șuvoaie a apelor de ploaie, având ca rezultat formarea de ogașe, rigole și ravene. Ogașele și ravenele sunt răspândite pe aproape toți versanții din partea nordică a comunei și se prezintă sub forma unor șanțuri cu adâncimi de 10-40 cm, ce pot afecta drumurile existente nepietruite. Ravenele sau râpele torențiale sunt asociate cu eroziunea areală și cu alunecările de teren în sectoarele cu pante mai mari, apărând izolat și pe pantele inerbate folosite pentru pășunat.

Declanșarea și evoluția unor astfel de procese reprezintă rezultatul combinării unor factori cauzali precum: regimul hidrologic și aportul natural din precipitații, hidrogeologia zonei, parametrii fizico-mecanici și petrografici ai rocilor constitutive, lipsa unei vegetații cu sistem radicular adecvat și factorul antropic. Pe teritoriul analizat principala cauză a dinamicii versanților este gravitația care acționează în condițiile existenței unor pante accentuate, a unor formațiuni argiloase, argilo-mărnoase acoperite de depozite de terasă și luturi aluviale, a unor strate acvifere foarte bogate.

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.8.2. FENOMENE DISTRUCTIVE DE ORIGINE GEOLOGICĂ

2.8.3. ALUNECĂRILE DE TEREN, EROZIUNEA DE SUPRAFAȚĂ, EROZIUNEA DE ADÂNCIME

Particularitatea morfologică a comunei Hlipiceni este predominarea formelor de relief cu aspect colinar, cu versanți afectați de alunecări de teren active sau potențiale. Frecvent se întâlnesc zone cu alunecări vechi, relativ stabilizate, care pot deveni active datorită energiei de relief și condițiilor de mediu, precum și datorită cauzelor antropice (gradul redus de acoperire cu vegetație forestieră a comunei, tehnici agricole inadecvate, etc.).

Versanții care se întâlnesc pe teritoriul comunei sunt supuși eroziunilor, degradărilor mixte, fiind în diferite stadii de evoluție. Pe versanți se întâlnesc o gamă largă de procese de eroziune, transport și acumulare, care generează un microrelief caracteristic. Între acestea se numără pluviodenudarea și ablația, eroziunea torențială și deplasările de teren, care acționează separat sau conjugat.

La acestea se adaugă tipuri de procese și forme gravitaționale, cum ar fi de exemplu surpările, prezente în lungul unor abrupturi de desprindere de la partea superioară a versanților.

Pe versanți cu pante mari unde sunt prezente izvoarele de coastă, iar roca este reprezentată prin marne și/sau argile sunt prezente alunecări de teren active, stabilizate și semistabilizate. În cadrul alunecărilor sub formă de valuri, cornișele de desprindere sunt prezente mai ales în partea superioară a versanților. Alunecările sub formă de trepte sunt datorate substratului nisipos - lutos întâlnit frecvent în partea inferioară a versanților, activate prin subminarea bazei versantului de către rețeaua hidrografică. Instabilitatea zonelor de versant poate fi determinată de următorii factori:

- Creșterea sarcinii gravitaționale ca urmare a creșterii pantei datorită adâncimii nivelului de eroziune al zonei;
- Fenomene de alterare fizico-chimică a depozitelor de fundament geologic, care duc la îngroșarea depozitelor moi de pantă;
- Fenomene de descărcare temporară a orizonturilor acvifere în zonele de versant;
- Fenomene de eroziune a apelor de șiroire care duc la schimbarea echilibrului versanților și a condițiilor hidrologice;
- Factorul antropic (excavări, încărcări ale versanților, etc.)
- Defrișarea zonelor împădurite, zonelor cu plantații pomicole și viticole.

Un aspect aparte îl constituie faptul că suprafața neproductivă este datorată proceselor de eroziune și alunecărilor de teren, existența unor zone cu exces de umiditate.

Absența unor lucrări de consolidare a terenurilor, de combatere a eroziunii solului, de extinderea unor plantații antierozionare au condus la degradarea solurilor pe anumite suprafețe.

Prin finalizarea aplicării legii fondului funciar L18/1991, au fost stabilite măsuri de sprijinire a agriculturii, a elementelor specifice ce stau la baza organizării producției agricole în zonele de șes și deal.

Din punct de vedere a îmbunătățirilor funciare au fost propuse lucrări de sistematizare verticală a terenului, măsuri ce vor conduce la un sistem centralizat de canalizare, șanțuri de scurgere a apelor pluviale.

(Sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.9. ECHIPAREA TEHNICO EDILITARA

- situație existentă -

2.9.1. GOSPODĂRIREA APELOR

Comuna HLIPICENI are o rețea hidrografică bogată, alcătuită din pârâul Sitna care se varsă în râul Jijia.

Râul Jijia face parte din bazinul hidrografic Prut și este un afluent pe malul drept al acestuia.

Comuna Hlipiceni este parcursă de pârâul lui Sitna, debitul fiind însă nesemnificativ cantitativ. Pârâul Sitna prezintă următoarele caracteristici extrase din Atlasul Cadastrului Apelor din Romania (ediția 1992).

Denumire râu	Lung. km	Altitudini (m)			Coef. sinuoz	Supraf. kmp	Supraf. fond forest. (ha)
		amonte	aval	med			
Pârâul Sitna	19	320	155	258	1,51	81	2822

Apele de suprafață din zona localităților componente nu pot fi folosite ca sursă de apă din cauza lipsei de protecție a acestor ape.

Apele subterane din zonă sunt folosite ca sursă de apă potabilă fie din stratul freatic prin fântânile de tipul rural existent în gospodăriile, sau din stratul de apă de mică adâncime prin puțurile forate .

Apele menajere după utilizare sunt vărsate la suprafața terenului și se infiltrează în sol poluând apa subterană și întreg mediul înconjurător.

2.9.2. ALIMENTAREA CU APĂ

Localitatea HLIPICENI este echipată cu instalații centralizate pentru alimentarea cu apă potabilă.

Locuitorii satelor componente ale comunei HLIPICENI beneficiază de alimentare cu apă din pânza freatică prin intermediul puțurilor forate.

Gospodăriile agricole ale fostelor C.A.P.-uri cuprinse în localitățile comunei au surse de apă proprii și rezerva de apă în castel sau rezervor amplasat în incinta gospodăriei respective.

- Prin deversarea apelor uzate direct la suprafața terenului, apele netratate poluează întreg mediul înconjurător: aerul, solul și în final ajung în apele de suprafață înrăutățind calitatea acestora;
- Inexistența unui sistem centralizat de alimentare cu apă;
- Lipsa unei rețele de canalizare care preia apele uzate menajere de la consumatori și să le dirijeze într-o stație de epurare care să trateze apele uzate înainte de deversarea lor în apele de suprafață din vecinătate;
- Lipsa unei sistematizări verticale a terenului care să asigure scurgerea apelor de ploaie spre văile sau apele din vecinătate;

2.9.3. CANALIZAREA

Satele componente ale comunei HLIPICENI nu sunt echipate cu instalații centrale de canalizare a apelor uzate menajere și pluviale, cu excepția localității Hlipiceni.

Apele uzate menajere rezultate din folosirea apei în scopuri gospodărești sau publice sunt vărsate la suprafața terenului, neexistând o rețea de canalizare.

Gospodăriile existente din toate cele trei localități sunt prevăzute cu hazine de tip rural, din care foarte puține sunt vidanjabile.

Disfuncționalități

Lipsa unui sistem centralizat de canalizare a apelor uzate menajere și pluviale. Apele uzate se infiltrează în sol poluând apa subterană și apele de suprafață, pâraiele care străbat localitățile, deci întreg mediul înconjurător.

2.9.4. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ

Comuna Hlipiceni compusă din satele Hlipiceni , Victoria și Dragalina este alimentată din rețeaua de distribuție de 20 kv conform planșei nr.4 (lucrări edilitare).

Rețeaua de joasă tensiune, destinată consumatorilor casnici, precum și iluminatului public este racordată la posturile de transformare de tip aerian, amplasate în teritoriul comunei.

Majoritatea gospodăriilor sunt electrificate. Arterele principale sunt prevăzute cu instalații de iluminat public.

Rețeaua de iluminat public, precum și rețeaua de joasă tensiune destinată consumatorilor casnici este de tip aerian și este pozată pe stâlpi de susținere din beton (cea, 90%) sau lemn.

Starea tehnică a rețelei de alimentare cu energie electrică este în general satisfăcătoare.

- Nivelul general de dotare și echipare este foarte scăzut chiar pentru mediul rural;
- Iluminatul public insuficient.

2.9.5. REȚEAUA DE TELECOMUNICAȚII, SERVICIUL POȘTAL

Comuna Hlipiceni este deservită de o centrală telefonică proprie.

Cei 120 de abonați existenți (cea mai mare parte instituții publice) sunt conectate pe o rețea telefonică aeriană și folosește stâlpii aferenți rețelei electrice de joasă tensiune.

Din datele furnizate de primăria Hlipiceni, rezultă că în comună sunt înregistrate 150 de solicitări pentru instalarea de telefoane repartizate după cum urmează:

- sat Hlipiceni	-103
- sat Victoria	-31
- sat Dragalina	-16

2.9.6. ALIMENTAREA CU GAZE NATURALE ȘI CĂLDURĂ

Alimentarea cu căldură a locuințelor și clădirilor de utilitate publică din comuna Hlipiceni se face în prezent cu combustibil solid, în principal lemne.

Pentru prepararea hranei se folosesc atât lemnele cât și buteliile de aragaz, acestea din urmă în special în perioada de vară, când această activitate nu se cuplează cu încălzirea și când aprovizionarea este mai ușoară.

2.9.7. GOSPODĂRIREA COMUNALĂ

În comuna Hlipiceni este organizat serviciul de salubritate prin delegarea gestiunii către firma Ruralserv cu sediul în Lunca. Deșeurile menajere se colectează atât în amestec, cât și selectiv. Prin contractul de prestări servicii de salubritate, firma efectuează următoarele activități de salubritate:

- a) precolectarea, colectarea și transportul deșeurilor comunale, inclusiv ale deșeurilor toxice periculoase din deșeurile menajere, cu excepția celor cu regim special;
- b) sortarea deșeurilor comunale;
- c) organizarea prelucrării, neutralizării și valorificării materiale și energetice a deșeurilor;
- d) depozitarea controlată a deșeurilor comunale;
- e) înființarea depozitelor de deșeuri și administrarea acestora;
- f) colectarea cadavrelor animalelor de pe domeniul public și predarea acestora, unităților de ecarisaj;
- g) colectarea, transportul, depozitarea și valorificarea deșeurilor voluminoase provenite de la populație, instituții publice și agenți economici, neasimilabile celor menajere (mobiliere, deșeuri de echipamente electrice și electronice etc.);
- h) colectarea, transportul și neutralizarea deșeurilor animaliere provenite din gospodăriile populației;
- i) colectarea, transportul și depozitarea deșeurilor rezultate din activități de construcții și demolări.

(sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.10. PROBLEME DE MEDIU

2.10.1. SITUAȚIA EXISTENTĂ

2.10.1.1. Cadrul natural

Calitatea aerului

Poluarea aerului este rezultatul unor procese naturale și antropice. Pe teritoriul comunei Hlipiceni nu există o rețea proprie de prelevare a probelor pentru stabilirea calității aerului.

Pot fi menționate o serie de surse locale cu caracter temporar – accidental, reprezentate prin următoarele activități umane:

- procesele de ardere pentru încălzirea locuințelor și obiectivelor socio – economice, care generează monoxid de carbon(CO), dioxid de carbon(CO₂), oxizi de azot(NO_x), oxizi de sulf(SO_x), care se atașează de funingine, pulberi sedimentabile, fum, funingine(mai ales în timpul iernii); cantitățile de poluanți rezultate astfel sunt însă neglijabile și nu au impact asupra calității aerului;

- circulația și transportul rutier generează NO_x, CO₂, CO, hidrocarburi nearse, suspensii formate din particule de carbon ce absorb o serie din gazele eliminate, fum, substanțe adăugate benzinei sau uleiurilor pentru a le îmbunătăți calitățile (antioxidanți, anticorozivi) și zgomot;

- activitatea firmelor cu profil industrial de pe teritoriul comunei: toate unitățile cu profil industrial de pe teritoriul comunei Hlipiceni activează în domeniul micii industriei alimentare: morărit, ceea ce înseamnă că, în urma procesului de producție rezultă cantități de deșeuri de natură organică care, depozitate necorespunzător, pot cauza mirosuri neplăcute;

- activitatea zootehnică – creșterea de bovine și suine în gospodăriile din comuna Hlipiceni – pot genera de asemenea poluare olfactivă (mirosuri neplăcute);

În privința nivelului de poluare cu gaze și pulberi, deși nu se fac măsurători, se poate aprecia că emisiile sunt reduse, iar prin procesele dedispersie și reținere mecanică (prin vegetație, relief), eventualele impurități din atmosferă se limitează și mai mult.

Apele de suprafață

Apa este un factor indispensabil în mediu care asigură continuitatea proceselor naturale ce permit viața pe pământ. Apa este așadar esențială pentru viața regnului vegetal și a regnului animal, pentru populație și, în concluzie, pentru buna desfășurare a activităților cotidiene. Prosperitatea și bunăstarea unei comunități sunt direct dependente de furnizarea unei cantități suficiente de apă curată. Fiind o resursă limitată și foarte vulnerabilă, apa poate fi oricând deteriorată dacă populația nu intervine cu măsuri de protecție. Dată fiind degradarea continuă la care apa este supusă, se impune gestionarea resurselor de apă și monitorizarea calității acesteia.

Cursurile de apă permanente sau intermitente care străbat comuna Hlipiceni sunt: -
Cursul de apă Jijia:

- Cursul de apă Sitna;
- Cursul de apă Mihăiasa;
- Cursul de apă Păiușeni;
- Cursul de apă Recea;
- Cursul de apă Pârâul lui Vasile;
- Cursul de apă Pârâul Răchita.

Rețeaua hidrografică și apele reprezintă o resursă naturală regenerabilă, însă vulnerabilă și limitată. Este formată din râurile Sitna și Jijia, cu afluenții lor: Rachiti, ochiul Alb, Caruz, ale căror debite variază în funcție de cantitatea de precipitații, fără a exista însă pericolul de inundații.

Râul Sitna curge pe o direcție aproximativă NV-SE și constituie unul dintre principalii afluenți de pe partea dreaptă a râului Jijia, emisarul tuturor scurgerilor de apă din regiune. Volumul de apă care se scurge pe Jijia este de cca. 110 mil. m³, iar populației îi revin cca. 25000 m³, cantitate care satisface agricultura și economia comunei.

Atât Jijia cât și Sitna cu afluenții lor au debite variabile în funcție de regimul precipitațiilor atmosferice din regiune, iar pe cursul acestora au fost amenajate o serie de acumulări cu rol de irigații și piscicol, între care cel mai important este iazul Dracsani – Sulița de pe râul Sitna, aflat cu cca. 25 km în aval.

Apele acumulate de pe versanți și din afluenți pot provoca inundații în perioadele ploioase. Adâncirea fundului văilor prin eroziune duce la dezechilibrarea versanților și declanșarea alunecărilor în zonele active și potențiale.

Creșteri ale debitelor se produc la începutul primăverii, după topirea zăpezii, și vara după ploi torențiale, zonele inundabile constituindu-le albiile majore. Acestea sunt inundate la precipitații ce depășesc pragurile critice și conduc la concentrarea unor debite peste capacitatea de transport a albiilor. Inundațiile sunt provocate de scurgerile de pe versanți, prin concentrarea rapidă a unor debite generate de precipitații deosebite sau rezultate din topirea zăpezii.

Apele subterane

Calitatea corpurilor de apă subterană este în relație de interdependență cu calitatea corpurilor de apă de suprafață fiind influențată de asemenea și de ecosistemele terestre. Deși sunt mai puțin expuse riscului poluării, apele subterane pot fi și ele supuse impurificării. Cel mai frecvent, în mediul rural sursele de impurificare sunt constituite din apele de precipitații care cad pe suprafața depozitelor de deșeuri menajere, a depozitelor de deșeuri zootehnice, sau pe suprafața a diferite materiale / materii prime care pot elibera substanțe nocive. Apele din precipitații antrenează în primul rând mari cantități de materie organică și o parte din gazele formate în timpul proceselor de descompunere a reziduurilor menajere (dioxid de carbon, hidrogen sulfurat, amoniac). Cel mai mare pericol îl reprezintă încărcările bacteriologice cu microorganisme patogene din:

- apele din precipitații care se infiltrează în terenurile agricole pe care se aplică necorespunzător îngrășăminte și pesticide;

- deversările de deșeuri lichide zootehnice,

- closetele uscate - utilizarea frecventă în mediul rural a closetelor uscate;

Alte cauze ale poluării apelor subterane pot fi și:

- amplasarea necorespunzătoare a surselor de apă potabilă – a fântânilor – prea aproape de gospodărie, de closet, de depozitele de deșeuri zootehnice, fără a se respecta zona de protecție;

- efectele pasivității fostelor complexe zootehnice de capacități mari (din cadrul fostelor C.A.P.-uri) privind măsurile pentru conservarea factorilor de mediu.

Calitatea solurilor

Solul reprezintă suportul vieții omenesti și a bunăstării. Solul oferă ancorare rădăcinilor, reține apa îndeajuns ca plantele să se poată folosi de ea, și stochează nutrienții care mențin viața. Solul este mediul de viață pentru nenumărate microorganisme, ce desfășoară multiple transformări biochimice, începând de la fixarea azotului atmosferic până la descompunerea materiei organice. Astfel, solul reprezintă un sistem foarte dinamic care îndeplinește numeroase funcții și este vital pentru activitățile umane și pentru supraviețuirea ecosistemelor. Poluarea și degradarea solurilor conduce la diminuarea capacității de a susține viața precum și a capacității productive a acestui factor de mediu. Degradarea solurilor înseamnă reducerea sau pierderea productivității lor biologice sau economice. Ea este determinată de utilizarea solurilor (factorul antropic), de un proces natural, ori de o combinație de procese naturale. Cauzele degradării solului sunt fie naturale, fie legate direct sau indirect de activitatea omului. Poluarea solului este considerată o consecință a unor obiceiuri neigienice sau practici necorespunzătoare, datorată îndepărtării și depozitării la întâmplare a reziduurilor rezultate din activitatea omului, a deșeurilor industriale sau utilizării necorespunzătoare a unor substanțe chimice în agricultură. Solul este supus poluării ca și celelalte elemente ale mediului, dar el se reface tot mai greu în comparație cu apa și aerul, deoarece procesele de autoepurare sunt mult mai lente. Calitatea solului este afectată într-o măsură mai mică sau mai mare de una sau mai multe restricții. Influențele dăunătoare ale acestora se reflectă în deteriorarea caracteristicilor și funcțiilor solurilor, respectiv în capacitatea lor bioproductivă, dar, ceea ce este și mai grav, în afectarea calității produselor agricole și a securității alimentare, cu urmări serioase asupra calității vieții omului. Condițiile climatice, litologice, geomorfologice și de vegetație au determinat formarea molisolurilor, din care predomină cernoziomurile și cernoziomurile cambice. Pe mare parte din teritoriu se întâlnesc cernoziomurile cambice, suprapuse în general pe suprafețe plane și versanți slab sau moderat înclinați, având ca rocă de solificare depozitele loessoide, argilele și marne. Cernoziomurile, în marea lor majoritate suprapuse pe versanți de cele mai multe ori afectați de eroziune de suprafață, alunecări de teren și fenomene de sărăturare. Pe firele de vale se întâlnesc gleiosoluri, unde nivelul freatic este cantonat la mică adâncime. Aluviosolurile se întâlnesc pe șesul râului Jijia, al râului Sitna, precum și pe văile secundare care străbat teritoriul comunei. Pe versanții moderat – puternic înclinați se găsesc erodosolurile, în marea majoritate afectate de alunecări active de teren (sub formă de trepte, valuri și curgătoare) și de fenomene de sărăturare. Denumirea și clasificarea solurilor s-a făcut conform "Sistemului român de taxonomie a solurilor (SRTS)" elaborat de Institutul de cercetări pentru pedologie și agrochimie – București, 2003. În urma diagnozei și clasificării solurilor pe teritoriul administrativ al comunei Hlipiceni pe baza principiilor de mai sus, s-au identificat soluri aparținând următoarelor clase (conform SRTS 2003):

- Cernisoluri,
- Hidrisoluri,
- Salsodisoluri,
- Pelisoluri,
- Protisoluri,
- Antrisoluri.

Solurile comunei se încadrează în zona solurilor cernoziomice levigate propriu-zise, cambice și a solurilor aluvionare, bune pentru agricultura. De-a lungul timpului, activitățile economice au condus la înlăturarea asociațiilor vegetale naturale iar luarea terenurilor în cultura a determinat întreruperea procesului natural al evoluției solului și accelerarea degradării lui, cu favorizarea alunecărilor de teren.

Vegetația și fauna

Vegetația naturală a comunei Hlipiceni, caracteristică zonei de silvostepă, cu păduri șleauri de gorun și pajiști stepice, ca și biotopurile caracteristice acestora au fost modificate de-a lungul timpului de diverse activități umane: deșteleniri, defrișări, lucrări ameliorative, chimizare, pășunat intensiv, dezvoltare țesutului rural. Din punct de vedere bioclimatic, comuna Hlipiceni aparține zonei vegetației de stepă cu influențe de silvostepă, comuna beneficiind de prezența unei restrânse suprafețe împădurite, pădurea fiind formată din stejar pedunculat, jugastru, ulm, tei, cireș sălbatic. Ca urmare a defrișărilor, în timp, vegetația forestieră s-a diminuat atât din punct de vedere cantitativ cât și calitativ. În același timp, valorificarea selectivă a speciilor forestiere a determinat exploatarea speciilor valoroase, determinând astfel scăderea calității fondului forestier prin menținerea speciilor și exemplarelor mai puțin valoroase. Referitor la calitatea pajiștilor și fânețelor spontane, acestea au fost majoritar înlocuite de culturile agricole, sau sunt utilizate pentru pășunat. În timp, neîntreținerea și exploatarea la întâmplare au condus la reducerea numărului și vitalității speciilor ierboase, înmulțirea plantelor ruderales (buruieni) și la diminuarea calității covorului ierbos al pajiștilor. Defrișările și deștelenirile practice, uneori fără discernământ, în vederea extinderii culturilor agricole, au diminuat suprafețele ocupate de păduri și pajiști naturale. Aceste acțiuni au declanșat reacții negative asupra celorlalte componente naturale: creșterea gradului de continentalism și stepizarea climatului, reducerea debitelor apelor subterane și de suprafață, creșterea torențialității și a eroziunii etc. Regiunea în care se află teritoriul comunei Hlipiceni din punct de vedere biogeografic este cel al silvostepii, care cuprinde majoritatea Câmpiei Colinare a Jijiei. Se prezintă ca o alternanță de petice de pădure, pe înălțimi, formate din stejar pedunculat, glădiș, tei și jugastru, și pajiști puternic influențate antropice, formate din păiuș (*Festuca vallesiaca*, *Festuca pseudovina*), colilie (*Stipa lessingiana*), firuță cu bulbi (*Poa bulbosa*). Pajiștile sunt presărate cu o serie de tufișuri, formate din arbuști spinoși, ca porumbarul (*Prunus spinosa*) și păducelul (*Crataegus monogyna*). Comuna Hlipiceni este situată în cadrul etajului altitudinal al pădurii de foioase, subetajul pădurii de stejar pedunculat. Acest subetaj a fost puternic defrișat, actualele păduri reprezentând doar urme din vechea suprafață

împădurită aregiunii. În comuna Hlipiceni, suprafața acoperită de peticele de pădure specifice silvostepii, este foarte redusă – 62 ha cu pădure și vegetație forestieră. Zona este ocupată cu precădere de pajiști silvostepice. Pajiștile, folosite ca pășuni, – ocupă pantele erodate, cu numeroase alunecări sau chiar cu ochiuri de marne sau luturi loessoide la zi, de pe care orizonturile solificate au fost complet erodate; pășunatul excesiv, călcatul intensiv, lipsa oricăror măsuri de întreținere, au agravat starea fondului pastoral. Faptul că cele mai productive și valoroase pajiști sunt și cele mai rare și mai restrânse ca suprafață este în legătură cu extinderea terenului arabil în dauna fondului pastoral, într-o asemenea măsură încât pajiștile au rămas localizate numai pe terenurile cele mai accidentate sau degradate sau supuse inundațiilor curente, terenuri cu totul improprii pentru oricare alte culturi. Pajiștile secundare formate pe locul vechilor păduri de stejar, defrișate, sunt formate în special din păiuș (*Festuca vallesiaca*, *Festuca pseudovina*) și din firuță cu bulbi (*Poa bulbosa*). Pajiștile primare au fost însă aproape complet înlocuite de culturi, iar acolo unde aceste pajiști se mai păstrează - pe terenurile improprii pentru agricultură - au fost intens degradate și ruderalizate prin pășunat intens, astfel încât astăzi cu greu mai poate fi reconstituită compoziția lor inițială. Se remarcă totuși prezența aici a păiușului, coliliei, și a pirului (*Agropyron cristatum*), iar pe imașurile mai erodate și mai intens pășunate, prezența bārboasei (*Andropogon ischaemum*) și a firuței. Aceste graminee împreună cu câteva specii de leguminoase, ca lucerna sălbatică, trifoiul sălbatic, ghizdeiul (*Lotus corniculatus*), sulfina, sparceta, sunt cele mai valoroase din punct de vedere furajer însă, abundența speciilor din alte genuri și familii (crucifere, compozee, boraginacee, cariofilacee, scrofulariacee, umbelifere), din care multe sunt buruieni sau plante toxice, reduce mult din calitatea pajiștilor. Cea mai larg răspândită ca vegetație intrazonală este vegetația de luncă, întâlnită pe cursul văilor, dar mai ales pe cursul râului Jijia. Este alcătuită dintr-o alternanță de zăvoaie de salcie, plop (*Populus alba*) și arin, pajiști higrofile, formate din trifoi (*Trifolium repens*), păiuș (*Festuca pratensis*), iarba câmpului (*Agrostis stolonifera*) și firuță (*Poa pratensis*). În zonele cele mai umede din luncile apelor cresc desigur de rogoz, papură și stuf.

Ca și vegetația, fauna din acest teritoriu a suferit ca urmare a presiunilor exercitate de activitățile antropice care au determinat restrângerea arealelor, modificarea componenței populațiilor și a habitatelor, reducerea numerică a numărului de specii. Datorită rolului important al faunei în menținerea echilibrului biologic al biocenozelor și ecosistemelor, rezultă necesitatea protejării și ocrotirii faunei, prin instituirea de protecții speciale pentru speciile vulnerabile sau periclitate. Conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice constituie o condiție a dezvoltării durabile a societății. Deși în multe locuri nivelul poluării a scăzut și protecția naturii a fost din ce în ce mai mult integrată în planurile de dezvoltare, biodiversitatea rămâne totuși sub amenințarea unui mare număr de factori perturbatori. Contrastele climatice mari dintre iarnă și vară, ariditatea accentuată, lipsa de adăpost și vegetația naturală mai puțin bogată sunt elemente care au contribuit la restrângerea faunei. În prezent, din cauza creșterii densității populației și a reducerii suprafeței ocupată cu păduri, fauna este mult stânjenită în înmulțirea și răspândirea ei. Ca urmare, posibilitățile cele mai bune de dezvoltare le au rozătoarele reprezentate prin: popândău, hârciogul, șoarecele de câmp, șobolanul de câmp, iepurele de câmp, de asemenea dihorul și bizamul, reptilele,

reprezentate în special de șopârle de câmp, diverse insecte. Dintre păsări amintim: prepelița, graurul, lăcustarul, ciocârlia, ciocănitoarea, etc. Există condiții favorabile faunei acvatice, în special în Jijia și Sitna, unde se întâlnesc următoarele specii de pește: biban (*Perca fluviatilis*), crap (*Cyprinus carpio*), și, mai rar, caras, roșioară, porcușor.

(sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.10.1.2. Riscuri naturale

Terenurile sunt supuse efectelor unor riscuri naturale cu urmări grave asupra lor și importante pagube materiale, iar uneori și cu pierderi de vieți omenești. În general, sunt considerate riscuri naturale acele evenimente care schimbă într-un timp relativ scurt și cu un grad apreciabil de violență o stare de echilibru existentă.

Riscurile naturale sunt reprezentate de următoarele fenomene:

- inundațiile provocate de rețeaua apelor de suprafață, datorită ploilor, topirii zăpezilor, ruperii sau distrugerii accidentale a unor lucrări hidrotehnice (caracter antropic), blocarea scurgerii apelor datorită ghețurilor, împotmolire;
- cutremurele de origine tectonică;
- alunecările de teren și eroziuni, prăbușirile, avalanșele de pământ sau roci.

Pentru teritoriul comunei Hlipiceni, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate, de zonele cu risc de inundabilitate. La precipitații în cantități mari și primăvara, la topirea zăpezilor, se produc inundații pe râul Jijia prin revărsări. Riscul de producere a inundațiilor prin revărsare, este prezent de-a lungul cursului râului Jijia, – în albia majoră, în zona de luncă, pe toată lungimea sa. Un alt curs de apă pe care se produc inundații prin revărsări este râul Sitna, care străbate comuna.

Versanții văilor care fragmentează atât interfluviile cât și terasele cu valori accentuate sunt afectați de procese de degradare, sub formă de eroziuni torențiale sau alunecări de teren. Eroziunea liniară se datorește scurgerii organizate sub formă de șuvoaie a apelor de ploaie, având ca rezultat formarea de ogașe, rigole și ravene. Ogașele și ravenele sunt răspândite pe aproape toți versanții din partea nordică a comunei și se prezintă sub forma unor șanțuri cu adâncimi de 10-40 cm, ce pot afecta drumurile existente nepietruite. Ravenele sau râpele torențiale sunt asociate cu eroziunea areală și cu alunecările de teren în sectoarele cu pante mai mari, apărând izolat și pe pantele inerbate folosite pentru pășunat.

Declanșarea și evoluția unor astfel de procese reprezintă rezultatul combinării unor factori cauzali precum: regimul hidrologic și aportul natural din precipitații, hidrogeologia zonei, parametri fizico-mecanici și petrografici ai rocilor constitutive, lipsa unei vegetații cu sistem radicular adecvat și factorul antropic. Pe teritoriul analizat principala cauză a dinamicii versanților este gravitația care acționează în condițiile existenței unor pante accentuate, a unor

formațiuni argiloase, argilo-mărnoase acoperite de depozite de terasă și luturi aluviale, a unor strate acvifere foarte bogate.

Deplasările de teren de pe teritoriul comunei constau în tasări, surpări, alunecări de teren și scurgeri noroioase, acestea depinzând de tipul și grosimea depozitelor aluvionare, de adâncimea pânzei freatice, gradul de umezire, sarcina pe care o suportă.

Pe teritoriul comunei se deosebesc trei tipuri de alunecări: monticulare, vălurate și mixte. În perioadele cu precipitații abundente apare riscul de inundabilitate de-a lungul cursurilor de apă cu scurgere permanentă. Practicarea unei agriculturi neraționale în timp a declansat și intensificat diverse fenomene de distrugere a solului, cum este eroziunea. Influența antropică negativă în accelerarea eroziunii solurilor decurge din nerespectarea regulilor agro-tehnice, antierozionale, îndepărtarea abuzivă a vegetației ierboase și lemnoase cu rol de protecție și conservare a solului, pășunat nerațional. Deficiențele în depozitarea și aplicarea îngrășămintelor chimice au creat dezechilibre de nutriție, iar levigarea lor în subsol și trecerea în apele subterane a condus la poluarea cu nitrați a acestora. Folosirea exagerată, nerațională a pesticidelor, substanțe chimice străine naturii solului, a produs o serie de efecte grave pentru activitatea microflorei și microfaunei din sol. Din analiza amplasamentelor localităților componente ale comunei au reieșit următoarele zone cu disfuncționalități :

- zone cu fenomene de instabilitate în activitate, zone cu pericol de inundabilitate sau cu umiditate excesivă.

Alunecările de teren și eroziunea

Particularitatea morfologică a comunei Hlipiceni este predominarea formelor de relief cu aspect colinar, cu versanți afectați de alunecări de teren active sau potențiale. Frecvent se întâlnesc zone cu alunecări vechi, relativ stabilizate, care pot deveni active datorită energiei de relief și condițiilor de mediu, precum și datorită cauzelor antropice (gradul redus de acoperire cu vegetație forestieră a comunei, tehnici agricole inadecvate, etc.).

Versanții care se întâlnesc pe teritoriul comunei sunt supuși eroziunilor, degradărilor mixte, fiind în diferite stadii de evoluție. Pe versanți se întâlnesc o gamă largă de procese de eroziune, transport și acumulare, care generează un microrelief caracteristic. Între acestea se numără pluviodenudarea și ablația, eroziunea torențială și deplasările de teren, care acționează separat sau conjugat.

La acestea se adaugă tipuri de procese și forme gravitaționale, cum ar fi de exemplu surpările, prezente în lungul unor abrupturi de desprindere de la partea superioară a versanților.

Pe versanți cu pante mari unde sunt prezente izvoarele de coastă, iar roca este reprezentată prin marne și/sau argile sunt prezente alunecări de teren active, stabilizate și semistabilizate. În cadrul alunecărilor sub formă de valuri, cornișele de desprindere sunt prezente mai ales în partea superioară a versanților. Alunecările sub formă de trepte sunt datorate substratului nisipos - lutos întâlnit frecvent în partea inferioară a versanților, activate

prin subminarea bazei versantului de către rețeaua hidrografică. Instabilitatea zonelor de versant poate fi determinată de următorii factori:

- Creșterea sarcinii gravitaționale ca urmare a creșterii pantei datorită adâncimii nivelului de eroziune al zonei;
- Fenomene de alterare fizico-chimică a depozitelor de fundament geologic, care duc la îngroșarea depozitelor moi de pantă;
- Fenomene de descărcare temporară a orizonturilor acvifere în zonele de versant;
- Fenomene de eroziune a apelor de șiroire care duc la schimbarea echilibrului versanților și a condițiilor hidrologice;
- Factorul antropic (excavări, încărcări ale versanților, etc.)
- Defrișarea zonelor împădurite, zonelor cu plantații pomicole și viticole.

Un aspect aparte îl constituie faptul că suprafața neproductivă este datorată proceselor de eroziune și alunecărilor de teren, existența unor zone cu exces de umiditate.

Absența unor lucrări de consolidare a terenurilor, de combatere a eroziunii solului, de extinderea unor plantații antierozionare au condus la degradarea solurilor pe anumite suprafețe.

Prin finalizarea aplicării legii fondului funciar L18/1991, au fost stabilite măsuri de sprijinire a agriculturii, a elementelor specifice ce stau la baza organizării producției agricole în zonele de șes și deal.

Din punct de vedere a îmbunătățirilor funciare au fost propuse lucrări de sistematizare verticală a terenului, măsuri ce vor conduce la un sistem centralizat de canalizare, șanțuri de scurgere a apelor pluviale.

Riscuri hidrologice (zone cu risc de inundabilitate)

Relieful și factorii climatici determină conturarea anumitor porțiuni pe cursurile apelor din comună în care există riscul producerii de inundații. Fenomenele hidrologice sunt influențate de regimul precipitațiilor, de structura litologică a substratului, de gradul mic de acoperire cu vegetație forestieră și de panta reliefului.

Astfel, datorită terenului de fundare slab permeabil, a naturii terenului de pe versanți și din zonele joase (argile, argile prăfoase, argile mâloase) pe de o parte, iar pe de altă parte datorită gradului scăzut de acoperire cu vegetație de interceptie (arboricolă, pomicolă, viticolă) din bazinele de recepție a rețelei hidrografice, se constată mărirea debitului specific al scurgerii de suprafață.

Toate acestea au determinat apariția pericolului de acumulare a unor debite importante în bazinele de recepție ale rețelei hidrografice secundare care determină eroziuni de talveg și versant acolo unde gradientii de scurgere sunt mari iar pe de altă parte, deversarea apelor în zonele limitrofe albiilor acolo unde ele au gradientii mici.

Cursurile de apă permanente sau intermitente care străbat comuna Hlipiceni formează văi cu lărgime medie, lunca acestora prezentând în general terenuri cu exces de umiditate. Aceste ape se scurg către zonele joase care au o pantă mică, existând pericolul de acumulare a acestor ape de versant (zonele joase de văi).

Aceste ape sunt adunate de pe versanții limitrofi din intravilan și extravilan, și sunt conduse spre puncte de confluență. Apele acumulate de pe versanți și din afluenți pot provoca inundații în perioadele ploioase. Adâncirea fundului văilor prin eroziune duce la dezechilibrarea versanților și declanșarea alunecărilor în zonele active și potențiale.

Creșteri ale debitelor se produc la începutul primăverii, după topirea zăpezii, și vara după ploi torențiale, zonele inundabile constituindu-le albiile majore. Acestea sunt inundate la precipitații ce depășesc pragurile critice și conduc la concentrarea unor debite peste capacitatea de transport a albiilor. Inundațiile sunt provocate de scurgerile de pe versanți, prin concentrarea rapidă a unor debite generate de precipitații deosebite sau rezultate din topirea zăpezii.

Pentru teritoriul comunei Hlipiceni, zonele expuse la riscuri naturale sunt reprezentate, de zonele cu risc de inundabilitate. La precipitații în cantități mari și primăvara, la topirea zăpezilor, se produc inundații pe râul Jijia prin revărsări. Riscul de producere a inundațiilor prin revărsare, este prezent de-a lungul cursului râului Jijia, – în albia majoră, în zona de luncă, pe toată lungimea sa. Un alt curs de apă pe care se produc inundații prin revărsări este râul Sitna, care străbate comuna.

Versanții văilor care fragmentează atât interfluviile cât și terasele cu valori accentuate sunt afectați de procese de degradare, sub formă de eroziuni torențiale sau alunecări de teren. Eroziunea liniară se datorește scurgerii organizate sub formă de șuvoaie a apelor de ploaie, având ca rezultat formarea de ogașe, rigole și ravene. Ogașele și ravenele sunt răspândite pe aproape toți versanții din partea nordică a comunei și se prezintă sub forma unor șanțuri cu adâncimi de 10-40 cm, ce pot afecta drumurile existente nepietruite. Ravenele sau râpele torențiale sunt asociate cu eroziunea areală și cu alunecările de teren în sectoarele cu pante mai mari, apărând izolat și pe pantele inerbate folosite pentru pășunat.

Declanșarea și evoluția unor astfel de procese reprezintă rezultatul combinării unor factori cauzali precum: regimul hidrologic și aportul natural din precipitații, hidrogeologia zonei, parametrii fizico-mecanici și petrografici ai rocilor constitutive, lipsa unei vegetații cu sistem radicular adecvat și factorul antropic. Pe teritoriul analizat principala cauză a dinamicii versanților este gravitația care acționează în condițiile existenței unor pante accentuate, a unor formațiuni argiloase, argilo-mărnoase acoperite de depozite de terasă și luturi aluviale, a unor strate acvifere foarte bogate.

2.10.1.3. Monumente istorice și ale naturii

Conform listei monumentelor istorice 2004 a județului Botoșani întocmită de Ministerul Culturii și Cultelor, în comuna Hlipiceni există:

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Datare
1.	BT-I-s-B-01788	Situl arheologic de la Hlipiceni	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	
	BT-I-m-B-01788.01	Așezare "La Movilă"	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Sec. VIII-X Epoca medieval timpurie
	BT-I-m-B-01788.02	Așezare	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Sec. IV-V Epoca migrațiilor
	BT-I-m-B-01788.03	Așezare	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Halstatt timpuriu
	BT-I-m-B-01788.04	Așezare	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Epoca bronzului târziu, cultura Noua
	BT-I-m-B-01788.05	Așezare	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Eneolitic, cultura Cucuteni

Conform Repertoriului Arheologic 2013 al județului Botoșani realizat de Octavian Liviu Șovan

Nr. crt.	Cod RAN 2004	Punct (Toponim):	Localitate	Tip descoperire	Datare	Starea de conservare	Factori de risc
1.	37761.02 (LMI BT-I-s-B-01788)	<i>La Movilă</i>	Sat Victoria, comuna Hlipiceni	Așezare deschisă		Bună	Antropici (lucrări agricole)
2.	37761.03	<i>Movila din Dealul Răchitei I</i>	Sat Victoria, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
3.	37743.02	<i>La Fărcășanu</i>	Sat Hlipiceni, comuna	Așezare deschisă	-Eneolitic dezvoltat, cultura	Bună	Antropici (lucrări)

			Hlipiceni		Cucuteni -Hallstatt -Migrații -Perioada medievală târzie		agricole)
4.	37743.03	<i>Moara Veche</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Așezare deschisă	Medievală târzie	Bună	Antropici (lucrări agricole)
5.	37761.01	<i>Dealul La Biserică</i>	Sat Victoria, comuna Hlipiceni	Așezare deschisă	-Bronz târziu, cultura Nouă -Hallstatt -Perioada Medievală târzie	Periclitată	Antropici (lucrări agricole și extrager ea lutului)
6.	37743.04	<i>Movila Bătăii</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
7.	37743.07	<i>Movila Cobiceni (Călărași)</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
8.	37752.04	<i>Movila Zeama I</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
9.	37752.05	<i>Movila Zeama II</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
10.	37761.05	<i>Movila Misir</i>	Sat Victoria, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
11.	37743.06	<i>Movila Odaia Veche</i>	Sat Hlipiceni, comuna	Movilă (mormânt	-	Bună	Antropici (lucrări

			Hlipiceni	tumular)			agricole)
12.	37743.05	<i>Movila de lângă Valea Matei</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
13.	37743.08	<i>Movila din Dealul Cobicenilor</i>	Sat Hlipiceni, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
14.	37761.04	<i>Movila din Dealul Răchitei II</i>	Sat Victoria, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
15.	37752.02	<i>Movila La Dărăngă</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
16.	37752.06	<i>Movila de lângă Hârtopul Răileanu</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
17.	37752.01	<i>Movila La Trei Pietre I</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
18.	37752.03	<i>Movila La Trei Pietre II</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Bună	Antropici (lucrări agricole)
19.	37752.08	<i>Movila din Dealul Vulturului I</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Pecară	Antropici (lucrări agricole)
20.	37752,09	<i>Movila din Dealul Vulturului II</i>	Sat Dragalina, comuna Hlipiceni	Movilă (mormânt tumular)	-	Pecară	Antropici (lucrări agricole)

Zone protejate care fac parte din rețeaua *Natura 2000*

Conform datelor furnizate de Agenția pentru Protecția Mediului, pe teritoriul comunei Hlipiceni nu există arii naturale protejate incluse în Rețeaua Națională de Arii Protejate sau situri Natura 2000 incluse în Rețeaua Ecologică Europeană Natura 2000. (sursa: SDSE Hlipiceni, 2014)

2.10.2. DISFUNCȚIONALITĂȚI - PRIORITĂȚI (MEDIU)

2.10.2.1. Disfuncționalități privind zonarea utilizării teritoriului pe folosințe

Disfuncționalități ale **zonei construite**:

- Starea clădirilor preponderent mediocră;
- Zone de locuințe cu carențe calitative sub aspect funcțional și estetic atât în ceea ce privește construcția cât și spațiul aferent ;
- Spațiile destinate instituțiilor publice insuficient dimensionate;
- Spații verzi pentru agrement și sport inexistente sau insuficient valorificate;
- Starea nesatisfăcătoare a sistemelor rutiere, profil îmbrăcăminte, aspect, spații de staționare pentru transportul în comun, care duc la reducerea capacității de circulație și a siguranței traficului local și de tranzit.

Disfuncționalități ale **zonei agricole**:

- Zone neconstruite (teren agricol) cuprinse în intravilan.
- Deversarea apelor uzate menajere direct la suprafața terenului;
- Depozități necontrolate de resturi menajere;
- Tăieri necontrolate ale arborilor care afectează climatul zonei și afectează stabilitatea versanților.

Disfuncționalități ale **terenurilor sub ape**:

- Poluarea cursurilor de apă de pe teritoriul comunei;

2.10.2.2. Identificarea surselor de poluare

Pe teritoriul comunei Hlipiceni nu există surse majore de poluare și degradare a mediului, poluarea producându-se la nivel scăzut în special prin deversările ce se fac în cursurile de apă a produselor biologice din gospodăriile populației.

Lipsa spațiilor amenajate pentru depozitarea reziduurilor menajere care nu pot fi distruse în gospodăriile populației a determinat în timp apariția unor depuneri necontrolate de gunoaie de-a lungul apelor sau la marginea satelor.

2.10.2.3. Calitatea factorilor de mediu

2.11. DISFUNȚIONALITĂȚI (LA NIVELUL TERITORIULUI ȘI LOCALITĂȚII)

Scăderea activității în unitățile agricole (ferme zootehnice) a condus la reducerea numărului de locuri de muncă.

Creșterea ratei șomajului a afectat situația economică a gospodăriilor.

Profilul agricol al localităților rurale nu conduce la un câștig rapid repopularea făcându-se într-un ritm lent.

Scăderea continuă a ponderii populației ocupate și creșterea segmentului populației inactive.

Această scădere este mult superioară scăderii populației totale, ca urmare îndeosebi a îngustării pieței muncii (creșterea ratei șomajului).

Ca urmare a analizei situației existente principalele disfuncționalități și aspecte critice rezultate din modul de desfășurare a activităților atât în teritoriu cât și în localitățile ce compun comuna Hlipiceni, sunt după cum urmează:

Din analizele făcute precum și din cele semnalate de către conducerea comunei, au rezultat un număr de disfuncționalități cu relevanță în contextul socio – economic actual:

- Zona de locuințe nu s-a dezvoltat coordonat, mergând întotdeauna pe o rețea de străzi existente.
- Fondul de locuit este slab echipat cu utilități, ceea ce are ca efect un grad de confort și igienă scăzut în locuințe.
- Numeroase construcții de locuințe sunt amplasate în apropierea sau chiar în zone cu risc de inundabilitate.
- Mijloacele moderne de informare și educare sunt slab reprezentate.
- Cea mai mare parte a drumurile comunale și sătești nu sunt modernizate, având îmbrăcăminte de pietriș, accesibilitatea fiind redusă în special pe timp nefavorabil.
- Absența rețelei de apă și canalizare în sistem centralizat.
- Lipsește alimentarea cu gaze naturale a populației în sistem centralizat.

Obstacolele în rezolvarea acestor probleme sunt:

- Birocrația;
- Nivelul redus al bugetelor locale;
- Blocajul financiar;
- Nivelul redus al investițiilor în sănătate, infrastructură și locuințe;

- Echipamentul tehnic insuficient și uzat din agricultură;
- Accesul dificil pe piață (d.p.d.v. al distanței, informației și competitivității);

În urma analizei acestor probleme, cauze și obstacole, am conceput următorul tabel care prezintă disfuncționalitățile pe domenii:

DOMENII	DISFUNCȚIONALITĂȚI
INFRASTRUCTURĂ	
RETEAUA DE DRUMURI	- Starea necorespunzătoare a rețelei locale de drumuri, inclusiv uzurapodurilor rutiere. - Lipsa unor centuri ocolitoare ale localităților comunei, pentru traficul greu și de tranzit. - Inexistența unor autostrăzi, drumuri expres moderne, care să lege județul de alte regiuni dezvoltate economic.
ALIMENTAREA CU APĂ ȘI CANALIZARE	- Lipsa sistemului de canalizare și epurare a apelor. - Grad ridicat de colmatare al lacurilor de acumulare (a surselor).
ENERGIE ELECTRICĂ	- Existența unui singur furnizor de energie electrică.
ENERGIE TERMICĂ	- Lipsa sistemului centralizat de furnizare a energiei termice.
GAZE NATURALE	- Lipsa alimentării cu gaze naturale în comună.
POȘTĂ ȘI TELECOMUNICAȚII	- Existența unor zone, în special în mediul rural, aproape izolate din punct de vedere al rețelei telefonice mobile. - Personal insuficient și grad scăzut de pregătire pentru operatorul de stat în serviciile poștale.
ZONIFICARE	
FONDUL DE LOCUINȚE	- Starea de uzură relativ avansată a locuințelor construite înainte de anul 1989. - Nivel de confort relativ scăzut al unor locuințe vechi. - Unele locuințe sunt amplasate în zone cu risc de inundabilitate.
DOMENII SOCIALE	
SĂNĂTATE	- Număr mic de medici în mediul rural. - Slaba dotare a cabinetelor și lipsa medicilor specialiști în mediul rural.
ÎNVĂȚĂMÂNT	- Dotarea inegală a unităților de învățământ. - Dotarea tehnică de nivel mediu.

	- Grad de uzură avansat la unele clădiriale unităților de învățământ. -Slaba echipare a acestora cu dotărispecifice pentru un proces didacticperformant. -Experiență limitată în gestionarearesurselor alocate pentru investiții.
CULTURĂ	- Lipsa finanțării pentru obiectivelorculturale. - Lipsesc facilitățile pentru diversessporturi (înot, patinaj, skate-board,role). - Lipsa fondurilor pentru stimulareacompetițiilor sportive.
TURISM	- Lipsa de cunoștințe a celor carevor să practice turismul rural. - Lipsa reclamei.
RESURSE UMANE	
POPULAȚIA	- Grad mare de îmbătrânire apopulației rurale. - Rata natalității mică.
FORȚA DE MUNCĂ	- Nivel scăzut al educației în mediulrural. -Șomaj ridicat în rândul populațieiitinere din mediul rural. - Lipsa locurilor de muncă pentrucei de vârstă mijlocie și mare.
MEDIU	
	- Inexistența infrastructurii de canalizare șiepurare a apelor uzate, ceea ce duce lapoluarea apei freatică. - Capacitate de gestionare redusă aproblemelor de mediu la nivelul comunei. -Lipsa lucrărilor pentru combatereaeroziunii și a alunecărilor de teren.
DEZVOLTARE RURALĂ	
AGRICULTURĂ	- Fărămițarea excesivă a terenurilor. -Asociații agricole cu suprafețe șirandament relativ scăzut. - Preturi de achiziție foarte mici pentruprodusele agricole, pe fondul lipsei deorganizare a producătorilor. - Ponderea mare a agriculturii desubzistenta (pondere mare apopulației ocupate în agricultura desubzistență). - Lipsa utilajelor agricole performante,tehnologie învechită, în raport cusuprafața de teren existentă.

	- Creșterea suprafețelor terenurilor degradate (alunecări de teren, etc.) - Creșterea suprafețelor de teren lucrate.
CREȘTEREA ANIMALELOR	- Resursele financiare ale fermierilor sunt foarte mici, insuficiente pentru investiții. - Calitate slabă a șeptelului, ca urmare a deprecierei constante a fondului genetic.
INDUSTRIE	- Lipsa investițiilor în vederea diversificării economiei rurale.
CALITATEA VIEȚII	- Nivel scăzut al educației în mediul rural. - Șomaj ridicat în rândul populației tinere din mediul rural. - Nivel de confort scăzut al locuințelor și dotarea edilitară deficitară.

2.12. NECESITĂȚI ȘI OPȚIUNI ALE POPULAȚIEI

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICA

În urma discuțiilor purtate cu autoritățile locale, a consultării populației precum și în urma analizelor efectuate, s-au stabilit ca posibili următorii factori care ar putea contribui la relansarea dezvoltării localităților comunei:

- Îmbunătățirea infrastructurii rurale a localității, cu dezvoltarea unui nucleu urban în centrul de comună (centru civic).
- Reabilitarea și modernizarea infrastructurii de transport rutier de pe teritoriul comunei - asfaltare.
- Modernizarea spațiilor destinate activităților socio-culturale și sportive, care să creeze condiții optime de recreere a locuitorilor comunei.
- Reabilitarea clădirilor - sedii de instituții publice, învățământ și sănătate.
- Dezvoltarea serviciilor de asistență socială a persoanelor aflate în dificultate.
- Îmbunătățirea serviciilor de asistență medicală.
- Organizarea de cursuri de calificare/recalificare a adulților pentru reînvierea meseriilor vechi și a meșteșugurilor tradiționale.
- Valorificarea producției agricole vegetale și animale locale.
- Creșterea gradului de mecanizare în agricultură.
- Extinderea rețelei de alimentare cu apă, a rețelei de canalizare și a stației de epurare.
- Amenajarea de zone de agrement și sportive.
- Crearea de legături corespunzătoare cu localitățile învecinate.

3.1. STUDII DE FUNDAMENTARE

3.1. P.A.T.J. BOTOSANI

Planul de Amenajare a Teritoriului Județean Botoșani în curs de elaborare la Institutul HABITAT Iași urmărește prezentarea situației existente cu semnalarea principalelor disfuncționalități cât și propuneri obiective de aplicare pe termen scurt și mediu. Prin corelarea propunerilor de amenajare teritorială cu principalele politici sectoriale și județene de dezvoltare se vor defini principalele obiective pe termen scurt și mediu privind:

a) Revitalizarea și dezvoltarea economică prin :

- a 1 - măsuri de sprijinire a agriculturii din care amintim :
 - finalizarea acțiunii de aplicare a legii fondului funciar (Legea 18/91) în scopul stabilirii elementelor specifice ce stau la baza organizării producției agricole;
 - prevederi de combaterea degradării solurilor ;
 - dezvoltarea fermelor zootehnice
 - valorificarea plantelor medicinale;
- a 2 – măsuri de îmbunătățiri funciare din care amintim:
 - reabilitarea sistemelor de irigații locale existente;
 - reabilitarea sistemelor de desecare drenaj ;
 - lucrări de consolidări de teren;
 - regularizarea cursurilor de ape;
 - lucrări de 'combatere' a eroziunii solului
- a 3 - măsurii specifice silviculturii din care amintim :
 - creșterea patrimoniului forestier prin măsuri administrative (colaborare dintre consiliul local și proprietarii de păduri) în vederea administrării fondului forestier în regim silvic, oprind-se tăierile abuzive cât și prin măsuri specifice de regenerare.
- a 4 - măsuri privind relansarea activităților industriale prin:
 - valorificarea potențialului existent;
 - înființarea de noi unități de prelucrare a produselor agro-industriale;
 - relansarea meșteșugurilor tradiționale în vederea valorificării resurselor locale, materiale și umane cât și a îmbunătățirii câștigurilor în mediul rural.
- a 5 - măsuri privind dezvoltarea comerțului:
 - restructurare la nivel sectorial prin fuziuni , divizări și asocieri;
 - accelerarea procesului de privatizare;
 - identificarea unor investitori interni sau externi cu potențial financiar și poziție pe piața mondială;
 - atragerea de capital intern și extern;
 - măsuri eficiente de combaterea surselor de poluare;
 - îmbunătățirea căilor de acces spre punctele turistice;
 - diversificarea și creșterea ofertei turistice;

- încurajarea turismului rural prin asigurarea unor facilități fiscale și de finanțare, asistență tehnică, etc.

- a 6 - măsuri privind extinderea serviciilor dintre care:

- prestări servicii către populație;
- asigurarea unui regim special de funcționare a unităților comerciale din satele greu accesibile prin acordare de compensații la cheltuielile de transport;
- extinderea serviciilor cu caracter agricol;
- extinderea serviciilor cu caracter turistic;
- extinderea serviciilor financiar - bancare, notariale și juridice;
- înființarea de spații pentru târguri, oboare , expoziții agrozootehnice.

b) Echiparea tehnico edilitară privind:

- b 1 - Căile rutiere de comunicație și transport:

- lucrări pentru mărirea capacității portante prin re folosirea sistemelor existente;
- lucrări de consolidare în zonele cu alunecări de terenși inundații;
- lucrări de modernizări a drumurilor locale;
- propuneri privind elaborarea studiilor de fezabilitate.

- b 2 - Gospodărirea apelor

- amenajarea bazinelor hidrografice pentru :
- atenuarea viiturilor și protejarea localităților contra inundațiilor;
- crearea unor noi surse de apă;
- realizarea îndiguirilor și a regularizărilor de râuri și pârauri;

- b 3 - Echiparea hidro-edilitară:

- mărirea capacităților de captare - tratarea apei (compensare, înmagazinare);
- extinderea rețelelor efe alimentare cu apă și a celor de canalizare;
- completarea stațiilor de epurare existente cu treapta chimică .

- b 4 - Alimentarea cu energie electrică a județului:

- realizarea de noi posturi de transformare de 20/0,4 KV , ca noi puncte de injecție în rețeaua de joasă tensiune ;
- modernizarea liniilor electrice aeriene de joasă tensiune (înlocuirea stâlpilor din lemn cu stâlpi pe suport de beton).

- b 5 - Sistemul de telecomunicații se prevede a fi modernizat și extins către localitățile din mediul rural (printre care și cele din comuna HLIPICENI) .

c) Valorificarea superioară a potențialului uman, dezvoltarea rețelei de localități și ridicarea standardului de viață, reprezintă unul din deziderentele politicii județene de dezvoltare, cu implicații majore în strategiile de amenai are. a teritoriului, privind:

- c 1- asigurarea unui număr corespunzător de locuri de muncă prin:

- relansarea activităților industriale și repunerea în funcțiune a capacităților existente (în stagnare) prin eficientizarea (re tehnologizarea, management corespunzător pentru recucerirea piețelor de desfacere);

- diversificarea activităților prin dezvoltarea serviciilor și industriei meșteșugărești și artizanale ;

- poliactivizarea gospodăriilor țărănești prin stimularea amplasării unor investiții;

- măsuri specifice de protecție socială a populației;

- măsuri privind pregătirea forței de muncă prin: înființarea de noi profile liceale și gimnaziale specifice activităților economice din județ, agricultură, silvicultură, pomi cultură, protecția mediului, industria artizanală precum și centre de reconversie a forței de muncă pentru șomeri ;

- c 2 - Dezvoltarea rețelei de localități

Județul Botoșani vizează stimularea localităților cu potențial mai mare de dezvoltare și susținerea localităților defavorizate din punct de vedere economico - social sau al condițiilor de cadru natural prin:

- amplasarea cu prioritate a investițiilor publice în localități cu potențial de dezvoltare;

- promovarea relațiilor de parteneriat între agenții economici și colectivitățile locale pentru realizarea- unor investiții publice;

- c 3 - Ridicarea standardului de viață al populației

- dezvoltarea serviciilor publice prin:

- modernizarea și dotarea corespunzătoare a rețelei sanitare și de farmacii ,centre pentru ocrotirea minorilor, cămine spital, cămine de bătrâni, case de refacere a sănătății; - completarea rețelei de învățământ cu unități noi, pe profile de activitate și internate în centrele comunale;

- extinderea dotărilor culturale - sport - recreere, avându-se în vedere atât cerințele populației locale cât și a turiștilor;

- instituirea unei rețele de consultanță și de orientare în afaceri, instituții financiar-bancare și de asigurări în principal în localitățile cu funcțiuni turistice;

- valorificarea eficientă a intravilanului localităților lor prin diversificarea dispersiei și extinderii necontrolate a zonelor de locuit;

- renovarea locuințelor cu grad avansat de uzură fizică și păstrarea stilului local pentru realizarea construcțiilor noi;

- modernizarea tehnico-edilitară,

d) Protecția, reabilitarea și conservarea mediului natural și construit

- d 1 - protecția ariilor naturale de importanță națională și locală prin:

- delimitarea precisă pe teren (cu borne) a rezervațiilor (parcurilor) naturale;
- stabilirea conform legii a regimului ariilor protejate, pe categorii și elaborarea de regulamente de funcționare proprii fiecărei zone în parte;
- menținerea evidenței ariilor protejate și a monumentelor naturii, actualizarea permanentă a regulamentelor de funcționare;
- desemnarea ariilor naturale cu regim de protecție aflate în pericol și stabilirea imediată de măsuri pentru evitarea degradării;
- instituirea unui regim de protecție eficient în ceea ce privește activitățile economice (pășunat, exploatarea produselor solului și subsolului);
- implicarea populației în protejarea obiectivelor cu valoare de patrimoniu prin informare și educație (în special în școli) și aplicarea unor măsuri severe împotriva celor care nu le respectă.

- d 2 - măsuri de diminuare a resurselor de poluare și de degradare antropică privind județul Botoșani sunt în principal următoarele :

- reducerea poluărilor în ariile grav afectate prin utilizarea de filtre, retehnologizări, stații filtrare;
- epurarea apelor, rampe amenajate corespunzător pentru depozitarea deșeurilor menajere și industriale;
- refacerea calității apelor de suprafață prin stoparea deversărilor de ape uzate neepurate ;
- inițierea de acțiuni de reconstrucție ecologică în zonele degradate;
- reglementări drastice privind încălcarea normelor de protecție a mediului pe principiul "poluatorul plătește".

3.2. PLANUL DE AMENAJARE A TERITORIULUI NATIONAL

3.2.1. SECTIUNEA I - CAI DE COMUNICATIE

Secțiunea "căi de comunicație" parte determinantă a dezvoltării teritoriului a fost elaborată de Ministerul Lucrărilor Publice și Amenajării Teritoriului, în cooperare cu Ministerul Transporturilor, Ministerul Finanțelor - Direcția Generală a Vămirilor, Ministerul Apărării Naționale, Ministerul Apelor, Pădurilor și protecției Mediului, Ministerul Agriculturii, precum și cu factorii de decizie din consiliile județene. Lucrarea a fost analizată de Consiliul Interministerial de Avizare a Lucrărilor Publice de Interes Național și se constituie în prima acțiune de integrare a componentelor tehnice, economice și sociale, sectoriale și de parteneriat administrativ.

Secțiunea cuprinde comunicațiile pe sol (căi ferate, drumuri) apă (căi navigabile pe mare, Dunăre și râuri) și aer (căi aeriene) și definește bazele unei rețele naționale de căi de comunicație, identificând proiectele prioritare și măsurile de armonizare necesară pentru dezvoltarea acestora pe termen scurt, mediu și lung.

Lucrările prevăzute sunt recunoscute drept cauză, de utilitate publică de interes național și este instituită obligativitatea preluării acestora în concepția de amenajare a teritoriului județean, municipal, orașenesc sau comunal.

De asemenea, s-a prevăzut includerea cu prioritate a acestor lucrări în programele de investiții ale ordonatorilor principali de credite, pe bază de studii de fezabilitate aprobate, precum și posibilitatea finanțării lucrărilor total sau parțial, și de investitori străini, în condițiile stabilite de lege.

Căile de comunicație din această secțiune a PATN au fost racordate la coridoarele prioritare de transport convenite în cadrul conferințelor paneuropene de transporturi, ce asigură legătura Europei Centrale și de Est cu restul Europei.

Considerăm că realizarea investițiilor care privesc județul Botoșani, respectiv realizarea autostrăzii CLUJ-NAPOCA - STEFANESTI, cu legătură spre Republica Moldova, construirea podului de Ia Rădăuți-Prut și amenajarea pentru navigație a râului Prut, vor avea implicații majore în dezvoltarea de perspectivă medie a localităților județului Botoșani, cu consecințe deosebit de favorabile asupra vieții sociale și economiei județului.

3.2.2. SECTIUNEA III.B - ZONE CONSTRUITE PROTEJATE

Planul de Amenajare a Teritoriului Național contribuie prin demersurile și concluziile sale la salvagardarea patrimoniului natural și cultural al țării, în concordanță cu principiul dezvoltării durabile, constituind un document competent de evidențiere a zonelor deținătoare de valori patrimoniale în vederea gestionării, conservării, recuperării și valorificării lor precum și de evidențierea priorităților de susținere financiară a măsurilor de protecție și valorificare.

Modalitatea de asigurare a protecției patrimoniului natural și cultural prin intermediul activității de amenajare a teritoriului o constituie instituirea de "zone protejate" ca teritorii de prestigiu datorat existenței unuia sau mai multor bunuri de patrimoniu național (sau a unui monument istoric de valoare națională excepțională) care impune instituirea unui mod controlat de intervenție în interesul public național, pentru o dezvoltare durabilă a teritoriului.

Ca urmare a finalizării lucrărilor acestui studiu, prin care au fost puse în evidență diferite grade de concentrare în teritoriu a patrimoniului construit cu valoare culturală de interes național, se constată că, deși la nivel județean sunt instituite mai multe "zone protejate", comuna Hlipiceni ca unitate teritorială administrativă nu deține valori patrimoniale importante.

3.2. EVOLUȚIE POSIBILĂ, PRIORITĂȚI

Pe parcursul elaborării documentației : " Planul Urbanistic General "- al localității HLIPIICENI, s-au făcut consultări cu reprezentanții Administrației locale și au fost reținute doleanțele populației privind direcțiile de dezvoltare a celor 3 localități din comună: sat Hlipiceni, Victoria și" Dragalina. Acestea se rezumă în principal la următoarele probleme:

- asigurarea agentului termic;
- asigurarea unui nr. sporit de posturi telefonice;
- asigurarea unor spații organizate de depozitare a deșeurilor menajere pentru fiecare localitate în parte, cât mai aproape;
- modernizarea rețelei stradale;
- extinderea sistemului de alimentare cu apă și canalizare în sistem centralizat, tratate în regim continuu;
- ample lucrări de reparații ale fondului construit cu destinație școlară și sanitară;
- noi investiții culturale;

Toate aceste propuneri au fost analizate în cadrul lucrării de față și s-au căutat cele mai bune rezolvări posibile, cu modificări minime ale statutului juridic al terenurilor.

Cu ocazia consultărilor avute cu reprezentanții administrației locale s-a atras atenția asupra implicațiilor pe care le are dezvoltarea localităților prin creșterea necontrolată a teritoriului intravilan, creșterea lungimii traseelor de rețele electrice, apă, canal, telefonie și implicit, costul lucrărilor de racordare a fiecărei gospodării,

Totodată s-au prezentat pe scurt principalele direcții posibile de dezvoltare economică a localităților, prin stimularea activităților de prelucrare a laptelui, a cărnii, cu atragerea în parteneriat a investitorilor din afara comunei pentru investiții în domeniul agriculturii, comerțului și micii industrii.

De asemenea s-a atras atenția asupra necesității de educare a populației în spiritul aprecierii valorii patrimoniului natural și a păstrării tradițiilor locale.

3.3. OPTIMIZAREA RELATIILOR IN TERITORIU

Propunerile privind organizarea viitoare social - economică și urbanistică a comunei HLIPICENI sunt corelate cu propunerile privind organizarea complexă a teritoriului județean, cuprinse în PATJ Botoșani (în curs de elaborare) și ale teritoriului național, cuprinse în PA TN secțiunea 1. (căi de comunicație) , secțiunea II (apa), secțiunea III (zone protejate), elaborate de URBAN PROIECT în perioada 1992 - 1995.

Pentru dezvoltarea relațiilor cu localitățile învecinate este obligatorie modernizarea drumului județean care străbate comuna HLIPICENI.

De asemenea drumurile comunale care leagă cele două sate necesită lucrări urgente de întreținere.

Pentru înscrierea localității HLIPICENI, și implicit a întregii comune într-un circuit corespunzător se impun următoarele măsuri privind echiparea tehnico-edilitară:

- asigurarea alimentării cu apă și canalizarea apelor menajere;
- asigurarea unui serviciu de salubritate;
- asigurarea unui standard de locuire corespunzător unei vieți civilizate;

Pentru ridicarea nivelului de trai și pentru stabilizarea populației în localitățile comunei se impune concentrarea atenției administrației locale asupra activităților productive cu profil nepoluant (agricole, industriale, de prelucrare și comerciale).

3.4. DEZVOLTAREA ACTIVITATILOR ECONOMICE

Principalele activități economice ce rezultă a avea condiții de dezvoltare în comuna HLIPICENI sunt:

- activitatea agrozootehnică cu respectarea normelor de protecție a mediului și de igienă sanitară;
- valorificarea superioară a resurselor locale;
- înființarea de societăți comerciale productive cu capital privat;
- dezvoltarea turismului (cazare-masă);
- preocuparea pentru crearea de noi locuri de muncă care să asigure reintegrarea șomerilor;
- dezvoltarea activităților de servicii către populație : alimentare, sanitare, învățământ, cultură dar și agricole (mecanizare, chimizare, prelucrare și depozitare, consultanță și pregătirea forței de muncă);

- dezvoltarea industriei mici.

Agricultura va constitui și în perspectivă funcțiunea economică de bază a comunei HLIPICENI, în cadrul căreia ramurile potențiale de dezvoltare sunt zootehnia, producția vegetală, legumicultura.

Ca subramuri potențiale de dezvoltare pot fi avute în vedere:

- culturile cerealiere - grâu, secară, porumb;
- culturile de : cartofi, sfecla de zahăr, varza;
- pomicultura (pruni, meri, peri, cireși, vișini);
- creșterea bovinelor, porcinelor și ovinelor;
- creșterea păsărilor;
- creșterea iepurilor de casă;

Structura suprafețelor cultivate și evoluția efectivelor de aniinale urmează să se înscrie în cerințele pieții.

Agricultura

Propuneri

Propunerile pentru eliminarea disfuncționalităților și elementelor critice constatate, le vom prezenta sub formă de măsuri concrete, în ordinea semnalării lor.

1. Solurile în diferite stadii de acidizare, cu valoarea pH cuprinsă între 4,8-6,2 vor fi neutralizate prin următoarele măsuri:

Asigurarea amendamentului respectiv CaCO_3 , într-o cantitate de 2-8 t la Ha funcție de valoarea pH știindu-se că:

la pH = 4,5 -5 sunt necesare 8 t/ha CaCO_3

pH = 5-5,5 sunt necesare 6 t/ha CaCO_3

pH = 5,5-6 sunt necesare 4 t/ha CaCO_3

pH = 6-6,5 sunt necesare 2 t/ha CaCO_3

- amendarea solurilor se va face eșalonat, aplicarea trebuind a se face . toamna înainte de arătură;

- amendarea se va face după un program pe durată de 4 - 5 ani, aceasta fiind perioada de valorificare maximă a amendamentului.

2. Pentru prevenirea extinderii suprafețelor erodate cât și pentru combaterea eroziunii solurilor degradate propunem luarea următoarelor măsuri:

- încadrarea acestor suprafețe într-un perimetru de ameliorare, conform Legii nr. 18/1991, art. 61 ;

- deținătorii legali de terenuri agricole ce trebuie să supună combaterii eroziunii, sunt obligați să pună la dispoziție terenurile pentru efectuarea acestora, Cadrul legal este Legea nr.18/1991 art.62 .

- sursele necesare efectuării acestor lucrări vor fi suportate de la buget, Cadrul legal este Legea 11/1991 art.67.

Măsurile propriu-zise sunt de două feluri:

Măsuri agrotehnice ca:

- efectuarea lucrărilor agricole în lungul curbilor de nivel și nu perpendicular pe ele;

- lucrări de înierbare cu plante, cu rădăcini fasciculare capabile să fixeze stratul arabil al solurilor;

Măsuri speciale de CES :

- corecție de torenți și cursuri prin micșorarea pantei și vitezei de scurgere și puterii de antrenare a apei;

- crearea de obstacole construite în calea șuvoaielor din diferite materiale locale sau aprovizionarea din afară (nuiele, material lemnos panouri și garduri din beton etc).

3. Pentru zonele expuse unor bălțiri temporare se propun măsuri de evacuare a apei în exces ,menținerea nivelului pânzei de apă freatică la adâncimea naturală pentru a împiedica poluarea ei prin ridicarea spre suprafață.

Pentru bălțirile ce tind să se permanentizeze se recomandă construirea de drenaje orizontale și puțuri absorbante cu evacuarea surplusului de apă în râurile apropiate. După eliminarea apei exces se recomandă fertilizarea cu îngrășăminte organice bine fermentate (mranită) și lucrări de afânare adâncă.

4. Un element pozitiv îl reprezintă producția slabă de fructe care pe lângă cauzele firești mai au la origine și cauze subiective a căror eliminare trebuie să stea în atenția pomicultorilor. Astfel recomandăm:

- efectuarea tuturor lucrărilor consemnate în tehnologii inclusiv cele de combatere a bolilor și dăunătorilor;

- defrișarea pomilor în declin biologic și deci, slab productivi și plantarea altora din specii și soiuri zonate și viguroase din punct de vedere biologic;

- completarea de goluri cu același fel de material săditor;

- solicitarea asistenței tehnice din partea specialiștilor.

5. Producțiile medii zootehnice deși, pot fi crescute prin :

- lucrări de selecție a efectivelor matcă;
- asigurarea corespunzătoare a hranei cantitativ și calitativ;
- asigurarea adăpostirii corespunzătoare;
- asigurarea asistenței sanitar veterinare și a medicamentelor;
- asigurarea asistenței tehnice prin specialiști zootehniști din județ sau din județele limitrofe, în special județul Suceava, unde creșterea bovinelor și prepararea brânzeturilor este ocupația de bază.

6. Referitor la efectivele mici de la specia porcine, apreciem că acestea pot crește până la cea. 90-100 capete la 100 ha teren arabil în funcție de necesarul pentru autoconsum, însă cu o repartizare uniformă, rară concentrări de animale cu urmări dăunătoare asupra mediului înconjurător.

3.5. EVOLUTIA POPULATIEI - ELEMENTE DEMOGRAFICE ȘI SOCIALE

Resurse de muncă și posibilități de ocupare a acestora

Populația comunei are resurse de creștere naturală datorită segmentului de populație de 0-27 de ani, care în anul 1996 număra cea. 1000 persoane (ceea ce însemna peste 30 % din populație). Acest segment poate asigura pe o perioadă de 20-25 ani o natalitate ridicată, o întinerire a populației și mai ales o întinerire a forței de muncă.

Prin spor natural, în condițiile menținerii caracteristicilor actuale ale fertilității și mortalității, populația ar putea crește cu cea. 400 persoane în următorii 15-20 de ani, ajungând la aproximativ 4500 persoane.

În următorii 15 ani vor atinge vârsta de muncă și vor intra în categoria populației apte de muncă cea. 500 persoane tinere. Având în vedere că în aceeași perioadă, numărul persoanelor active ce vor ieși la pensie va fi de cea. 200, rezultă un spor de cea. 150 persoane care vor avea nevoie de locuri de muncă.

Populația activă ar număra în aceste condiții în anul 2010 cca. 3000 persoane, rezultând o rată de activitate de aproape 80 % (față de numai 70 % în anul 1996).

Dacă economia comunei nu va putea absorbi surplusul de populație activă, atunci tendința de emigrare a tineretului ar putea reîncepe, ajungându-se din nou la sold migratoriu anual negativ.

În cazul menținerii ratei actuale de participare la activitatea economică, populația activă va ajunge în anul 2010 la cea. 3000-3500 persoane.

În condițiile precizate mai sus populația totală va crește până în anul 2010 cu 400-450 persoane urmând ca această comună să înregistreze aproximativ 4500 locuitori.

Pentru reținerea surplusului de populație activă, se recomandă măsuri de asigurare a unor noi locuri de muncă în agricultură, în industria agroalimentară și în mica producție meșteșugărească.

3.6. ORGANIZAREA CIRCULAȚIEI

La nivelul comunei HLIPICENI din județul Botoșani, căile de comunicație și transport exclusiv rutiere necesită intervenții imediate pentru remedierea disfuncționalităților sembrate mai sus, și anume :

1. Amenaj area profilurilor transversale ale drumurilor pentru aducerea la parametrii ceruți de STAS 10144/1-89

- Drum județean DJ 297 - ampriză - 8 m
 - prospectul - 17 m în localitate
 - 13 m în afara localității
- Drum local - ampriză - 3,50 - 5,00 m
 - prospectul - 9,00 - 12,00 m

Prospectul drumului reprezintă delimitarea dintre domeniul public și cel privat și cuprinde:

- ampriză (3,50/ 5,50 /, 7,00)
- fâșii de siguranță (1,00/0,75)
- rigole de scurgere a apelor meteorice (1,00; 1,50)
- fâșii de protecție spațiu verde (0,75 /1,00 x 2)
- fâșii de circulație pietonală (1,00/1,50 x 2)

Menționăm că traseul drumului județean care străbate comuna HLIPICENI, măsoară cea. 4,5 km .

2. Efectuarea lucrărilor de întreținere și reabilitare a sistemelor rutiere locale.

3. Amenajarea și dotarea stațiilor de transport.

4. Realizarea de marcaje și tipare cu indicatoare de circulație și presemnalizare a punctelor de interes obștesc.

5. Amenajarea și echiparea intersecțiilor cu prioritate a celei dintre DN 29B și drumurile principale din localitățile Hlipiceni, Victoria și Dragalina.

3.7. INTRAVILAN PROPUS.ZONIFICAREA TERITORIALA. BILANȚ TERITORIAL

Mutatiile survenite în folosinta terenurilor din cadrul teritoriului administrativ al localității HLIPICENI au determinat reanalizarea limitelor teritoriului intravilan, luându-se în considerare atât realitățile actuale cât și nevoile dezvoltării ulterioare.

În acest sens, ca urmare a faptului că localitățile comunei Hlipiceni au fost supuse înainte de 1989 unor procese repetate de restrângere a teritoriului intravilan (reducerea perimetrelor construibile) de comun acord cu factorii de decizie la nivelul comunal s-a propus o zonificare teritorială în concordanță cu cerințele unei dezvoltări moderne și economice, care să permită modernizarea arterelor rutiere și asigurarea lucrărilor de alimentare cu apă, canalizare, telefonie, alimentare cu gaze, salubritate, la costuri cât mai accesibile.

a. STABILIREA TERITORIULUI INTRAVILAN

Teritoriul cuprins în intravilanul de perspectivă al comunei HLIPICENI este format din:

1. Satul HLIPICENI - 279,00 ha
2. Satul Victoria - 198,00 ha
3. Satul Dragalina - 57,00 ha

b. ZONIFICAREA FUNCTIONALA A TERITORIULUI INTRAVILAN

În cadrul Planului Urbanistic General s-au stabilit suprafețele de teren care alături de cele existente vor forma terenul intravilan .

Extinderile propuse au fost făcute de comun acord cu autoritățile locale, ca urmare a solicitărilor populației de a-și construi pe terenuri restituite ca urmare a aplicării Legii nr. 18/1991 , locuințe unifamiliale și spații destinate activităților de comerț, servicii și mică producție.

De asemenea, extinderea intravilanului este necesară pentru a rezolva și unele necesități de dotare a comunei cu noi instituții publice , spații de recreere și sport, noi utilități.

ZONA DE LOCUINTE

Sat HLIPICENI - 77,50 ha

Sat Victoria - 66,80 ha

Sat Dragalina- 23,00 ha

Extinderile de zone de locuințe s-au prevăzut în spațiile ne construite din intravilan cu destinația actuală agricolă cât și în teritoriile rezultate prin alipirea trupurilor disparate la trupul principal al localității.

Locuințele nou propuse vor avea un regim de înălțime de parter și parter +un nivel.

ZONA INSTITUTIILOR SI SERVICIILOR PUBLICE

In cadrul organizării viitoare a localităților comunei sunt menținute toate dotările existente .

In varianta maximală de creștere în perspectivă a populației cu cca.400 locuitori, sunt necesare următoarele instituții publice și servicii în completarea celor existente:

Alimentație publică, financiar bancare

Se propune o sporire a fondului construit actual cu cea 500 mp.

Spații comerciale și alimentație publică

- un complex comercial în satul Hlipiceni (cea. 500 mp);
- un complex comercial în satul Victoria (cea. 500 mp).

Prestări servicii

- cea. 200 mp în satul HLIPIZENI și 200 mp în satul Victoria;

Zona spații verzi, sport și agrement

Se propune amenajare a zonelor verzi existente , îmbogățirea acestora cu dotări comerciale și de agrement, spații de joacă pentru copii.

Zona de spații verzi și sport crește de la 5,50 ha la 6,50 ha.

Suprafața aferentă circulației carosabile

Va suferi modificări calitative în primul rând, prin modernizarea în prima etapă a străzilor existente și prin realizarea de noi străzi în localități și în zonele de extindere prevăzute

ZONA DE CONSTRUCTII AFERENTE LUCRARILOR EDILITARE

Ținând seama de "Normele de igienă" privind mediul de viață al populației, aprobate de Ministerul Sănătății cu Ordinul nr.981/1994, a fost propusă o platformă de gunoi pentru depozitarea deșeurilor care nu pot fi distruse în gospodăriile populației, amplasată la o distanță minimă de protecția sanitară față de zonele de locuit. Amplasamentele au fost stabilite de comun acord cu autoritățile administrației locale.

BILANT TERITORIAL - SITUAȚIA PROPUȘA

ZONE FUNCȚIONALE	Satul Hlipiceni		Satul Victoria		Satul Dragalina	
	ha	%	ha	%	ha	%
1. Zonă de locuințe	77,50	27,78	66,80	33,73	23,00	40,36

2. Zonă instituții publice și servicii	10,50	3,76	6,00	3,03	2,50	4,38
3. Zonă unități agricole și industriale din care:	14,50	5,19	-	-	-	-
- unități agricole						
- unități ind. și depoz.	14,50	5,19	-	-	-	-
4. Zonă spații verzi, sport, agrement	2,50	0,82	4,00	2,02	-	-
5. Căi de comunicație rutieră	25,20	9,04	21,00	10,60	8,50	14,91
6. Zonă gospodărie comunală și cimitire	3,80	1,37	3,00	1,52	1,00	1,75
7. Zonă constr.aferele lucrării edilitare	7,00	2,50	5,20	2,63	1,00	1,75
8. Alte zone din care: -teren arabil	138,00	49,46	92,00	46,47	21,00	36,85
-ape						
TOTAL TERITORIUL INTRAVILAN PROPUȘ	279,00	100,00	198,00	100,00	57,00	100,00

3.8. MĂSURI ÎN ZONELE CU RISCURI NATURALE

3.9. DEZVOLTAREA ECHIPĂRII EDILITARE

4.6.2. ALIMENTAREA CU APA SI CANALIZARE

(propuneri și reglementări)

a. Gospodărirea apelor

În zona localității Hlipiceni, o dată cu sistematizarea acesteia se va regulariza apa pârâului Sitna prin corectarea albiei și amenajarea malurilor.

b. Alimentarea cu apă

Pentru a asigura un trai civilizat iară stres și pentru a feri populația de eventuale îmbolnăviri hidrice se impune în primul rând realizarea unui sistem centralizat de alimentare cu apă care să asigure debitul de apă necesar la consumatorii din localitățile componente ale comunei Hlipiceni.

Debitul de apă necesar pentru consumul populației și animalelor, aferent fiecărei gospodării, pentru sporit străzi și spălat piețe, precum și pentru asigurarea stingerii incendiilor posibile, este conform notelor de calcul anexate.

$Q_{\max. zi} = 1185,37 \text{ mc/zi}$ defalcăt pe localitățile componente:

- sat Hlipiceni - 954,88 mc/zi
- sat Victoria - 164,63 mc/zi
- sat Dragalina - 65,85 mc/zi

Calculul debitelor s-a făcut în varianta maximală de dezvoltare a populației, corespunzătoare etapei anului 2010 și s-a considerat că 80 % din populația localității va avea asigurată apa potabilă dintr-un sistem centralizat de alimentare cu apă.

Sursa de apă pentru localitățile componente ale comunei Hlipiceni urmează a fi stabilită în urma studiilor de specialitate, soluția corespunzătoare fiind aleasă funcție de studiile hidrologice și de resursele materiale disponibile.

Apa de la sursă va fi adusă prin conductă de aducțiune la gospodăria de apă propusă pentru fiecare localitate care va cuprinde un rezervor de apă, o stație de clorinare și o stație de pompare a apei în rețeaua de distribuție a localității.

Rețeaua de apă potabilă va fi realizată din conducte de polietilenă de înaltă densitate (sau alte materiale folosite în prezent pentru transportul apei potabile având diametre de 100 - 150 mm, amplasate în lungul străzilor principale).

Pe rețeaua de distribuție se vor monta armăturile necesare, în principal vane și hidranți de incendiu. De asemenea se vor monta apometre pe fiecare bransament pentru înregistrarea consumului de apă la fiecare gospodărie.

Canalizare

Odată cu extinderea rețelei de apă se va proceda și la extinderea rețelei de canalizare.

Canalele menajere se vor realiza din tuburi de beton cu diametre de 25 - 30 cm, amplasate pe drumurile principale executate etanș. În punctele de schimbare de direcție a canalului sau în punctele de intersecție cu alte canale sau cu racordurile de la clădiri se vor prevedea cămine de vizitare.

Stația de epurare propusă pentru fiecare localitate va cuprinde treapta mecanică și treapta biologică de epurare.

Debitul de apă uzată menajeră preluat la rețeaua de canalizare conform notelor de calcul anexate, este de 514,1 mc/zi.

Apele de ploaie se vor scurge prin șanțurile drumurilor existente sau prin rigolele drumurilor sistematizate spre văile și emisarul din apropiere.

Observații finale

Realizarea lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare se va face în conformitate cu proiectele de specialitate, în baza studiilor hidrogeologice care să confirme amplasamentul puțurilor de captare, debitul și calitatea apei la sursă, precum și caracteristicile apei emisarilor pentru stabilirea condițiilor de calitate a apelor uzate menajere deversate.

Documentația elaborată va fi în conformitate cu avizele obținute de la toate forurile competente :

- Regia Autonomă de Gospodărirea Apelor
- Agenția de Protecția Mediului
- Institutul de igienă și sănătate publică
- Pompieri
- R.E.N.E.L. - F.R.E. Botoșani

Proiectarea , execuția și exploatarea lucrărilor de alimentare cu apă și canalizare se vor face în baza normativelor și STAS-urilor în vigoare din care menționăm pe cele mai importante :

- STAS 1343/ 1/91 - Alimentare cu apă. Determinarea cantităților de apă pentru localitate;
- STAS 1342/91 - Apa potabilă;
- Decret 1059/67 - Privind protecția sanitară a surselor de apă și

a construcțiilor purtătoare de apă;

- STAS 8591/91 - Amplasarea rețelelor în subteran în centre populate.

4.6.3. ALIMENTAREA CU ENERGIE ELECTRICĂ SI TELECOMUNICATII

A. Alimentarea cu energie electrică

Problemele semnalate în exploatarea rețelelor electrice de medie și joasă tensiune sunt legate în special de existența unor conductoare cu o vechime în exploatare mare, precum și a unor echipamente vechi în dotarea posturilor de transformare.

Pentru calculul surplusului de putere necesar a fi livrat din rețeaua de joasă tensiune este rațional să considerăm, pe baza coeficienților de simultaneitate admiși, o putere maxim simultan absorbită de fiecare gospodărie de 1 kw/gosp.

De asemeni comuna Hlipiceni prezintă carențe și în ce privește alimentare a tuturor gospodăriilor cu energie electrică.

Din studiul privind analiza stadiului electrificării zonelor rurale elaborat de AARE a F.R.E. BOTOSANI, în anul 1997 reiese următoarea situație:

Localitățile electrificate parțial

Satul	nr. gospodării neelectrificate	Putere simultan absorbită (kw)	Lungime rețea MT necesară pt. extind. (km)	P.T.A. noi amplif.	Lungime rețea JT necesară pt. extind. (km)
Hlipiceni	20	4	-	-	0,6
Victoria	20	4	-	-	0,7
Dragalina	30	6	-	-	0,9
Total com.	70	14	-	-	2,2

La o estimare de aproximativ 200 gospodării noi, se obține puterea maxim simultan absorbită.

$$P_{m.s.a.} = 200 \times 1 = 200 \text{ kw}$$

Pentru satisfacerea necesarului de putere se propune amplasarea a 2 posturi de transformare aeriene de 100 KVA fiecare și amplificarea unui PTA existent.

Într-o primă fază, noile gospodării care vor apărea vor putea fi alimentate din posturile de transformare existente, urmând ca pe parcurs, o dată cu terminarea înființării noilor gospodării și a dotărilor aferente, să se realizeze și instalațiile noilor posturi de transformare și extinderea rețelelor electrice de joasă tensiune.

Stabilirea soluției formale se va face de către specialiști FRE Botoșani, pe baza planurilor urbanistice de zonă ce se vor întocmi.

B. Telecomunicații

Având în vedere gradul de telefonizare scăzut al localității HLIPICENI se impune amplasarea unei noi centrale telefonice automate de capacitate mai mare.

Aceasta va permite dezvoltarea rețelei telefonice în scopul rezolvării a cât mai multe cereri de înființare de posturi telefonice.

Prețul informativ al unei centrale telefonice automate (cca.200 linii) este de aproximativ 60 miI. lei, iar un lan de rețea electrică costă aproximativ 15 miI. lei.

4.6.3. GOSPODARIA COMUNALA SERVICIUL PUBLIC DE SALUBRITATE

Pentru mediul rural se apreciază că asigurarea salubrității , în tot ce comportă această activitate pentru starea de curățenie, a solului, a apelor de suprafață și a apelor freatice, a atmosferei și a cadrului amenajat, constituie o problemă la fel de importantă ca aprovizionarea cu cele necesare traiului zilnic.

Trebuie ținut seama de faptul că tratarea necorespunzătoare a reziduurilor pot determina apariția unor boli, în special infecții :intestinale, sau chiar a epidemiilor.

Referitor la problemele de salubritate, trebuie avute în vedere prevederile legale privind condițiile igienico-sanitare ale zonelor de locuit, interdicțiile legate de :incompatibilitatea unor funcțiuni economice și gospodărești în zonele de locuit, de recreere, de odihnă etc.

Actele normative care trebuie avute în vedere privind salubritatea ȘI protecția mediului sunt :

- Ordinul nr. 623/1972 ale Ministerului Sănătății
- Legea nr. 4/1981 - Legea gospodăriei comunale
- Legea nr. 9/1973 - Legea privind protecția mediului înconjurător
- Ordinul TIr. 59/1976 al CPCP publicat în B.O. nr. 43/1976 privind reziduurile menajere, stradale și cele de aceeași categorie. - Legea apelor
- Legea privind protecția mediului înconjurător.

Clasificarea reziduurilor se face după sursa de proveniență;

- a) Reziduuri menajere - provenite din activitatea casnică
- b) Reziduuri stradale în general uscate dar și reziduurile din piețe
- c) Gunoiul de grajd
- d) Reziduuri industriale
 - steril, cenușă, reziduuri lichide și solide
 - reziduuri de :industrie alimentară

- reziduuri în :industria ușoară, textile, hârtie, tăbăcărie (foarte nocive)

e) Reziduurile d:in construcții : pământ, moloz

f) Reziduurile unităților sanitare, considerate extrem de periculoase, necesită tratarea specială (prin ardere)

Localitățile rurale se caracterizează prin următoarele componente ale reziduurilor menajere:

- deșeuri organice (fermentabile)
- deșeuri incinerabile (lemn, hârtie, textile)
- deșeuri inerte (moloz, resturi de sticle, ceramică, resturi de aparatură casnică).

Stabilirea amplasamentului pentru depozitul controlat de reziduuri menajere s-a urmărit respectarea normelor sanitare față de limita intravilanului 1000m (conform anexa nr. 981/1994) cât și de direcția vântului dominant și frecvența acestuia în zonă.

Proiectul propriu-zis de amenaj are a depozitului de reziduuri se întocmește având la bază următoarele studii : hidrogeologice de impact asupra mediului, topografic, geotehnic.

Sunt necesare avizele corespunzătoare, Agenția pentru protecția mediului, Inspectoratul Sanitar.

Studiu privind salubritatea comunei va stabili și :

- dotările necesare pentru personalul angajat
- sistemul de colectare a gunoiului
- sistemul de curățire a drumurilor
- locurile intermediare de depozitare

In mod special pentru localitățile rurale este necesar să fie asigurate mașinile pentru vidanjări, cât și condițiile și locurile de descărcare a vidanjelor.

Amenajarea unui depozit controlat de reziduuri menajere comportă următoarele lucrări:

- nivelarea terenului la pante naturale de scurgere a apelor (cea. 1-2%)
- impermeabilizarea pe toată suprafața cu un strat de 0,30m grosime cu folie de polietilenă
- drenaje din tuburi de beton perforat
- instalații de epurare a apelor uzate
- realizarea unei împrejmuiri din sârmă ghimpată
- plantație de protecție pentru apărarea de vânturile dominante si ameliorarea peisajului.

In exploatare, depozitul de reziduuri menajere se umple cu straturi succesive de 1,5 fi gunoi și 0,30 fi acoperire cu pământ sau moloz.

Aprecieri cantitative și evaluări orientative

In mediul rural se apreciază cea 200 kg pe locuitor și an , cu o grosime medie de 400 kg/mc , rezultă un necesar de depozitare de cea 0,5 mc/locuitor - an.

Perioada de calcul pentru un depozit se consideră de 20 de ani. $20 \times 0,5 = 10\text{mc/locuitor}$,

